

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.)
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.)

คู่มือ

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประเมินความพิการ
จากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม

เฉพาะบุคคลที่มีความบกพร่อง
ของการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย

ได้แก่

ตา ใบหู ใบหน้า ศีรษะ นิ้วมือ แขน ขา และลำตัว
ที่เจ้าหน้าที่รับคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ
มองเห็นได้อย่างชัดเจน

คำนำ

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.) มีภารกิจหลักในการขับเคลื่อนงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงสิทธิ สวัสดิการ และบริการจากรัฐ และภาคส่วนต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง การกำหนด “ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ” จึงถือเป็นกลไกสำคัญที่ใช้เป็นเกณฑ์กลางในการวินิจฉัย ตรวจสอบประเมิน และขึ้นทะเบียนคนพิการ ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อสิทธิ สวัสดิการ และคุณภาพชีวิตของคนพิการ ด้วยพัฒนาการทางการแพทย์ สังคม และมาตรฐานสากลที่เปลี่ยนแปลงไป การจำแนกความพิการเดิมอาจไม่ครอบคลุมหรือไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ การดำเนินงานดังกล่าวจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่เหมาะสม และสะท้อนสภาพข้อจำกัดในการดำรงชีวิตของบุคคลอย่างแท้จริง ที่ผ่านมาการประเมินความพิการมักให้ความสำคัญกับความบกพร่องทางโครงสร้างหรือหน้าที่ของร่างกายเป็นหลัก อย่างไรก็ตามแนวคิดสมัยใหม่ได้เน้นย้ำว่าความพิการมิได้เกิดจากสภาพร่างกายเพียงอย่างเดียว หากแต่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ทักษะชีวิตของสังคม ระบบบริการ และโครงสร้างโอกาสที่เอื้อหรือเป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมในสังคม ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่องประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๘ และมีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๘ ข้อ ๑๒ วรรคแรก กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเป็นผู้ตรวจวินิจฉัยและออกเอกสารรับรองความพิการ ตามข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๙ ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ เพื่อประกอบคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการ ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ และตามประกาศข้อ ๑๒ วรรคสอง ยังกำหนดทางเลือกเพิ่มขึ้น โดยกำหนดว่าในกรณีบุคคลใดมีสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์หรือสามารถวินิจฉัยได้จากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม เช่น การวินิจฉัยโดยพิจารณาจากข้อมูลบ่งชี้สภาวะสุขภาพและความเป็นอยู่ของบุคคลทั้งทางด้านการทำงานของร่างกายและโครงสร้างของร่างกาย จิตใจ การปฏิบัติกิจกรรมของแต่ละบุคคล ความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมหรือสภาวะสุขภาพของบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ผู้มีอำนาจออกบัตรจะออกบัตรประจำตัวคนพิการโดยไม่ต้องให้มีการวินิจฉัยตามวรรคหนึ่งก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประกาศกำหนด เพื่อให้การพิจารณาสิทธิ สวัสดิการ และมาตรการช่วยเหลือมีความเป็นธรรม สอดคล้องกับบริบทการดำรงชีวิตจริง และเป็นไปตามหลักการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่องประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ พ.ศ. ๒๕๖๘ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จึงได้จัดทำ “คู่มือหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม เฉพาะบุคคลที่มีความบกพร่องของการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ได้แก่ ตา ใบหู ใบหน้า ศีรษะ นิ้วมือ แขน ขา และลำตัวที่เจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการมองเห็นได้อย่างชัดเจน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจในการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม สำหรับความพิการของการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ที่มีความผิดปกติของอวัยวะตา ใบหู ใบหน้า ศีรษะ นิ้วมือ แขน ขา และลำตัวที่เจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการมองเห็นได้อย่างชัดเจน รวมถึงกระบวนการ ขั้นตอน ตลอดจนสามารถออกบัตรประจำตัวคนพิการได้ เพื่อให้คนพิการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการเพิ่มมากขึ้น

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.) หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฉบับนี้จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการสนับสนุนการดำเนินงานด้านคนพิการของประเทศให้ก้าวหน้า บรรลุภารกิจเชิงนโยบาย และเชิงสิทธิมนุษยชนที่สำคัญของ พก. เพื่อสร้างความเท่าเทียมและการมีคุณภาพชีวิตที่ดีแก่คนพิการอย่างยั่งยืน

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สารบัญ

บท	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑. ความเป็นมา	๑
๒. วัตถุประสงค์	๔
๓. นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง	๔
บทที่ ๒ ขั้นตอนและวิธีการการประเมินความพิการทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม	๙
๑. ขั้นตอนการดำเนินงาน	๙
๒. วิธีการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม	๙
๓. เกณฑ์การตัดสินเพื่อเสนอจัดทำบัตรประจำตัวคนพิการ	๑๐
๔. อายุบัตรและการต่อบัตรประจำตัวคนพิการ	๑๒
๕. การเก็บรวบรวมเอกสารภายหลังออกบัตรประจำตัวคนพิการ	๑๒
บทที่ ๓ แบบประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม	๑๓
๑. ความเป็นมา	๑๓
๒. องค์ประกอบของแบบประเมิน	๑๓
๓. แบบประเมินตนเอง (ปก.๑)	๓๕
๔. แบบประเมินโดยผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัด (ปก. ๒)	๔๘
๕. แบบประเมินโดยการสัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการ (ปก. ๓)	๖๐
๖. แบบสรุปผลการประเมินดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการ (ปก.๔)	๗๑
อ้างอิง	๑๔๖

สารบัญภาคผนวก

ภาคผนวก	หน้า
๑. ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเพณีและหลักเกณฑ์ความพิการ พ.ศ. ๒๕๖๘	๗๕
๒. คำสั่งกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ที่ ๒๐๔๕/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ และความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์ หรือสามารถวินิจฉัยได้จากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม	๗๙
๓. ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ การออกบัตรและการกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการ การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิและการขอสละสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๖	๘๑
๔. ประกาศกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการกำหนดบุคคลใดมีสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์ พ.ศ. ๒๕๖๙	๘๗
๕. ประกาศกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม เฉพาะบุคคลที่มีความบกพร่องของการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ได้แก่ ตา ใบหู ใบหน้า ศีรษะ นิ้วมือ แขน ขา และลำตัวที่เจ้าหน้าที่ได้รับคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการมองเห็นได้อย่างชัดเจน	๙๐
๖. ตัวอย่างความบกพร่องของอวัยวะที่สามารถมองเห็นได้โดยชัดเจน	๑๓๐
๗. คำถามที่พบบ่อย	๑๔๑
๘. คณะผู้จัดทำคู่มือ	๑๔๕

บทที่ ๑

บทนำ

๑. ความเป็นมา

คำว่า “คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่างๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประกาศกำหนด^๑

ต่อมาสำนักงานสถิติแห่งชาติได้จัดทำการสำรวจความพิการสำหรับการสำรวจปี ๒๕๖๕ พบจำนวนคนพิการในไทยประมาณ ๔.๑๙ ล้านคน (ร้อยละ ๖ ของประชากร) โดยส่วนใหญ่มีปัญหาการ เคลื่อนไหว, สุขภาพ, และความบกพร่องทางสายตา/การได้ยิน ซึ่งคนพิการที่ไม่ได้มีบัตรประจำตัวคนพิการ (มากกว่าครึ่ง) มักคิดว่าตัวเองไม่พิการ หรือไม่เข้าหลักเกณฑ์ และต้องการสวัสดิการที่หลากหลาย เช่น เบี้ยความ พิการที่เพิ่มขึ้น การฟื้นฟู และอุปกรณ์ช่วย^๒

ขณะที่สถิติข้อมูลจากการทำบัตรประจำตัวคนพิการของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ พบว่า มีคนพิการ จำนวน ๒,๑๘๒,๗๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๑ ของประชากรไทย (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙)^๓

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ และประกอบกับได้มีอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการซึ่งประเทศไทยเข้าเป็นภาคี เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๑ กำหนดสาระสำคัญแห่งสิทธิของคนพิการ เพื่อให้สามารถพึ่งตนเองและได้รับ การยอมรับให้เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน มีส่วนร่วมในชุมชน มีโอกาสเลือกสถานที่อยู่อาศัยโดยเสมอภาคกับผู้อื่น สามารถเข้าถึงบริการระดับต่าง ๆ ในชุมชน รวมถึงความช่วยเหลือในสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตการป้องกัน การถูกทอดทิ้งและให้คนพิการมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีและมีระบบการคุ้มครองทางสังคมปราศจากการเลือกปฏิบัติ รวมทั้งการให้คนพิการและครอบครัวที่มีฐานะยากจนได้เข้าถึงบริการ และความช่วยเหลือจากภาครัฐในเรื่อง ค่าใช้จ่ายที่จำเป็น การฝึกอบรม การให้คำแนะนำ การช่วยเหลือการเงินและการดูแลเพื่อบรรเทาปัญหาได้ ซึ่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ตราขึ้นโดยมีเจตนารมณ์ในการกำหนด และปรับปรุงวิธีการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นและกำหนด บทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และความคุ้มครองคนพิการ เพื่อมิให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุ ทางร่างกายหรือสุขภาพ รวมทั้งให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลือ จากรัฐ ตลอดจนกำหนดให้รัฐต้องสงเคราะห์คนพิการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้ ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ เพื่อประโยชน์ในการได้รับสิทธิตามมาตรา ๒๐ คนพิการอาจยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการ ต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด ณ สำนักงานทะเบียนกลาง สำนักงานทะเบียนจังหวัด หรือ สถานที่อื่น ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด และตามมาตรา ๒๐ กำหนดสิทธิคนพิการให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะตลอดจนสิทธิสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ประกอบด้วย

สิทธิการมีส่วนร่วมและการพัฒนาศักยภาพองค์กรให้เข้มแข็ง สิทธิการเข้าถึงสวัสดิการสังคม บริการล่ามภาษามือ เบี้ยความพิการ ผู้ช่วยคนพิการ การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ การจัดหารอบครัวอุปการะ การส่งเข้าอุปการะในสถานสงเคราะห์ เงินสงเคราะห์ ผู้ดูแลคนพิการ การเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีและการสื่อสารของคนพิการ ทางกายภาพ ทางการศึกษา การส่งเสริมอาชีพการขจัดการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ และการช่วยเหลือทางกฎหมาย

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.) มีภารกิจหลักในการขับเคลื่อนงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงสิทธิ สวัสดิการ และบริการ จากรัฐและภาคส่วนต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง การกำหนด “ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ” จึงถือเป็นกลไกสำคัญที่ใช้เป็นเกณฑ์กลางในการวินิจฉัย ตรวจสอบ และมีบัตรประจำตัวคนพิการ ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อสิทธิ สวัสดิการ และคุณภาพชีวิตของคนพิการ ด้วยพัฒนาการทางการแพทย์ สังคมและมาตรฐานสากล ที่เปลี่ยนแปลงไป การจำแนกความพิการเดิมอาจไม่ครอบคลุมหรือไม่สอดคล้องกับสถานการณ์

พก. จึงให้ความสำคัญในการเร่งรัดดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์ความพิการและการประเมินความพิการ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและแนวคิดใหม่ การเพิ่มรายละเอียดเชิงประจักษ์ การทบทวนหลักเกณฑ์ความพิการทางสังคม และการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีข้อจำกัดต่อการดำเนินชีวิต เข้าสู่ระบบการขึ้นทะเบียน มีบัตรประจำตัวคนพิการได้มากขึ้น การปรับปรุงครั้งนี้จึงมีความสำคัญในประเด็นหลัก คือ การปรับปรุงหลักเกณฑ์และประเภทความพิการสอดคล้องกับมาตรฐานสากลและบริบทสังคมไทย ครอบคลุมรูปแบบความพิการที่หลากหลายและสอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นจริง สนับสนุนให้คนพิการสามารถเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการได้อย่างเป็นธรรม ส่งเสริมคุณภาพชีวิต การมีส่วนร่วมและศักยภาพของคนพิการในสังคม โดยประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่องประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๘ และมีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๘ ตามประกาศฯ ข้อ ๑๒ วรรคสอง กำหนดว่า ในกรณีบุคคลใดมีสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์หรือสามารถวินิจฉัยได้จากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม เช่น การวินิจฉัยโดยพิจารณาจากข้อมูลบ่งชี้สภาวะสุขภาพและความเป็นอยู่ของบุคคล ทั้งทางด้านการทำงานของร่างกายและโครงสร้างของร่างกาย จิตใจ การปฏิบัติกิจกรรมของแต่ละบุคคล ความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมหรือสภาวะสุขภาพของบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ผู้มีอำนาจออกบัตรจะออกบัตรประจำตัวคนพิการโดยไม่ต้องให้มีการวินิจฉัย ตามวรรคหนึ่งก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประกาศกำหนด^๑

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จึงได้แต่งตั้งคณะทำงานกำหนดหลักเกณฑ์และความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์หรือสามารถวินิจฉัยได้จากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อมขึ้น เพื่อร่วมกันจัดทำคู่มือหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม เฉพาะบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ได้แก่ ตา ใบหู ใบหน้า ศีรษะ นิ้วมือ แขน ขา และลำตัว ที่เจ้าหน้าที่รับคำขอมมีบัตรประจำตัวคนพิการมองเห็นได้อย่างชัดเจน เพื่อใช้เป็นเกณฑ์การประเมินบุคคลซึ่งมีการสูญเสียและเห็นความบกพร่องอย่างชัดเจน และไม่สามารถรักษาให้กลับมาหายได้ ซึ่งบุคคลเหล่านี้มีความยากลำบากและข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และการออกสู่สังคม ทำให้ประสบปัญหา/อุปสรรคต่อการเข้าสู่การทำงานและการประกอบอาชีพ จึงต้องมีการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อมร่วมด้วย เพื่อให้ได้เข้าสู่ระบบการขึ้นทะเบียนคนพิการ เข้าถึงสิทธิและสวัสดิการมากขึ้นด้วย

แบบประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อมนี้ได้รับการพัฒนาขึ้น โดยอาศัยกรอบแนวคิดของ International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) ^๔ ซึ่งพัฒนาโดยองค์การอนามัยโลก มาเป็นพื้นฐานในการออกแบบเครื่องมือประเมิน แนวคิดของ ICF มุ่งเน้นการอธิบายความพิการในลักษณะองค์รวม โดยมองว่าความพิการไม่ได้เกิดจากความบกพร่องของร่างกาย (Impairment) เพียงอย่างเดียว แต่เป็นผลจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาวะสุขภาพของบุคคลกับปัจจัยด้านกิจกรรม การมีส่วนร่วมในสังคม รวมถึงปัจจัยบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของบุคคล ดังนั้นการประเมินความพิการในปัจจุบันจึงควรพิจารณาองค์ประกอบที่หลากหลายมากกว่ามิติทางกายภาพเพียงอย่างเดียว เพื่อให้สามารถสะท้อนสภาพการดำเนินชีวิตและข้อจำกัดที่บุคคลเผชิญได้อย่างครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

ในการพัฒนาแบบประเมินครั้งนี้ คณะผู้จัดทำได้นำองค์ประกอบสำคัญจากกรอบแนวคิดของ ICF มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดตัวแปรสำหรับการประเมิน โดยมุ่งเน้นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับบริบททางสังคมและสภาพแวดล้อมของบุคคลเป็นหลัก ได้แก่ การมีส่วนร่วมทางสังคม (Social Participation) ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal Factors) และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Factors) โดยได้จัดทำข้อคำถามที่สอดคล้องกับบริบทของสังคมประเทศไทย และใช้มาตราประมาณค่าแบบ ๐-๔ (Rating Scale) ในการวัดระดับความยากลำบากในแต่ละปัจจัย การนำองค์ประกอบดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาแบบประเมิน จะช่วยให้การประเมินความพิการมีความครอบคลุมในมิติทางสังคมและสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น และสามารถสะท้อนสถานการณ์ของบุคคลที่มีความพิการได้อย่างเหมาะสมตามแนวคิดสมัยใหม่ด้านความพิการ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อสนับสนุนให้บุคคลที่มีความบกพร่องและมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมสามารถเข้าถึงและได้รับสิทธิ สวัสดิการ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการพ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยสอดคล้องกับสภาพข้อจำกัดในการดำรงชีวิตจริงและส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๒.๒ เพื่อกำหนดมาตรฐานในการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม เฉพาะบุคคลที่มีความบกพร่องของการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ได้แก่ ตา ใบหู ใบหน้า ศีรษะ นิ้วมือ แขน ขา และลำตัว ที่เจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการมองเห็นได้อย่างชัดเจน

๒.๓ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจในการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม เฉพาะบุคคลที่มีความบกพร่องของการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ได้แก่ ตา ใบหู ใบหน้า ศีรษะ นิ้วมือ แขน ขา และลำตัว ที่เจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการมองเห็นได้อย่างชัดเจน ตลอดจนสามารถออกบัตรประจำตัวคนพิการได้

๓. นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

คำศัพท์	นิยาม
ความยากลำบาก	หมายถึง สภาพหรือระดับของข้อจำกัด อุปสรรค หรือภาระ ในการดำเนินชีวิต การทำกิจกรรม หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน ซึ่งผู้เข้ารับการประเมินต้องเผชิญอันเป็นผลสืบเนื่องจากข้อจำกัดด้านการเคลื่อนไหว ประกอบกับปัจจัยทางสังคม พฤติกรรมแวดล้อม หรือบริบทในการใช้ชีวิตประจำวัน ให้หมายรวมถึงกรณีกับผู้เข้ารับการประเมินต้องใช้เวลา แรงกาย หรือทรัพยากรมากกว่าบุคคลทั่วไป ต้องพึ่งพาการช่วยเหลือจากผู้อื่น หรือการสนับสนุนจากภายนอก ต้องลดบทบาท เปลี่ยนรูปแบบกิจกรรม หรือไม่สามารถดำเนินกิจกรรมหรือเข้าไปมีส่วนร่วมได้อย่างต่อเนื่อง หรืออย่างเต็มศักยภาพ ในการประเมินความยากลำบาก ให้พิจารณาจากผลกระทบที่เกิดขึ้นจริงต่อความสามารถในการดำเนินชีวิต การทำกิจกรรม และการเข้าไปมีส่วนร่วมในบทบาททางสังคมของผู้เข้ารับการประเมิน ภายใต้สภาพแวดล้อมและบริบทที่เป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน โดยไม่พิจารณาจากความรุนแรงของความบกพร่องทางร่างกายเพียงอย่างเดียว
ปัจจัยทางสังคม หรือพฤติกรรมแวดล้อม	หมายถึง องค์ประกอบภายนอกตัวบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิต การทำหน้าที่ และการมีส่วนร่วมในสังคมของบุคคล ซึ่งอาจส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตและคุณภาพชีวิตของบุคคลนั้น
การทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน	หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน เช่น การดูแลตนเอง การเคลื่อนไหว การสื่อสาร และการดำเนินชีวิตทั่วไป

คำศัพท์	นิยาม
การเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน	หมายถึง ความสามารถและโอกาสของบุคคลในการเข้าร่วม ดำรงบทบาท และมีปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมและชุมชน เช่น การทำงาน การศึกษา การใช้บริการสาธารณะ การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม และการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมดังกล่าวอาจได้รับอิทธิพลจากสภาพร่างกาย จิตใจ รวมถึงปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม ซึ่งอาจเป็นทั้งปัจจัยเกื้อหนุนหรืออุปสรรค
ปัจจัยด้านบุคคล	หมายถึง ลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลที่มีผลต่อการดำรงชีวิต การทำกิจกรรม และการมีส่วนร่วมในสังคม เช่น อายุ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ชีวิต รูปแบบการดำเนินชีวิต แรงจูงใจ และทัศนคติ
ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม	หมายถึง องค์ประกอบภายนอกตัวบุคคลที่มีผลต่อการดำรงชีวิต การทำกิจกรรม และการมีส่วนร่วมในสังคมของบุคคล เช่น สภาพแวดล้อมทางกายภาพ สิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยี ทัศนคติของบุคคลรอบข้าง ระบบบริการสาธารณะ นโยบาย และกฎหมาย ซึ่งอาจเป็นทั้งปัจจัยเกื้อหนุนหรือปัจจัยอุปสรรค
ความบกพร่องที่มองเห็นโดยชัดแจ้งและสมควรได้รับการประเมิน	หมายถึง ความบกพร่องของบุคคลที่จะได้รับการประเมินที่เด่นชัด สามารถมองเห็นได้ชัดแจ้งด้วยตาเปล่า หรือมีหลักฐานเชิงประจักษ์มาเสนอ ก่อนได้รับการประเมิน
ผู้ได้รับการประเมิน	หมายถึง บุคคลที่มีสัญชาติไทย และมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป เนื่องจากมีความบกพร่องของการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ใบหู ใบหน้า ศีรษะ นิ้วมือ แขน ขา และลำตัวอย่างชัดแจ้ง และมีความประสงค์จะทำแบบประเมินความพิการทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม
ผู้แทน	หมายถึง บิดา มารดา บุตร สามี ภรรยา ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลอื่นใด ที่รับผิดชอบหรืออุปการะผู้ได้รับการประเมิน
ผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้ได้รับการประเมิน	หมายถึง เจ้าหน้าที่รัฐ/รัฐวิสาหกิจ อพม./อพมก. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน ครูผู้สอน เจ้าหน้าที่ รพสต. อสม. ผู้ช่วยคนพิการ หรือผู้นำองค์กรคนพิการ ที่รู้เห็น และสามารถอธิบายถึงข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมของผู้ได้รับการประเมินได้อย่างน้อย ๒ คน
หน่วยบริการในพื้นที่	หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล เมืองพัทยา หรือองค์กรอื่นตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศกำหนด และให้หมายความรวมถึงสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด รวมถึงศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด และศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ซึ่งเป็นหน่วยรับคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการตามระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ การออกบัตรและการกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการ การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิและการขอสละสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๖

คำศัพท์	นิยาม
เจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการ	หมายถึง ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ในสังกัด กรม พก. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ศูนย์บริการ คนพิการระดับจังหวัด โรงพยาบาล ราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐซึ่งได้รับแต่งตั้งจากอธิบดี หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ให้มีหน้าที่ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ในการออกบัตรประจำตัวคนพิการ ตามระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการ การออกบัตร และการกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการ การกำหนดสิทธิ หรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิ และการขอสละสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ
การพิมพ์ลายนิ้วมือ	หมายถึง การใช้รอยพิมพ์นิ้วมือของผู้ขอรับการประเมินความพิการ แทนการลงลายมือชื่อ เพื่อแสดงเจตนา รับรองความถูกต้องของข้อมูล และยืนยันตัวบุคคลในเอกสารราชการ เมื่อบุคคลนั้นไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ด้วยตนเอง อันเนื่องมาจากความยากลำบาก การเจ็บป่วย หรือเหตุจำเป็นอื่นใด เมื่อใช้ลายพิมพ์นิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อในเอกสารนั้น จะต้องระบุข้อความใต้หรือด้านข้างลายพิมพ์นิ้วมือ ให้ชัดเจนว่าเป็นนิ้วมือข้างซ้ายหรือข้างขวา และเป็นลายนิ้วมือของใครและจะต้องมีพยานรับรองไว้ด้วยสองคน เพื่อรับรองว่าเป็นลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ที่พิมพ์ลายนิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อจริงสำหรับกรณีการพิมพ์ลายนิ้วมือ * อ้างอิง: มาตรา ๒ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์^๕
พยานรับรองในการพิมพ์ลายนิ้วมือ	หมายถึง พยานรับรองจำนวนสองคน เพื่อรับรองว่าเป็นลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ที่พิมพ์ลายนิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อจริง
แบบประเมินตนเอง (ปก.๑)	หมายถึง แบบประเมินที่ผู้เข้ารับการประเมิน ใช้ในการประเมินความยากลำบากของตนเอง
แบบประเมินโดยผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัด (ปก.๒)	หมายถึง แบบประเมินที่ผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมินความพิการ ทำการประเมินความยากลำบากของผู้เข้ารับการประเมิน
แบบประเมินโดยเจ้าหน้าที่ (ปก.๓)	หมายถึง แบบประเมินที่เจ้าหน้าที่รับคำขอทำการประเมินความยากลำบากของผู้เข้ารับการประเมิน
แบบสรุปผลการประเมินดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่รับคำขอ (ปก.๔)	หมายถึง แบบประเมินที่เจ้าหน้าที่รับคำขอใช้ในการสรุปผลคะแนน ประกอบด้วยการรวมคะแนนจากแบบประเมิน ปก.๑ ปก.๒ และ ปก.๓

คำนิยามของความบกพร่องของอวัยวะ	
คำศัพท์	นิยาม
ความบกพร่องของอวัยวะตา	หมายถึง ความผิดปกติ ความบกพร่อง หรือการสูญเสียบางส่วน ของอวัยวะตาข้างหนึ่งที่สามารถสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจนจากภายนอก เช่น การสูญเสียดวงตา ภาวะลูกตาฝ่อหรือผิดปกติ เปลือกตาผิดปกติอย่างเด่นชัด ภาวะการจัดแนวของลูกตาผิดปกติที่สามารถสังเกตเห็นได้ชัดจากภายนอก ซึ่งแตกต่างจากลักษณะทั่วไปในสังคม รวมถึงกรณีตาบอดตาใส* ทั้งนี้ ต้องเป็นภาวะที่มีลักษณะถาวรหรือมีแนวโน้มถาวร และก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ความมั่นใจ การเข้าสังคม หรือการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมของบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ จนถือได้ว่าเป็นข้อจำกัดในการดำรงชีวิตในสังคม
ความบกพร่องของอวัยวะใบหู	หมายถึง การขาดหายไป ผิดรูป หรือมีลักษณะเบี่ยงเบนอย่างชัดเจนของใบหูหรือโครงสร้างของหูชั้นนอก เช่น ใบหูขาดทั้งหมดหรือหนึ่งข้าง และรูหูหนึ่งข้างปิด ใบหูผิดปกติแต่กำเนิด หรือเกิดความผิดปกติจากอุบัติเหตุหรือการผ่าตัด ซึ่งสามารถมองเห็นได้โดยทั่วไปและแตกต่างจากลักษณะทั่วไปในสังคม ทั้งนี้ ต้องเป็นภาวะที่มีลักษณะถาวรหรือมีแนวโน้มถาวร และก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ความมั่นใจ การเข้าสังคม หรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ จนถือได้ว่าเป็นข้อจำกัดในการดำรงชีวิตในสังคม
ความบกพร่องของอวัยวะใบหน้า	หมายถึง ความผิดปกติของโครงสร้างใบหน้าที่เห็นได้อย่างชัดเจน และแตกต่างจากคนทั่วไป เช่น โครงสร้างจมูก ปาก หรือแนวกระดูก ใบหน้าที่ผิดปกติ ภาวะใบหน้าเบี้ยวถาวร หรือแผลเป็นขนาดใหญ่ที่ปรากฏชัดเจนบนใบหน้า ซึ่งมีผลต่อภาพลักษณ์ภายนอกของบุคคล ทั้งนี้ ต้องเป็นภาวะที่มีลักษณะถาวรหรือมีแนวโน้มถาวร และก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ความมั่นใจ การเข้าสังคมหรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ จนถือได้ว่าเป็นข้อจำกัดในการดำรงชีวิตในสังคม
ความบกพร่องของอวัยวะศีรษะ	หมายถึง ความผิดปกติของรูปร่างกะโหลกศีรษะหรือหนังศีรษะที่สามารถเห็นได้อย่างชัดเจน เช่น การสูญเสียบางส่วนของกระดูกศีรษะ กะโหลกศีรษะผิดปกติ หรือมีร่องรอยแผลเป็นขนาดใหญ่บริเวณศีรษะ ซึ่งส่งผลต่อภาพลักษณ์ภายนอกของบุคคล ทั้งนี้ ต้องเป็นภาวะที่มีลักษณะถาวรหรือมีแนวโน้มถาวร และก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ความมั่นใจ การเข้าสังคม หรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ จนถือได้ว่าเป็นข้อจำกัดในการดำรงชีวิตในสังคม
ความบกพร่องของอวัยวะนิ้วมือ	หมายถึง การขาดและการผิดปกติ หรือการหดเกร็งถาวรของนิ้วมือที่สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนจากภายนอก เช่น การขาดนิ้วตั้งแต่หนึ่งนิ้วขึ้นไป (ไม่เข้าเงื่อนไขความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์) มีอาการร่วมกับนิ้วติดกัน หรือมีลักษณะผิดปกติอย่างเด่นชัด หรือนิ้วหด

คำศัพท์	นิยาม
	เกร็ง ซึ่งแตกต่างจากลักษณะทั่วไป ทั้งนี้ ต้องเป็นภาวะที่มีลักษณะถาวร หรือมีแนวโน้มถาวร และก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ความมั่นใจ การเข้าสังคมการทำงาน หรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ จนถือได้ว่าเป็นข้อจำกัดในการดำรงชีวิตในสังคม
ความบกพร่องของ อวัยวะแขน	หมายถึง การขาดบางส่วนหรือทั้งหมดของแขน หรือความผิดปกติที่เห็นได้อย่างชัดเจน เช่น แขนลีบเล็ก แขนผิดปกติ หรือมีความเปราะบางของโครงสร้างอย่างถาวร ซึ่งสามารถสังเกตเห็นได้ชัดเจนจากภายนอก ทั้งนี้ ต้องเป็นภาวะที่มีลักษณะถาวรหรือมีแนวโน้มถาวร และก่อให้เกิดผลกระทบต่อความสามารถของการเคลื่อนไหว ภาพลักษณ์ ความมั่นใจ การเข้าสังคม หรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ จนถือได้ว่าเป็นข้อจำกัดในการดำรงชีวิตในสังคม
ความบกพร่องของ อวัยวะขา	หมายถึง การขาดบางส่วนหรือทั้งหมดของขา หรือมีลักษณะผิดปกติอย่างชัดเจน เช่น ขาลีบจนมีผลกับการใช้ชีวิต การเคลื่อนไหว หรือขาผิดปกติถาวร หรือความแตกต่างของความยาวขาในระดับที่สังเกตเห็นได้โดยทั่วไป ซึ่งแตกต่างจากลักษณะทั่วไปในสังคม ทั้งนี้ ต้องเป็นภาวะที่มีลักษณะถาวรหรือมีแนวโน้มถาวร และก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ความมั่นใจ การเข้าสังคม หรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ จนถือได้ว่าเป็นข้อจำกัดในการดำรงชีวิตในสังคม
ความบกพร่องของ ร่างกายบริเวณลำตัว	หมายถึง ความผิดปกติของโครงสร้างลำตัวที่สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน เช่น หลังค่อมอย่างรุนแรง โครงสร้างทรวงอกหรือช่องท้องผิดปกติ หรือมีแผลเป็นขนาดใหญ่ที่ปรากฏชัดแม้แต่งกายตามปกติ ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ภายนอกของบุคคล การเคลื่อนไหว ทั้งนี้ ต้องเป็นภาวะที่มีลักษณะถาวรหรือมีแนวโน้มถาวร และก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ความมั่นใจ การเข้าสังคม หรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ จนถือได้ว่าเป็นข้อจำกัดในการดำรงชีวิตในสังคม

บทที่ ๒

ขั้นตอนและวิธีการการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคม หรือพฤติกรรมแวดล้อม

๑. ขั้นตอนการดำเนินงาน

การประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม เฉพาะบุคคลที่มีความบกพร่องของการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ได้แก่ ตา ใบหู ใบหน้า ศีรษะ นิ้วมือ แขน ขา และลำตัว ที่เจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการมองเห็นได้อย่างชัดเจน ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ พ.ศ. ๒๕๖๘ ดังนี้

๑.๑ คุณสมบัติของผู้เข้ารับการประเมิน

๑) เป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทย

๑.๒ เอกสารหลักฐานประกอบการรับคำขอและการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม

๑) เอกสารหลักฐานของผู้เข้ารับการประเมิน

(๑) เอกสารประจำตัวอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

(ก) บัตรประจำตัวประชาชน

(ข) บัตรประจำตัวข้าราชการ

(ค) สูติบัตรสำหรับบุคคลอายุต่ำกว่าเจ็ดปี

(๒) ทะเบียนบ้านของผู้เข้ารับการประเมิน

กรณีเจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการสามารถตรวจสอบฐานข้อมูลทางทะเบียน ไม่ต้องการทำสำเนาเอกสารตาม (๑) และ (๒)

(๓) กรณีเป็นผู้ขอรับการประเมินกรณีมีความบกพร่องของอวัยวะตา ในลักษณะ “ตาบอดตาใส” ต้องใช้ใบรับรองแพทย์หรือเอกสารรับรองความพิการที่ระบุว่ามีความบกพร่องลักษณะตาบอดข้างเดียวมาประกอบ

๒) เอกสารหลักฐานของผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมิน หรือผู้แทน อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

(ก) บัตรประจำตัวประชาชน

(ข) บัตรประจำตัวข้าราชการ

ทั้งนี้ พร้อมแนบบรูปถ่ายขนาด ๑.๕ นิ้ว จำนวน ๑ รูป

๑.๓ สถานที่ยื่นคำขอและการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม

ให้คนพิการหรือผู้ดูแลยื่นคำขอเข้ารับการประเมินความพิการทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม ที่หน่วยบริการในพื้นที่ได้ หรือจะดำเนินการในลักษณะหน่วยเคลื่อนที่ก็ได้

๒. วิธีการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม

๑) ผู้เข้ารับการประเมินที่มีความบกพร่องหรือความผิดปกติของอวัยวะ ได้แก่ ตา ใบหู ใบหน้า ศีรษะ นิ้วมือ แขน ขา และลำตัวอย่างชัดเจน สามารถยื่นคำขอและการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม ณ สถานที่รับคำขอหรือการออกหน่วยเคลื่อนที่ โดยเจ้าหน้าที่รับคำขอ ใช้วิธีการสังเกตเห็นสภาพความความบกพร่องหรือผิดปกติของอวัยวะดังกล่าวด้วยตนเองและให้มีภาพถ่ายที่เห็นสภาพ

ความบกพร่องหรือผิดปกติของอวัยวะไว้เป็นหลักฐาน ทั้งนี้ได้พิจารณาแล้วเชื่อว่าสภาพความบกพร่องหรือผิดปกติของอวัยวะนั้นไม่สามารถปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ฟันฟูและรักษาพยาบาลให้เทียบเท่าบุคคลทั่วไปได้

๒) ให้ผู้เข้ารับการประเมิน ทำการประเมินตนเองตามแบบฟอร์มแบบประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม (ปก.๑) กรณีผู้เข้ารับการประเมินที่สามารถอ่านออกเขียนได้ ให้ทำแบบประเมินความพิการทางสังคมด้วยตนเอง พร้อมลงลายมือชื่อกำกับในเอกสารทุกหน้า กรณีไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้พิมพ์ลายนิ้วมือกำกับในทุกหน้าที่ เพื่อรับรองความถูกต้องของเอกสาร ทั้งนี้ กรณีที่ผู้เข้ารับการประเมินอ่านไม่ออกหรือเขียนไม่ได้ หรืออ่านได้แต่ไม่เข้าใจเนื้อหา ให้ผู้แทนที่มาด้วยจัดทำแบบประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อมแทนหรือช่วยเหลือผู้เข้ารับการประเมินต่อหน้าเจ้าหน้าที่รับคำขอ รวมทั้งการอำนวยความสะดวกเจ้าหน้าที่ที่จะช่วยเหลือสอบถามให้ผู้เข้าประเมินหรือผู้แทนตอบก็ได้ ในส่วนท้ายของแบบประเมินฯ ผู้เข้ารับการประเมิน จะต้องระบุชื่อบุคคลที่รู้เห็นปัจจัยจำกัดในการใช้ชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคมหรือชุมชน (มิใช่บุคคลในครอบครัว) มากที่สุดจำนวน ๔ คน หรืออย่างน้อย ๒ คนขึ้นไป

๓) เจ้าหน้าที่รับคำขอ หรือนักสังคมสงเคราะห์ สอบถามผู้เข้ารับการประเมินตามแบบบันทึกปัจจัยที่มีความยากลำบาก ตามแบบประเมิน (ปก.๓) พร้อมลงลายมือชื่อกำกับในเอกสารทุกหน้า

๔) จัดทำแบบประเมินโดยผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมิน ประเมินตามแบบ (ปก.๒) พร้อมลงลายมือชื่อกำกับในเอกสารทุกหน้า

กรณีผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมิน มาพร้อมกับผู้เข้ารับการประเมิน สามารถจัดทำแบบประเมินฯ (ปก. ๒) แล้วนำคะแนน ๒ คน มาเฉลี่ย

กรณีผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมินไม่ได้มาด้วย ให้เจ้าหน้าที่รับคำขอมีหนังสือเชิญหรือติดต่อบุคคลที่ผู้เข้ารับการประเมินระบุชื่อในแบบ (ปก.๑) จำนวนอย่างน้อย ๒ คน มาให้ข้อมูลต่อหน้าเจ้าหน้าที่รับคำขอ เพื่อให้ผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมิน จัดทำแบบประเมินฯ (ปก. ๒) แล้วนำคะแนน ๒ คน มาเฉลี่ย

๕) เจ้าหน้าที่รับคำขอ สรุปคะแนนของ ปก.๑ - ปก.๓ ลงในแบบฟอร์ม ปก.๔ พร้อมลงลายมือชื่อกำกับในเอกสารทุกหน้า

กรณีเจ้าหน้าที่รับคำขอสรุปคะแนนผ่านเกณฑ์ทั้ง ๓ ส่วน และผ่านในส่วนของการถ่วงค่าคะแนนน้ำหนักสามารถออกบัตรประจำตัวคนพิการได้ กรณีที่ไม่ผ่านเกณฑ์คะแนนส่วนหนึ่งส่วนใด ถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์ไม่สามารถออกบัตรประจำตัวคนพิการได้ เจ้าหน้าที่รับคำขอจะต้องมีหนังสือแจ้งผู้เข้ารับการประเมินทราบ

โดยเจ้าหน้าที่รับคำขอจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน นับตั้งแต่วันที่รับคำขอ และมีเอกสารครบถ้วน (เอกสารตามข้อ ๒ เอกสารหลักฐานประกอบการรับคำขอและการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม)

ทั้งนี้ การรับรองความถูกต้องของเอกสารของผู้เข้ารับการประเมิน และผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมิน (ตามแบบ ปก.๑ และ ปก.๓) ให้ความหมายรวมถึงว่าข้อมูลทั้งหมดในแบบประเมินฯ ทุกหน้าเป็นความจริงทุกประการ และยินยอมให้กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และศูนย์บริการคนพิการจังหวัด เก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ และพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ ตลอดจนงานสิทธิสวัสดิการที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ตามระยะเวลาของอายุบัตร หากปรากฏเป็นความเท็จผู้เข้ารับการประเมินจะต้องรับผิดชอบตามกฎหมายทั้งทางแพ่งและทางอาญา และยินยอมรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นทุกประการ โดยการลงลายมือชื่อ/พิมพ์ลายนิ้วมือไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าเจ้าหน้าที่

๓. เกณฑ์การตัดสินเพื่อเสนอจัดทำบัตรประจำตัวคนพิการ

ให้เจ้าหน้าที่รับคำขอรวมคะแนนจาก ๓ ส่วน เพื่อลงรายการสรุปผลการประเมินตามแบบ (ปก.๔) ดังนี้

(๑) ส่วนของผู้เข้ารับการประเมิน ประเมินตนเองตามแบบ ปก.๑ มี ๒๐ ข้อ ๆ ละ ๔ คะแนน คะแนนเต็ม ๘๐ คะแนน จะต้องได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป (๔๘ คะแนนขึ้นไป) ถึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์

ตัวอย่างการคิดคะแนน

ผู้เข้ารับการประเมิน ประเมินตนเองได้ ๗๕ คะแนน

สูตรในการคำนวณ คะแนนที่ได้ X ๑๐๐

คะแนนเต็ม

$$\frac{75}{80} \times 100 = 93.75 \text{ คิดเป็นร้อยละ } 93.75$$

๘๐

(๒) ส่วนของผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมิน อย่างน้อย ๒ คน ประเมินตามแบบ ปก. ๒ มี ๒๐ ข้อ ๆ ละ ๔ คะแนน คะแนนเต็ม ๘๐ คะแนน คะแนนเฉลี่ยจะต้องได้ ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป (๔๐ คะแนนขึ้นไป) ถึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์

ตัวอย่างการคิดคะแนน

ผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมิน คนที่ ๑ ประเมินได้ ๖๐ คะแนน

สูตรในการคำนวณ คะแนนที่ได้ X ๑๐๐

คะแนนเต็ม

$$\frac{60}{80} \times 100 = 75 \text{ คิดเป็นร้อยละ } 75$$

๘๐

ผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมิน คนที่ ๒ ประเมินได้ ๗๐ คะแนน

$$\frac{70}{80} \times 100 = 87.5 \text{ คิดเป็นร้อยละ } 87.5$$

๘๐

คะแนนเฉลี่ยสองคน $\frac{75 + 87.5}{2} = 81.25$ ร้อยละเฉลี่ย 81.25

๒

(๓) ส่วนของเจ้าหน้าที่รับคำขอ หรือนักสังคมสงเคราะห์ สอบถามผู้เข้ารับการประเมินตามแบบ ปก.๓ มี ๒๐ ข้อ ๆ ละ ๕ คะแนน คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน จะต้องได้คะแนนร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป (๕๐ คะแนนขึ้นไป) ถึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์ โดยในแต่ละข้อสามารถเลือก ☒ หน้าคำตอบที่เลือก ถ้า ☒ ๕ ข้อขึ้นไป ได้ ๕ คะแนน

☒ ๔ ข้อ ได้ ๔ คะแนน

☒ ๓ ข้อ ได้ ๓ คะแนน

☒ ๒ ข้อ ได้ ๒ คะแนน

☒ ๑ ข้อ ได้ ๑ คะแนน

ถ้าไม่เลือกตอบเลยจะไม่ได้คะแนน

ตัวอย่างการคิดคะแนน

เจ้าหน้าที่รับคำขอ/นักสังคมสงเคราะห์ ประเมินได้ ๘๐ คะแนน

สูตรในการคำนวณ คะแนนที่ได้ X ๑๐๐

คะแนนเต็ม

$$\frac{80}{100} \times 100 = 80 \text{ คิดเป็นร้อยละ } 80$$

๑๐๐

(๔) การรวมคะแนน โดยการถ่วงค่าน้ำหนักคะแนนของผู้เข้ารับการประเมิน คะแนนเฉลี่ยผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมิน และคะแนนของเจ้าหน้าที่รับคำขอ หรือนักสังคมสงเคราะห์ สอบถามผู้เข้ารับการประเมิน

ร้อยละ ๖๐ : ๓๐ : ๑๐ คือ คะแนนผู้เข้ารับการประเมิน คิดเป็นร้อยละ ๖๐ คะแนนเฉลี่ยจากผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัด คิดเป็นร้อยละ ๓๐ และคะแนนของเจ้าหน้าที่รับคำขอ หรือนักสังคมสงเคราะห์ สอบถามผู้เข้ารับการประเมิน คิดเป็น ร้อยละ ๑๐ นำคะแนนสามส่วนรวมกันจะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ถึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์ สามารถออกบัตรประจำตัวคนพิการได้

ตัวอย่างการคิดคะแนน

สูตรในการคำนวณ คะแนนที่ได้ X ร้อยละถ่วงน้ำหนัก

คะแนนเต็ม

ผู้เข้ารับการประเมิน ประเมินตนเองได้ ๗๕ คะแนน

$๗๕ \times ๖๐ = ๔๖.๒๕$ คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๒๕

๘๐

คะแนนเฉลี่ยจากผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมิน ๖๕ คะแนน

$๖๕ \times ๓๐ = ๒๔.๓๘$ คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๓๘

๘๐

เจ้าหน้าที่รับคำขอ/นักสังคมสงเคราะห์ ประเมินได้ ๘๐ คะแนน

$๘๐ \times ๑๐ = ๘$ คิดเป็นร้อยละ ๘

๑๐๐

นำร้อยละทั้งสามส่วนบวกกัน $๔๖.๒๕ + ๒๔.๓๘ + ๘ = ๘๘.๖๓$ คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๖๓

ซึ่งมีค่ามากกว่าร้อยละ ๗๐ ถือว่าผ่านเกณฑ์

ทั้งนี้ ผู้เข้ารับการประเมิน จะต้องผ่านเกณฑ์คะแนนทั้งสามส่วนก่อน แล้วจึงถ่วงน้ำหนักคะแนนสามส่วนรวมกันจะต้องได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ (ให้นำคะแนน(๑) (๒) (๓) มารวมกัน) จึงจะสามารถออกบัตรประจำตัวคนพิการได้

๔. อายุบัตรและการต่อบัตรประจำตัวคนพิการ

แบบคำขอมีบัตร และอายุบัตรเป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ การออกบัตร และการกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการ การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิ และการขอสละสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๖

การต่ออายุบัตรประจำตัวคนพิการ จะต้องมีการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อมทุกครั้งที่มีการต่ออายุบัตรประจำตัวคนพิการ รวมทั้งการเปลี่ยนบัตรประจำตัวคนพิการในทุกรูปแบบ (เปลี่ยนข้อมูลหน้าบัตร, บัตรหาย, บัตรหมดอายุ เป็นต้น)

ทั้งนี้ การประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม ผู้เข้ารับการประเมิน หรือผู้แทน จะต้องสมัครใจในการเข้ารับการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม

สิทธิประโยชน์ของผู้มีบัตรประจำตัวคนพิการที่เป็นผลมาจากการประเมินทางสังคมมีสิทธิประโยชน์เช่นเดียวกันกับผู้ที่มีบัตรประจำตัวคนพิการที่มีความพิการทางประจักษ์ และผู้มีบัตรประจำตัวคนพิการที่มีเอกสารรับรองความพิการออกโดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม

๕. การเก็บรวบรวมเอกสารภายหลังออกบัตรประจำตัวคนพิการ

เอกสารทุกชิ้นเก็บไว้ ๑๐ ปี ให้เป็นระบบ รองรับการตรวจสอบ ตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ

บทที่ ๓

แบบประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม

๑. ความเป็นมา

ด้วยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จึงได้มีคำสั่งที่ ๒๐๔๕/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ แต่งตั้งคณะทำงานกำหนดหลักเกณฑ์และความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์หรือสามารถวินิจฉัยได้จากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม โดยมีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดเครื่องมือการวินิจฉัยจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม ที่มุ่งเน้นอุปสรรคทางสังคม สิ่งแวดล้อม และทัศนคติ กำหนดแบบเอกสารการประเมินตามเกณฑ์ความพิการที่สามารถเห็นหรือสามารถวินิจฉัยได้จากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม และจัดทำคู่มือ และวิธีการตรวจประเมินความพิการที่สามารถวินิจฉัยได้จากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม ให้เป็นไปตามแบบประเมินความพิการทางสังคม โดยมติที่ประชุมคณะทำงานกำหนดหลักเกณฑ์และความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์หรือสามารถวินิจฉัยได้จากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ และครั้งที่ ๓/๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ คณะทำงานเห็นชอบในหลักการของแบบประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม ความพิการทางร่างกาย ที่มีความผิดปกติของอวัยวะ ตา ใบหู ใบหน้า ศีรษะ นิ้วมือ แขน ขา และลำตัวอย่างชัดเจน เพื่อเป็นกลไกเสริมช่วยให้บุคคลที่มีความยากลำบากในการดำรงชีวิต และยังไม่ถึงระบบบริการทางการแพทย์ สามารถเข้าสู่กระบวนการประเมินความพิการได้ โดยไม่ละทิ้งหลักการประเมินทางการแพทย์ตามกรอบกฎหมายและมาตรฐานสากล (CRPD และ ICF) โดยโครงสร้างของแบบประเมินความพิการทางสังคม อ้างอิงเครื่องมือ (ICF / Barthel ADL / Washington Group / คู่มือผู้ช่วยคนพิการ) ที่ได้จัดทำระดับความสามารถ/ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ (Qualifier) เพื่อเน้นการประเมินความยากลำบากในการดำเนินชีวิตและการมีส่วนร่วมทางสังคม โดยมุ่งเน้นการพิจารณาข้อจำกัดในการดำเนินชีวิตของผู้เข้ารับการประเมิน อันเกิดจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตประจำวัน การทำกิจกรรม และการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน

๒. องค์ประกอบของแบบการประเมิน

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

หมวดที่ ๒ การประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม

การประเมินการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน (Social Participation)

หมวดที่ ๓ บันทึกปัจจัยที่มีความยากลำบาก

ปัจจัยด้านบุคคล (Personal Factors)

ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental factors)

และสรุปผลการประเมินความพิการของเจ้าหน้าที่รับคำขอ

ทั้งนี้ ในส่วนของการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม การประเมินการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน (Social Participation) ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน ๒๐ ข้อ แต่ละข้อจะมีคะแนนตามระดับความยากลำบาก โดยใช้สเกล ๔-๐ โดยความหมายในแต่ละระดับคะแนนมีความหมายดังต่อไปนี้

ระดับคะแนน	คำอธิบาย
ระดับ ๔ (๔ คะแนน)	หมายถึง ไม่สามารถเข้าไปทำกิจกรรมหรือการมีส่วนร่วมในด้านนั้นได้เลย หรือไม่สามารถใช้งาน/ดำเนินการได้โดยสิ้นเชิง ส่งผลกระทบบอย่างรุนแรงต่อการดำเนินชีวิตประจำวันและการมีส่วนร่วมในสังคม
ระดับ ๓ (๓ คะแนน)	หมายถึง มีความยากลำบากอย่างมากในการทำกิจกรรมหรือการมีส่วนร่วมในด้านนั้น ต้องได้รับความช่วยเหลือหรือการสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ และส่งผลกระทบบต่อการใช้ชีวิตอย่างชัดเจน
ระดับ ๒ (๒ คะแนน)	หมายถึง มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง หรือในบางสถานการณ์ ยังสามารถทำกิจกรรมหรือมีส่วนร่วมได้ด้วยตนเองในระดับหนึ่ง แต่มีอุปสรรคที่ส่งผลต่อความสะดวกหรือประสิทธิภาพในการดำเนินชีวิต
ระดับ ๑ (๑ คะแนน)	หมายถึง ไม่มีความยากลำบาก หรือมีเพียงเล็กน้อยจนไม่ส่งผลกระทบบต่อการดำเนินชีวิต การทำกิจกรรม และการมีส่วนร่วมในสังคม
ระดับ ๐ (๐ คะแนน)	หมายถึง ไม่ทราบข้อมูล หรือไม่สามารถประเมินระดับความยากลำบากได้ในข้อนั้น

แบบประเมินประกอบด้วย ๘ ด้าน ที่ประเมินปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อมดังนี้

๑. การดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานและความปลอดภัย
๒. การตัดสินใจและการใช้ชีวิตอย่างอิสระ
๓. การเข้าถึงบริการและทรัพยากรที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวัน
๔. การทำงาน การเรียนรู้ และการพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ
๕. การมีส่วนร่วมในครอบครัว ชุมชน และสังคม
๖. การเข้าถึงข้อมูล เทคโนโลยี และสื่อสาธารณะ
๗. สิทธิ เสี่ยง ในการกำหนดสังคม
๘. การพัฒนาศักยภาพและความก้าวหน้าในระยะยาว

ความหมายในแต่ละระดับความยากลำบากในแบบประเมินฯ

แบบประเมินประกอบด้วย ๗ ด้าน จำนวน ๒๐ ข้อ

ด้านที่ ๑ การดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานและความปลอดภัย จำนวน ๔ ข้อ (ข้อที่ ๑-๔)

๑. การอยู่ตามลำพังโดยไม่เกิดอันตราย	
ตัวอย่าง	เช่น มีความยากลำบากในการดูแลตนเองและจัดการความปลอดภัยเมื่ออยู่ตามลำพัง ทั้งในสถานการณ์ปกติและเมื่อเกิดเหตุไม่คาดคิด เช่น ไฟฟ้าดับ อุปกรณ์ภายในบ้านขัดข้อง เกิดอุบัติเหตุเล็กน้อยภายในบ้าน หรือเหตุฉุกเฉินที่ต้องติดต่อขอความช่วยเหลือ หรืออื่นๆ
คำอธิบายระดับคะแนน	
ไม่สามารถทำได้เลย (๔)	ไม่สามารถอยู่ตามลำพังได้เลย มีความเสี่ยงต่อการเกิดอันตรายอย่างรุนแรงหากไม่มีผู้ดูแลใกล้ชิดตลอดเวลา ไม่สามารถจัดการเหตุฉุกเฉินหรือขอความช่วยเหลือได้ด้วยตนเอง ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความปลอดภัยและการดำรงชีวิตอย่างอิสระ
มีความยากลำบากมาก (๓)	มีความยากลำบากอย่างมากในการอยู่ตามลำพัง สามารถอยู่คนเดียวได้เพียงระยะเวลาสั้น ๆ หรือในสถานการณ์ที่จำกัด ต้องได้รับการเตรียมการหรือการสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ และมีความเสี่ยงสูงเมื่อเกิดเหตุไม่คาดคิด ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยและความเป็นอิสระอย่างชัดเจน
มีความยากลำบาก เป็นบางครั้ง (๒)	สามารถอยู่ตามลำพังได้ในระดับหนึ่ง แต่มีข้อจำกัดในการจัดการเหตุฉุกเฉินหรือสถานการณ์ไม่คาดคิด ต้องใช้ความระมัดระวัง การเตรียมความพร้อม หรืออุปกรณ์ช่วยเหลือเพิ่มเติมมากกว่าบุคคลทั่วไป ส่งผลต่อความมั่นใจและความต่อเนื่องในการดำรงชีวิตอย่างอิสระ
ไม่มีความยากลำบาก (๑)	สามารถอยู่ตามลำพังและจัดการความปลอดภัยของตนเองได้ตามปกติ หรือมีข้อจำกัดเพียงเล็กน้อยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยและการดำรงชีวิตอย่างอิสระ
ไม่ทราบข้อมูล /ไม่สามารถประเมิน (๐)	ไม่มีข้อมูลเพียงพอ หรือไม่สามารถประเมินระดับความสามารถในการอยู่ตามลำพังโดยไม่เกิดอันตรายได้

๒. การเข้าถึงที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมและเลือกได้ตามความต้องการ	
ตัวอย่าง	เช่น มีความยากลำบากในการเข้าถึงหรือเลือกที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมกับสภาพร่างกาย สภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการใช้งาน ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น รวมถึงการติดต่อประสานงานเพื่อขอรับสิทธิหรือบริการด้านที่อยู่อาศัย หรืออื่นๆ
คำอธิบายระดับคะแนน	
ไม่สามารถทำได้เลย (๕)	ไม่สามารถเข้าถึงหรือเลือกที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมกับสภาพร่างกายได้เลย ต้องอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัยหรือไม่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง ไม่สามารถปรับปรุงหรือขอรับความช่วยเหลือด้านที่อยู่อาศัยได้ ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความปลอดภัย สุขภาวะ และการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี
มีความยากลำบากมาก (๓)	มีความยากลำบากอย่างมากในการเข้าถึงหรือเลือกที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม สภาพแวดล้อมมีข้อจำกัดหลายประการ ต้องได้รับการช่วยเหลือหรือการสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ในการปรับปรุงหรือประสานงานด้านสิทธิที่อยู่อาศัย ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย ความสะดวก และคุณภาพชีวิตอย่างชัดเจน
มีความยากลำบาก เป็นบางครั้ง (๒)	สามารถเข้าถึงหรือเลือกที่อยู่อาศัยได้ในระดับหนึ่ง แต่ยังมีข้อจำกัดบางประการ เช่น ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกบางส่วน หรือมีขั้นตอนการประสานงานที่ยุ่งยาก ต้องใช้เวลา ทรัพยากร หรือความพยายามมากกว่าบุคคลทั่วไป ส่งผลต่อความสะดวกและความเหมาะสมในการอยู่อาศัย
ไม่มีความยากลำบาก (๑)	สามารถเข้าถึงและเลือกที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมกับสภาพร่างกายได้ตามปกติ หรือมีข้อจำกัดเพียงเล็กน้อยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย คุณภาพชีวิต และการดำรงชีวิตอย่างอิสระ
ไม่ทราบข้อมูล /ไม่สามารถประเมิน (๐)	ไม่มีข้อมูลเพียงพอ หรือไม่สามารถประเมินระดับความสามารถในการเข้าถึงที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมและเลือกได้ตามความต้องการได้

๓. การใช้บริการด้านสุขภาพหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างต่อเนื่องเมื่อจำเป็น	
ตัวอย่าง	เช่น มีความยากลำบากในการสื่อสารกับบุคลากรทางการแพทย์ การนัดหมาย การรับการรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างต่อเนื่องตามความจำเป็น รวมถึงการเดินทางไปเข้ารับบริการ หรืออื่นๆ
คำอธิบายระดับคะแนน	
ไม่สามารถทำได้เลย (๕)	ไม่สามารถเข้าถึงหรือใช้บริการด้านสุขภาพหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นได้เลย ขาดการรักษาหรือการติดตามต่อเนื่อง แม้มีความจำเป็นที่ต้องได้รับการทางการแพทย์อย่างชัดเจน ไม่สามารถประสานงาน นัดหมาย หรือเดินทางไปรับบริการได้ ส่งผลกระทบรุนแรงต่อสุขภาพ ความปลอดภัย และการดำรงชีวิต
มีความยากลำบากมาก (๓)	มีอุปสรรคอย่างมากในการใช้บริการด้านสุขภาพหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพ ต้องพึ่งพาผู้อื่นในการนัดหมาย การเดินทาง หรือการสื่อสารกับบุคลากรทางการแพทย์เป็นส่วนใหญ่ การเข้ารับบริการไม่ต่อเนื่องหรือขาดช่วงบ่อยครั้ง ส่งผลกระทบชัดเจนต่อภาวะสุขภาพและคุณภาพชีวิต
มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง (๒)	สามารถเข้าถึงและใช้บริการด้านสุขภาพได้ในระดับหนึ่ง แต่ยังมีข้อจำกัดบางประการ เช่น ขั้นตอนการรับบริการซับซ้อน มีปัญหาเรื่องการเดินทาง หรือการสื่อสารกับบุคลากรทางการแพทย์ในบางสถานการณ์ ต้องใช้ความพยายามหรือทรัพยากรมากกว่าบุคคลทั่วไป ส่งผลกระทบต่อความต่อเนื่องในการรักษาเป็นครั้งคราว
ไม่มีความยากลำบาก (๑)	สามารถเข้าถึงและใช้บริการด้านสุขภาพหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพได้ตามความจำเป็นอย่างต่อเนื่อง มีข้อจำกัดเพียงเล็กน้อยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ความปลอดภัย และการดำรงชีวิตโดยรวม
ไม่ทราบข้อมูล /ไม่สามารถประเมิน (๐)	ไม่มีข้อมูลเพียงพอ หรือไม่สามารถประเมินระดับความสามารถในการใช้บริการด้านสุขภาพหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างต่อเนื่องได้อย่างชัดเจน

๔. การปรับตัวต่อเหตุฉุกเฉินหรือภัยพิบัติร่วมกับชุมชนได้อย่างปลอดภัย	
ตัวอย่าง	เช่น มีความยากลำบากในการรับทราบข้อมูลข่าวสาร การอพยพ การปฏิบัติตามคำแนะนำ หรือการเข้าถึงความช่วยเหลือในสถานการณ์ฉุกเฉินหรือภัยพิบัติได้อย่างปลอดภัย หรืออื่นๆ
คำอธิบายระดับคะแนน	
ไม่สามารถทำได้เลย (๕)	ไม่สามารถเข้าถึงหรือใช้บริการด้านสุขภาพหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นได้เลย ขาดการรักษาหรือการติดตามต่อเนื่องอย่างสิ้นเชิง ไม่สามารถติดต่อ นัดหมาย หรือเดินทางไปรับบริการได้ ต้องพึ่งพาผู้อื่นทั้งหมด ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสุขภาพ การฟื้นฟูสมรรถภาพ และการดำรงชีวิต
มีความยากลำบากมาก (๓)	มีความยากลำบากอย่างมากในการใช้บริการด้านสุขภาพหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพ สามารถเข้ารับบริการได้เพียงบางครั้งหรือบางขั้นตอน ต้องได้รับการช่วยเหลือหรือการสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ ส่งผลให้การรักษาไม่ต่อเนื่องหรือไม่ครบถ้วน และกระทบต่อสุขภาพอย่างชัดเจน
มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง (๒)	สามารถเข้าถึงและใช้บริการด้านสุขภาพหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพได้ในระดับหนึ่ง แต่มีข้อจำกัดด้านการสื่อสาร การนัดหมาย ขั้นตอนบริการ หรือการเดินทาง ต้องใช้เวลา แรงกาย หรือทรัพยากรมากกว่าบุคคลทั่วไป ส่งผลต่อความต่อเนื่องและประสิทธิภาพของการรักษา
ไม่มีความยากลำบาก (๑)	สามารถเข้าถึงและใช้บริการด้านสุขภาพหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพได้ตามความจำเป็นอย่างต่อเนื่อง หรือมีข้อจำกัดเพียงเล็กน้อยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและการดำรงชีวิต
ไม่ทราบข้อมูล /ไม่สามารถประเมิน (๐)	ไม่มีข้อมูลเพียงพอ หรือไม่สามารถประเมินระดับความสามารถในการใช้บริการด้านสุขภาพหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างต่อเนื่องได้

ด้านที่ ๒ การตัดสินใจและการใช้ชีวิตอย่างอิสระ จำนวน ๓ ข้อ (ข้อที่ ๕-๗)

๕. การตัดสินใจเรื่องสำคัญของตนเองในชีวิตประจำวัน	
ตัวอย่าง	เช่น มีความยากลำบากในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องสำคัญของตนเอง เช่น การวางแผนการใช้ชีวิต การเลือกบริการที่เกี่ยวข้อง หรือการกำหนดแนวทางการดูแลตนเอง หรืออื่นๆ
คำอธิบายระดับคะแนน	
ไม่สามารถทำได้เลย (๕)	ไม่สามารถตัดสินใจเรื่องสำคัญของตนเองได้เลย ต้องให้ผู้อื่นตัดสินใจแทนทั้งหมดในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิต การใช้สิทธิ หรือการดูแลตนเอง ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความเป็นอิสระ ศักดิ์ศรี และการกำหนดชีวิตของตนเอง
มีความยากลำบากมาก (๓)	มีความยากลำบากอย่างมากในการตัดสินใจเรื่องสำคัญของตนเอง สามารถตัดสินใจได้เพียงบางเรื่องหรือในสถานการณ์ที่จำกัด ต้องได้รับคำแนะนำหรือการสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ ส่งผลกระทบต่อความเป็นอิสระและความมั่นใจในการกำหนดแนวทางชีวิตอย่างชัดเจน
มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง (๒)	สามารถตัดสินใจเรื่องสำคัญของตนเองได้ในระดับหนึ่ง แต่มีข้อจำกัดบางประการ เช่น ต้องใช้เวลาในการพิจารณามากกว่าปกติ หรือจำเป็นต้องได้รับความปรึกษาเพิ่มเติมในบางสถานการณ์ ส่งผลต่อความต่อเนื่องหรือความมั่นใจในการตัดสินใจ
ไม่มีความยากลำบาก (๑)	สามารถตัดสินใจเรื่องสำคัญของตนเองได้ตามปกติ หรือมีข้อจำกัดเพียงเล็กน้อยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอิสระและการกำหนดแนวทางชีวิตของตนเอง
ไม่ทราบข้อมูล /ไม่สามารถประเมิน (๐)	ไม่มีข้อมูลเพียงพอ หรือไม่สามารถประเมินระดับความสามารถในการตัดสินใจเรื่องสำคัญของตนเองในชีวิตประจำวันได้

๖. การออกไปทำกิจกรรมนอกบ้านตามการตัดสินใจของตนเอง	
ตัวอย่าง	เช่น มีความยากลำบากในการเดินทางหรือออกไปทำกิจกรรมนอกบ้านตามความประสงค์ของตนเอง เช่น การไปพบปะผู้อื่น การทำธุระส่วนตัว หรือการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างสะดวกและปลอดภัย หรืออื่นๆ
คำอธิบายระดับคะแนน	
ไม่สามารถทำได้เลย (๕)	ไม่สามารถออกไปทำกิจกรรมนอกบ้านได้เลย แม้เป็นกิจกรรมที่มีความจำเป็นหรือมีความประสงค์ส่วนตัว ต้องพึ่งพาผู้อื่นทั้งหมดในการเดินทางและการจัดการกิจกรรมนอกบ้าน ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความเป็นอิสระ การมีส่วนร่วมทางสังคม และการดำรงชีวิตตามวิถีที่ตนเองเลือก
มีความยากลำบากมาก (๓)	มีความยากลำบากอย่างมากในการออกไปทำกิจกรรมนอกบ้าน สามารถออกไปได้เพียงบางครั้งหรือในเงื่อนไขที่จำกัด ต้องได้รับการช่วยเหลือหรือการสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางสังคมและการดำเนินชีวิตอย่างชัดเจน
มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง (๒)	สามารถออกไปทำกิจกรรมนอกบ้านได้ในระดับหนึ่ง แต่มีข้อจำกัดด้านการเดินทาง ความปลอดภัย สภาพแวดล้อม หรือการเข้าถึงบริการ ต้องใช้เวลา แรงกาย หรือทรัพยากรมากกว่าบุคคลทั่วไป ส่งผลต่อความสะดวกและความต่อเนื่องในการเข้าร่วมกิจกรรม
ไม่มีความยากลำบาก (๑)	สามารถออกไปทำกิจกรรมนอกบ้านตามความประสงค์ของตนเองได้ตามปกติ หรือมีข้อจำกัดเพียงเล็กน้อยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอิสระและการมีส่วนร่วมในสังคม
ไม่ทราบข้อมูล /ไม่สามารถประเมิน (๐)	ไม่มีข้อมูลเพียงพอ หรือไม่สามารถประเมินระดับความสามารถในการออกไปทำกิจกรรมนอกบ้านตามการตัดสินใจของตนเองได้

๗. การจัดการเรื่องการเงินส่วนบุคคลของตนเอง	
ตัวอย่าง	เช่น มีความยากลำบากในการบริหารจัดการรายรับรายจ่าย การทำธุรกรรมทางการเงิน การเข้าถึงบริการทางการเงิน หรือการตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้จ่ายของตนเองได้อย่างเหมาะสม หรืออื่นๆ
คำอธิบายระดับคะแนน	
ไม่สามารถทำได้เลย (๕)	ไม่สามารถจัดการเรื่องการเงินส่วนบุคคลของตนเองได้เลย ไม่สามารถบริหารรายรับรายจ่าย ทำธุรกรรมทางการเงิน หรือควบคุมการใช้จ่ายของตนเองได้ ต้องให้ผู้อื่นจัดการแทนทั้งหมด ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความเป็นอิสระ ความมั่นคงทางการเงิน และการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี
มีความยากลำบากมาก (๓)	มีความยากลำบากอย่างมากในการจัดการเรื่องการเงินส่วนบุคคล สามารถดำเนินการได้เพียงบางส่วนหรือบางประเภทของธุรกรรม ต้องได้รับการช่วยเหลือหรือการกำกับดูแลเป็นส่วนใหญ่ ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเงิน และความเป็นอิสระอย่างชัดเจน
มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง (๒)	สามารถจัดการเรื่องการเงินส่วนบุคคลได้ในระดับหนึ่ง แต่มีข้อจำกัดบางประการ เช่น การเข้าถึงบริการทางการเงิน ขั้นตอนการทำธุรกรรม หรือการวางแผนการใช้จ่าย ต้องใช้เวลา ความพยายาม หรือการสนับสนุนเพิ่มเติมในบางสถานการณ์ ส่งผลต่อความสะดวกและความต่อเนื่องในการบริหารจัดการการเงิน
ไม่มีความยากลำบาก (๑)	สามารถจัดการเรื่องการเงินส่วนบุคคลของตนเองได้ตามปกติ หรือมีข้อจำกัดเพียงเล็กน้อยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอิสระและความมั่นคงทางการเงิน
ไม่ทราบข้อมูล /ไม่สามารถประเมิน (๐)	ไม่มีข้อมูลเพียงพอ หรือไม่สามารถประเมินระดับความสามารถในการจัดการเรื่องการเงินส่วนบุคคลของตนเองได้

ด้านที่ ๓ การเข้าถึงบริการและทรัพยากรที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวัน
จำนวน ๕ ข้อ (ข้อที่ ๘-๑๒)

๘. การเข้าถึงบริการสาธารณะ	
ตัวอย่าง	เช่น มีความยากลำบากในการเดินทาง ติดต่อ หรือใช้บริการสาธารณะ เช่น หน่วยงานของรัฐ สถานพยาบาล สถานศึกษา หรือระบบขนส่งสาธารณะ ได้อย่างสะดวกและเหมาะสม หรืออื่นๆ
คำอธิบายระดับคะแนน	
ไม่สามารถทำได้เลย (๕)	ไม่สามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้เลย ไม่สามารถติดต่อหรือใช้บริการจากหน่วยงานของรัฐหรือบริการสาธารณะใด ๆ ได้ ต้องพึ่งพาผู้อื่นอย่างสิ้นเชิง ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการใช้ชีวิตและการดำรงชีวิต
มีความยากลำบากมาก (๓)	มีความยากลำบากอย่างมากในการเข้าถึงบริการสาธารณะ สามารถใช้บริการได้เพียงบางหน่วยงานหรือบางขั้นตอน ต้องได้รับการช่วยเหลือหรือการสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตและสวัสดิการอย่างชัดเจน
มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง (๒)	สามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้ในระดับหนึ่ง แต่มีข้อจำกัดด้านสถานที่ ขั้นตอน หรือการสื่อสาร ต้องใช้เวลา แรงกาย หรือทรัพยากรมากกว่าบุคคลทั่วไป ส่งผลต่อความสะดวกและความต่อเนื่องในการใช้บริการ
ไม่มีความยากลำบาก (๑)	สามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้ตามปกติ หรือมีข้อจำกัดเพียงเล็กน้อยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตและการมีส่วนร่วมในสังคม
ไม่ทราบข้อมูล /ไม่สามารถประเมิน (๐)	ไม่มีข้อมูลเพียงพอ หรือไม่สามารถประเมินระดับความยากลำบากในการเข้าถึงบริการสาธารณะได้

๙. การเข้าถึงแหล่งซื้อขายเครื่องอุปโภค บริโภค หรือการใช้บริการต่างๆ ในชีวิตประจำวัน	
ตัวอย่าง	เช่น มีความยากลำบากในการเดินทางหรือเข้าถึงร้านค้า ตลาด ห้างสรรพสินค้า ร้านยา หรือสถานบริการที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างสะดวก และปลอดภัย หรืออื่นๆ
คำอธิบายระดับคะแนน	
ไม่สามารถทำได้เลย (๕)	ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งซื้อขายหรือใช้บริการในชีวิตประจำวันได้เลย ไม่สามารถซื้อสินค้า หรือใช้บริการพื้นฐานได้ ต้องพึ่งพาผู้อื่นอย่างสิ้นเชิง ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการดำรงชีวิตและความเป็นอิสระ
มีความยากลำบากมาก (๓)	มีความยากลำบากอย่างมากในการเข้าถึงแหล่งซื้อขายหรือใช้บริการ สามารถใช้บริการได้เพียงบางแห่งหรือบางช่วง ต้องได้รับการช่วยเหลือหรือการสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตประจำวันอย่างชัดเจน
มีความยากลำบาก เป็นบางครั้ง (๒)	สามารถเข้าถึงแหล่งซื้อขายหรือใช้บริการได้ในระดับหนึ่ง แต่มีข้อจำกัดด้านสถานที่ รูปแบบบริการ หรือขั้นตอนการให้บริการ ต้องใช้เวลา แรงกาย หรือทรัพยากรมากกว่าบุคคลทั่วไป ส่งผลต่อความสะดวกและความต่อเนื่องในการใช้บริการ
ไม่มีความยากลำบาก (๑)	สามารถเข้าถึงแหล่งซื้อขายหรือใช้บริการในชีวิตประจำวันได้ตามปกติ หรือมีข้อจำกัดเพียงเล็กน้อยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตและการมีส่วนร่วมในสังคม
ไม่ทราบข้อมูล /ไม่สามารถประเมิน (๐)	ไม่มีข้อมูลเพียงพอ หรือไม่สามารถประเมินระดับความยากลำบากในการเข้าถึงแหล่งซื้อขายหรือการใช้บริการในชีวิตประจำวันได้

๑๐. โอกาสในการเข้าถึงหรือเลือกงาน/อาชีพ ที่เหมาะสม	
ตัวอย่าง	เช่น มีความยากลำบากในการเข้าถึงข้อมูลตำแหน่งงาน การสมัครงาน หรือการเลือกงาน/อาชีพที่เหมาะสมกับสภาพร่างกายและศักยภาพของตนเอง รวมถึงการได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียม หรืออื่นๆ
คำอธิบายระดับคะแนน	
ไม่สามารถทำได้เลย (๔)	ไม่สามารถเข้าถึงหรือเลือกงาน/อาชีพที่เหมาะสมได้เลย ไม่สามารถเข้าสู่การทำงานในระบบหรือประกอบอาชีพได้ ต้องพึ่งพาผู้อื่นหรือการช่วยเหลือจากภายนอกในการดำรงชีวิต ส่งผลกระทบบอย่างรุนแรงต่อบทบาททางสังคมและคุณภาพชีวิต
มีความยากลำบากมาก (๓)	มีความยากลำบากอย่างมากในการเข้าถึงหรือเลือกงาน/อาชีพ ทางเลือกในการทำงานมีจำกัดอย่างมาก ต้องได้รับการสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ หรือสามารถทำงานได้เฉพาะบางรูปแบบ ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาชีพและรายได้ อย่างชัดเจน
มีความยากลำบาก เป็นบางครั้ง (๒)	สามารถเข้าถึงงาน/อาชีพหรือเลือกงาน/อาชีพได้ในระดับหนึ่ง แต่มีข้อจำกัดด้านประเภทงาน ลักษณะงาน หรือโอกาสความก้าวหน้า ต้องใช้ความพยายามมากกว่าบุคคลทั่วไป หรือจำเป็นต้องปรับบทบาทและเงื่อนไขการทำงาน ส่งผลต่อความมั่นคงและความก้าวหน้าในอาชีพ
ไม่มีความยากลำบาก (๑)	สามารถเข้าถึงและเลือกงาน/อาชีพ ที่เหมาะสมได้ตามปกติ หรือมีข้อจำกัดเพียงเล็กน้อยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน บทบาททางสังคม และรายได้
ไม่ทราบข้อมูล /ไม่สามารถประเมิน (๐)	ไม่มีข้อมูลเพียงพอ หรือไม่สามารถประเมินระดับความยากลำบากในการเข้าถึงหรือเลือกงานที่เหมาะสมได้

๑๑. การประกอบอาชีพ	
ตัวอย่าง	เช่น มีความยากลำบากในการปฏิบัติงาน การปรับตัวในสถานที่ทำงาน การใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่จำเป็น การเดินทางไปทำงาน หรือการรักษาความต่อเนื่องในการทำงานและสร้างรายได้ หรืออื่นๆ
คำอธิบายระดับคะแนน	
ไม่สามารถทำได้เลย (๕)	ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ ไม่สามารถทำงานหรือสร้างรายได้จากการทำงานได้ ต้องพึ่งพาการช่วยเหลือจากผู้อื่นหรือแหล่งสนับสนุนภายนอกในการดำรงชีวิต ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อบทบาททางสังคมและคุณภาพชีวิต
มีความยากลำบากมาก (๓)	มีความยากลำบากอย่างมากในการประกอบอาชีพ สามารถทำงานได้เพียงบางรูปแบบหรือบางช่วง ต้องได้รับการช่วยเหลือหรือการสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ รายได้และความมั่นคงทางอาชีพได้รับผลกระทบอย่างชัดเจน
มีความยากลำบาก เป็นบางครั้ง (๒)	สามารถประกอบอาชีพได้ในระดับหนึ่ง แต่มีข้อจำกัดด้านลักษณะงาน ภาระงาน หรือเงื่อนไขการทำงาน ต้องใช้ความพยายามมากกว่าบุคคลทั่วไป หรือจำเป็นต้องปรับบทบาทและวิธีการทำงาน ส่งผลต่อความต่อเนื่องและความก้าวหน้าในอาชีพ
ไม่มีความยากลำบาก (๑)	สามารถประกอบอาชีพได้ตามปกติ หรือมีข้อจำกัดเพียงเล็กน้อยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน รายได้ และบทบาททางสังคม
ไม่ทราบข้อมูล /ไม่สามารถประเมิน (๐)	ไม่มีข้อมูลเพียงพอ หรือไม่สามารถประเมินระดับความยากลำบากในการประกอบอาชีพได้

๑๒. การเรียนรู้ตลอดชีวิต หรือการฝึกอาชีพ	
ตัวอย่าง	เช่น มีความยากลำบากในการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา การเข้าร่วมอบรมสัมมนา หรือการฝึกอาชีพเพื่อพัฒนาทักษะและเพิ่มโอกาสในการพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ หรืออื่นๆ
คำอธิบายระดับคะแนน	
ไม่สามารถทำได้เลย (๕)	ไม่สามารถเข้าถึงหรือมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ตลอดชีวิตหรือการฝึกอาชีพได้เลย ไม่สามารถเข้าร่วมการเรียนรู้หรือการฝึกอบรมในรูปแบบใดได้ ต้องพึ่งพาการช่วยเหลือจากผู้อื่นหรือหน่วยงานภายนอก ส่งผลกระทบบอย่างรุนแรงต่อโอกาสทางอาชีพและบทบาทในสังคม
มีความยากลำบากมาก (๓)	มีความยากลำบากอย่างมากในการเข้าถึงหรือมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ตลอดชีวิตหรือการฝึกอาชีพ สามารถเข้าร่วมได้เพียงบางรูปแบบหรือบางช่วง ต้องได้รับการสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทักษะและโอกาสทางอาชีพอย่างชัดเจน
มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง (๒)	สามารถเข้าถึงหรือมีส่วนร่วมในการเรียนรู้หรือการฝึกอาชีพได้ในระดับหนึ่ง แต่มีข้อจำกัดด้านรูปแบบ สถานที่ เวลา หรือเนื้อหา ต้องใช้ความพยายามมากกว่าบุคคลทั่วไป หรือจำเป็นต้องปรับวิธีการเรียนรู้ ส่งผลต่อความต่อเนื่องและประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะ
ไม่มีความยากลำบาก (๑)	สามารถเข้าถึงและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ตลอดชีวิตหรือการฝึกอาชีพได้ตามปกติ หรือมีข้อจำกัดเพียงเล็กน้อยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทักษะและบทบาททางสังคม
ไม่ทราบข้อมูล /ไม่สามารถประเมิน (๐)	ไม่มีข้อมูลเพียงพอ หรือไม่สามารถประเมินระดับความยากลำบากในการเรียนรู้ตลอดชีวิตหรือการฝึกอาชีพได้

ด้านที่ ๔ การมีส่วนร่วมในครอบครัว ชุมชน และสังคม
จำนวน ๔ ข้อ (ข้อที่ ๑๓-๑๖)

๑๓. การมีบทบาทในครอบครัวหรือชุมชน	
ตัวอย่าง	เช่น มีความยากลำบากในการปฏิบัติบทบาทหน้าที่ในครอบครัวหรือชุมชน เช่น การเป็นหัวหน้าครอบครัว การดูแลสมาชิกในบ้าน การเข้าร่วมประชุมชุมชน หรืออื่นๆ
คำอธิบายระดับคะแนน	
ไม่สามารถทำได้เลย (๕)	ไม่สามารถทำหน้าที่หรือมีบทบาทในครอบครัวหรือชุมชนได้เลย ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมหรือการตัดสินใจใดๆ ได้ ต้องพึ่งพาการช่วยเหลือจากผู้อื่นตลอดเวลา หรือถูกจำกัดการมีส่วนร่วมอย่างสิ้นเชิง ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่ง ความสัมพันธ์ และบทบาททางสังคม
มีความยากลำบากมาก (๓)	มีความยากลำบากอย่างมากในการทำหน้าที่หรือมีบทบาทในครอบครัวหรือชุมชน สามารถมีส่วนร่วมได้เพียงบางกิจกรรมหรือในบางสถานการณ์ ต้องได้รับการช่วยเหลือหรือการสนับสนุนจากผู้อื่นเป็นส่วนใหญ่ และมีข้อจำกัดชัดเจนในการเข้าร่วมกิจกรรมหรือการตัดสินใจ
มีความยากลำบาก เป็นบางครั้ง (๒)	มีความยากลำบากในการทำหน้าที่หรือมีบทบาทในครอบครัวหรือชุมชนเป็นบางครั้งหรือบางสถานการณ์ ยังสามารถมีส่วนร่วมได้ด้วยตนเองในระดับหนึ่ง แต่ต้องลดบทบาท ปรับรูปแบบการมีส่วนร่วม หรือใช้ความพยายามมากกว่าบุคคลทั่วไป ส่งผลต่อความต่อเนื่องหรือประสิทธิภาพของบทบาททางสังคม
ไม่มีความยากลำบาก (๑)	สามารถทำหน้าที่หรือมีบทบาทในครอบครัวหรือชุมชนได้ตามปกติ หรือมีความยากลำบากเพียงเล็กน้อยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อบทบาท ความสัมพันธ์ หรือการมีส่วนร่วมทางสังคมโดยรวม
ไม่ทราบข้อมูล /ไม่สามารถประเมิน (๐)	ไม่มีข้อมูลเพียงพอ หรือไม่สามารถประเมินระดับความยากลำบากในการมีบทบาทในครอบครัวหรือชุมชนได้

๑๔. การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม	
ตัวอย่าง	เช่น มีความยากลำบากในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม เช่น งานเลี้ยง งานแต่งงาน งานประเพณี หรือกิจกรรมสังสรรค์ต่างๆ หรืออื่นๆ
คำอธิบายระดับคะแนน	
ไม่สามารถทำได้เลย (๔)	ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมได้เลย ไม่สามารถเดินทางหรือเข้าร่วมกิจกรรมใด ๆ ได้ ต้องแยกตัวออกจากกิจกรรมทางสังคม ส่งผลกระทบบอย่างรุนแรงต่อการมีส่วนร่วมทางสังคมและคุณภาพชีวิต
มีความยากลำบากมาก (๓)	มีความยากลำบากอย่างมากในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม สามารถเข้าร่วมได้เพียงบางกิจกรรมหรือบางช่วง ต้องได้รับการช่วยเหลือหรือการสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางสังคมอย่างชัดเจน
มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง (๒)	สามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมได้ในระดับหนึ่ง แต่มีข้อจำกัดด้านสถานที่ รูปแบบกิจกรรม หรือการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ต้องใช้ความพยายามมากกว่าบุคคลทั่วไป หรือจำเป็นต้องปรับรูปแบบการเข้าร่วมกิจกรรม ส่งผลต่อความต่อเนื่องและความสะดวกในการมีส่วนร่วม
ไม่มีความยากลำบาก (๑)	สามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมได้ตามปกติ หรือมีข้อจำกัดเพียงเล็กน้อยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางสังคมและบทบาทในชุมชน
ไม่ทราบข้อมูล /ไม่สามารถประเมิน (๐)	ไม่มีข้อมูลเพียงพอ หรือไม่สามารถประเมินระดับความยากลำบากในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมได้

๑๕. การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา	
ตัวอย่าง	เช่น มีความยากลำบากในการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา เช่น การทำบุญ เข้าวัด ฟังธรรม ละหมาด หรือพิธีกรรมทางศาสนาอื่นๆ หรืออื่นๆ
คำอธิบายระดับคะแนน	
ไม่สามารถทำได้เลย (๔)	ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาได้เลย ไม่สามารถเดินทางหรือเข้าร่วมพิธีกรรมได้ ต้องพึ่งพาการช่วยเหลือจากผู้อื่นหรือไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมในรูปแบบใดได้ ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการมีส่วนร่วมทางสังคมและจิตใจ
มีความยากลำบากมาก (๓)	มีความยากลำบากอย่างมากในการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา สามารถเข้าร่วมได้เพียงบางช่วงหรือบางรูปแบบ ต้องได้รับการช่วยเหลือหรือการสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางสังคมและบทบาทในชุมชนอย่างชัดเจน
มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง (๒)	สามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาได้ในระดับหนึ่ง แต่มีข้อจำกัดด้านการเดินทาง การใช้พื้นที่ หรือการปฏิบัติพิธีกรรม ต้องใช้ความพยายามมากกว่าบุคคลทั่วไป หรือจำเป็นต้องปรับรูปแบบการเข้าร่วมกิจกรรม ส่งผลต่อความต่อเนื่องและความสะดวกในการมีส่วนร่วม
ไม่มีความยากลำบาก (๑)	สามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาได้ตามปกติ หรือมีข้อจำกัดเพียงเล็กน้อยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางสังคมและบทบาทในชุมชน
ไม่ทราบข้อมูล /ไม่สามารถประเมิน (๐)	ไม่มีข้อมูลเพียงพอ หรือไม่สามารถประเมินระดับความยากลำบากในการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาได้

๑๖. การมีส่วนร่วมในองค์กร เครือข่าย หรือกลุ่มของคนพิการ/ชุมชน	
ตัวอย่าง	เช่น มีความยากลำบากในการเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กรหรือกลุ่ม เช่น การประชุมกลุ่ม การทำกิจกรรมอาสาสมัคร การร่วมวางแผนหรือดำเนินโครงการ หรืออื่นๆ
คำอธิบายระดับคะแนน	
ไม่สามารถทำได้เลย (๕)	ไม่สามารถเข้าร่วมองค์กร เครือข่าย หรือกลุ่มของคนพิการหรือชุมชนได้เลย แม้มีความประสงค์เข้าร่วม ไม่สามารถเข้าถึงกิจกรรมหรือกระบวนการมีส่วนร่วมใด ๆ ได้ ต้องพึ่งพาผู้อื่นอย่างสิ้นเชิง ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการมีส่วนร่วมทางสังคม การใช้สิทธิ และการเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน
มีความยากลำบากมาก (๓)	มีความยากลำบากอย่างมากในการเข้าร่วมองค์กรหรือกลุ่ม สามารถเข้าร่วมได้เพียงบางกิจกรรมหรือในเงื่อนไขที่จำกัด ต้องได้รับการช่วยเหลือหรือการสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ ส่งผลกระทบต่อบทบาทและการมีส่วนร่วมในชุมชนอย่างชัดเจน
มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง (๒)	สามารถเข้าร่วมองค์กรหรือกลุ่มได้ในระดับหนึ่ง แต่มีข้อจำกัดด้านการเดินทาง การสื่อสาร รูปแบบกิจกรรม หรือขั้นตอนการมีส่วนร่วม ต้องใช้เวลา ทรัพยากร หรือการสนับสนุนเพิ่มเติมในบางสถานการณ์ ส่งผลต่อความต่อเนื่องและระดับการมีส่วนร่วม
ไม่มีความยากลำบาก (๑)	สามารถเข้าร่วมองค์กร เครือข่าย หรือกลุ่มของคนพิการหรือชุมชนได้ตามปกติ หรือมีข้อจำกัดเพียงเล็กน้อยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อบทบาท การมีส่วนร่วม และการเป็นสมาชิกของชุมชน
ไม่ทราบข้อมูล /ไม่สามารถประเมิน (๐)	สามารถเข้าร่วมองค์กร เครือข่าย หรือกลุ่มของคนพิการหรือชุมชนได้ตามปกติ หรือมีข้อจำกัดเพียงเล็กน้อยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อบทบาท การมีส่วนร่วม และการเป็นสมาชิกของชุมชน

ด้านที่ ๕ การเข้าถึงข้อมูล เทคโนโลยี และสื่อสาธารณะ
จำนวน ๒ ข้อ (ข้อที่ ๑๗-๑๘)

๑๗. การใช้เทคโนโลยีหรือสื่อสาธารณะเพื่อการมีส่วนร่วมในสังคม	
ตัวอย่าง	เช่น มีความยากลำบากในการใช้เทคโนโลยีหรือสื่อสาธารณะ เช่น โทรศัพท์มือถือ สื่อสังคมออนไลน์ การประชุมออนไลน์ การรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อดิจิทัล เพื่อการสื่อสารหรือมีส่วนร่วมในสังคม หรืออื่นๆ
คำอธิบายระดับคะแนน	
ไม่สามารถทำได้เลย (๕)	ไม่สามารถใช้เทคโนโลยีหรือสื่อสาธารณะเพื่อการมีส่วนร่วมในสังคมได้เลย ไม่สามารถสื่อสารหรือเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมผ่านสื่อหรือเทคโนโลยีใด ๆ ได้ ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการเข้าถึงข้อมูลและการมีส่วนร่วมในสังคม
มีความยากลำบากมาก (๓)	มีความยากลำบากอย่างมากในการใช้เทคโนโลยีหรือสื่อสาธารณะ สามารถใช้งานได้เพียงบางรูปแบบ ต้องได้รับการช่วยเหลือหรือการสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ หรือหลีกเลี่ยงการแสดงตนผ่านสื่อ ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในสังคมอย่างชัดเจน
มีความยากลำบาก เป็นบางครั้ง (๒)	สามารถใช้เทคโนโลยีหรือสื่อสาธารณะได้ในระดับหนึ่ง แต่มีข้อจำกัดด้านการสื่อสาร รูปแบบการใช้งาน หรือการแสดงตน ต้องใช้ความพยายามมากกว่าบุคคลทั่วไป ส่งผลต่อความต่อเนื่องและประสิทธิภาพในการมีส่วนร่วมในสังคม
ไม่มีความยากลำบาก (๑)	สามารถใช้เทคโนโลยีหรือสื่อสาธารณะเพื่อการมีส่วนร่วมในสังคมได้ตามปกติ หรือมีข้อจำกัดเพียงเล็กน้อยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการสื่อสารและการมีส่วนร่วม
ไม่ทราบข้อมูล /ไม่สามารถประเมิน (๐)	ไม่มีข้อมูลเพียงพอ หรือไม่สามารถประเมินระดับความยากลำบากในการใช้เทคโนโลยีหรือสื่อสาธารณะเพื่อการมีส่วนร่วมในสังคมได้

๑๘. การใช้เทคโนโลยีเพื่อรับบริการหรือทำธุรกรรมต่างๆ	
ตัวอย่าง	เช่น มีความยากลำบากในการใช้เทคโนโลยีเพื่อเข้าถึงบริการหรือทำธุรกรรม เช่น การลงทะเบียนรับสิทธิ การชำระเงินออนไลน์ การทำธุรกรรมทางธนาคาร หรือการใช้แอปพลิเคชันของหน่วยงานต่างๆ หรืออื่นๆ
คำอธิบายระดับคะแนน	
ไม่สามารถทำได้เลย (๕)	ไม่สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อเข้าถึงบริการหรือทำธุรกรรมใด ๆ ได้เลย ไม่สามารถดำเนินการด้วยตนเองแม้ในขั้นตอนพื้นฐาน ต้องพึ่งพาผู้อื่นทั้งหมด ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการเข้าถึงสิทธิ บริการ และการดำรงชีวิตในสังคมดิจิทัล
มีความยากลำบากมาก (๓)	มีความยากลำบากอย่างมากในการใช้เทคโนโลยี สามารถดำเนินการได้เพียงบางขั้นตอนหรือบางประเภทของบริการ ต้องได้รับการช่วยเหลือหรือการสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ ส่งผลกระทบต่อความต่อเนื่องและความเท่าเทียมในการเข้าถึงบริการอย่างชัดเจน
มีความยากลำบาก เป็นบางครั้ง (๒)	สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อรับบริการหรือทำธุรกรรมได้ในระดับหนึ่ง แต่มีข้อจำกัดด้านทักษะ อุปกรณ์ การออกแบบระบบ หรือขั้นตอนการใช้งาน ต้องใช้เวลา ความพยายาม หรือการสนับสนุนเพิ่มเติมในบางสถานการณ์ ส่งผลต่อความสะดวกและประสิทธิภาพในการใช้บริการ
ไม่มีความยากลำบาก (๑)	สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อเข้าถึงบริการหรือทำธุรกรรมได้ตามปกติ หรือมีข้อจำกัดเพียงเล็กน้อยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการเข้าถึงสิทธิและบริการ
ไม่ทราบข้อมูล /ไม่สามารถประเมิน (๐)	ไม่มีข้อมูลเพียงพอ หรือไม่สามารถประเมินระดับความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อรับบริการหรือทำธุรกรรมต่าง ๆ ได้

ด้านที่ ๖ สิทธิ เสี่ยง ในการกำหนดสังคม
จำนวน ๑ ข้อ (ข้อที่ ๑๙)

๑๙. การเข้าร่วมกิจกรรมด้านการเมือง การแสดงออก หรือการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจของสังคม/ชุมชน	
ตัวอย่าง	เช่น มีความยากลำบากในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง หรือกระบวนการมีส่วนร่วมของสังคม เช่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การเข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็น การแสดงความคิดเห็นต่อหน่วยงานรัฐ หรือการมีส่วนร่วมในเวทีสาธารณะต่างๆ หรืออื่นๆ
คำอธิบายระดับคะแนน	
ไม่สามารถทำได้เลย (๕)	ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมด้านการเมือง การแสดงออก หรือกระบวนการตัดสินใจของสังคมและชุมชนได้เลย ไม่สามารถเดินทางหรือเข้าร่วมกิจกรรมใด ๆ ได้ ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการใช้สิทธิและบทบาทพลเมือง
มีความยากลำบากมาก (๓)	มีความยากลำบากอย่างมากในการเข้าร่วมกิจกรรม สามารถเข้าร่วมได้เพียงบางรูปแบบหรือบางช่วง ต้องได้รับการช่วยเหลือหรือการสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ หรือหลีกเลี่ยงการเดินทางออกไปเข้าร่วมกิจกรรม ส่งผลกระทบต่อการใช้สิทธิและการมีส่วนร่วมอย่างชัดเจน
มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง (๒)	สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ในระดับหนึ่ง แต่มีข้อจำกัดด้านการเดินทาง สถานที่ หรือการแสดงออก ต้องใช้ความพยายามมากกว่าบุคคลทั่วไป ส่งผลต่อความต่อเนื่องและประสิทธิภาพในการมีส่วนร่วม
ไม่มีความยากลำบาก (๑)	สามารถเข้าร่วมกิจกรรมด้านการเมือง การแสดงออก หรือกระบวนการตัดสินใจของสังคมและชุมชนได้ตามปกติ หรือมีข้อจำกัดเพียงเล็กน้อยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการใช้สิทธิและบทบาทพลเมือง
ไม่ทราบข้อมูล /ไม่สามารถประเมิน (๐)	ไม่มีข้อมูลเพียงพอ หรือไม่สามารถประเมินระดับความยากลำบากในการเข้าร่วมกิจกรรมด้านการเมือง การแสดงออก หรือกระบวนการตัดสินใจของสังคมและชุมชนได้

ด้านที่ ๗ การพัฒนาศักยภาพและความก้าวหน้าในระยะยาว
จำนวน ๑ ข้อ (ข้อที่ ๒๐)

๒๐. การเข้าถึงโอกาสพัฒนาศักยภาพหรือความก้าวหน้าในชีวิตเท่าเทียมกับคนทั่วไป	
ตัวอย่าง	เช่น มีความยากลำบากในการเข้าถึงโอกาสในการพัฒนาตนเองหรือสร้างความก้าวหน้าในชีวิต เช่น การเลื่อนตำแหน่ง การเข้ารับการอบรมพัฒนาทักษะ การได้รับทุนสนับสนุน หรือโอกาสในการแสดงศักยภาพอย่างเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป หรืออื่นๆ
คำอธิบายระดับคะแนน	
ไม่สามารถทำได้เลย (๕)	ไม่สามารถเข้าถึงโอกาสในการพัฒนาศักยภาพหรือสร้างความก้าวหน้าในชีวิตได้เลย ถูกจำกัดหรือกีดกันจากโอกาสสำคัญอย่างสิ้นเชิง แม้มีความสามารถหรือความประสงค์ที่จะพัฒนา ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความก้าวหน้าในชีวิต ความมั่นคง และการมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมในสังคม
มีความยากลำบากมาก (๓)	มีความยากลำบากอย่างมากในการเข้าถึงโอกาสพัฒนาศักยภาพหรือความก้าวหน้า สามารถเข้าถึงได้เพียงบางโอกาสหรือในเงื่อนไขที่จำกัด ต้องได้รับการสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ หรือเผชิญข้อจำกัดเชิงโครงสร้างอย่างชัดเจน ส่งผลกระทบต่อเส้นทางความก้าวหน้าในชีวิตอย่างเห็นได้ชัด
มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง (๒)	สามารถเข้าถึงโอกาสพัฒนาศักยภาพหรือความก้าวหน้าได้ในระดับหนึ่ง แต่ยังมีข้อจำกัดบางประการ เช่น ขั้นตอนการคัดเลือก สภาพแวดล้อม การเข้าถึงข้อมูล หรือทัศนคติของบุคคลรอบข้าง ต้องใช้ความพยายามหรือทรัพยากรมากกว่าบุคคลทั่วไป ส่งผลต่อความต่อเนื่องหรือความเท่าเทียมของโอกาส
ไม่มีความยากลำบาก (๑)	สามารถเข้าถึงโอกาสพัฒนาศักยภาพหรือความก้าวหน้าในชีวิตได้ตามปกติ หรือมีข้อจำกัดเพียงเล็กน้อยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อความเท่าเทียมและการพัฒนาตนเอง
ไม่ทราบข้อมูล /ไม่สามารถประเมิน (๐)	ไม่มีข้อมูลเพียงพอ หรือไม่สามารถประเมินระดับการเข้าถึงโอกาสพัฒนาศักยภาพหรือความก้าวหน้าในชีวิตเท่าเทียมกับคนทั่วไปได้

รูปถ่าย
ขนาด ๑.๕ นิ้ว

แบบประเมินความพิการ
จากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม
เฉพาะบุคคลที่มีความบกพร่องของการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ได้แก่ ตา ใบหู ใบหน้า ศีรษะ นิ้วมือ
แขน ขา และลำตัว ที่เจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการมองเห็นได้อย่างชัดเจน
(สำหรับผู้เข้ารับการประเมิน)

วันที่ยื่นคำขอ เดือน พ.ศ.
หน่วยงานรับคำขอ จังหวัด
เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการ
ตำแหน่ง ประเมินความพิการของ ☐ การเคลื่อนไหว ☐ ทางร่างกาย
รายละเอียดความบกพร่อง..... ซึ่งมองเห็นได้อย่างชัดเจน
พร้อมทั้งได้แนบหลักฐานรูปถ่ายจำนวน ๓ รูป (รูปหน้าตรง, รูปเต็มตัว, รูปที่เห็นความบกพร่องได้อย่างชัดเจน)
หมายเหตุ กรณีผู้เข้ารับการประเมินสามารถอ่านและเขียนได้ ให้ผู้เข้ารับการประเมินเป็นผู้จัดทำและกรอก
แบบประเมินความพิการทางสังคมด้วยตนเอง พร้อมลงลายมือชื่อกำกับในเอกสารทุกหน้าที่กำหนด
ให้ลงลายมือชื่อ ในกรณีที่ผู้เข้ารับการประเมินไม่สามารถอ่านออก เขียนไม่ได้ หรือแม้อ่านได้แต่ไม่สามารถ
เข้าใจเนื้อหาในแบบประเมิน ให้ผู้แทนเป็นผู้จัดทำแบบประเมินแทน โดยต้องให้ผู้เข้ารับการประเมินพิมพ์
ลายนิ้วมือ กำกับในทุกหน้าที่มีช่องลงลายมือชื่อ เพื่อรับรองความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลที่ได้จัดทำขึ้น

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ข้อมูลของผู้เข้ารับการประเมิน (ประเมินตนเอง)

- ๑) เลขประจำตัวประชาชน - - - -
๒) คำนำนานาม ☐ เด็กชาย ☐ เด็กหญิง ☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว ☐ อื่นๆ (ระบุ)
๓) ชื่อ ชื่อกลาง นามสกุล
Name Middle name Surname
๔) เกิดเมื่อวันที่ เดือน พ.ศ. อายุ ปี เดือน
๕) ศาสนา ☐ พุทธ ☐ คริสต์ ☐ อิสลาม ☐ อื่น ๆ (ระบุ)
๖) สถานภาพ ☐ โสด ☐ สมรสอยู่ด้วยกัน ☐ หม้าย ☐ อื่น ๆ (ระบุ)
๗) ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน เลขที่ หมู่ที่ ตรอก/ซอย
ถนน หมู่บ้าน อำเภอ/เขต
จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์
มือถือ โทรสาร email

ลงชื่อ

๘) ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ หมู่ที่ ตรอก/ซอย
ถนน หมู่บ้าน อำเภอ/เขต
จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์
มือถือ โทรสาร email

๙) การศึกษา

☐ ไม่ได้เรียน

จบการศึกษาชั้นสูงสุด ☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย
☐ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ☐ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
☐ อนุปริญญา ระบุสาขาที่จบการศึกษา
☐ ปริญญาตรี ระบุสาขาที่จบการศึกษา
☐ สูงกว่าปริญญาตรี ระบุสาขาที่จบการศึกษา
☐ อื่นๆ (ระบุ)

๑๐) อาชีพ

☐ ไม่ได้ประกอบอาชีพ สาเหตุ

ประกอบอาชีพ ☐ เกษตรกรรม ☐ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☐ ลูกจ้างเอกชน
☐ รับจ้างทั่วไป ☐ ธุรกิจส่วนตัว ☐ อาชีพอื่นๆ (ระบุ)

๑๑) รายได้จากการประกอบอาชีพ บาท/เดือน

๑๒) รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน (คำนวณจากรายได้ของทุกคนในครอบครัว)..... บาท/เดือน

๑๓) จำนวนบุคคลที่ต้องอุปการะ (ถ้ามี) คน

ขอรับการประเมินเนื่องจาก

.....
.....

☐ ให้ข้อมูลด้วยตนเอง ☐ มีผู้ให้ข้อมูลแทน เกี่ยวข้องเป็น

๑.๒ ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลแทน (กรณีที่มีผู้ให้ข้อมูลแทน)

๑) เลขประจำตัวประชาชน - - - -

๒) คำนำนาม ☐ เด็กชาย ☐ เด็กหญิง ☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว ☐ อื่นๆ (ระบุ)

๓) ชื่อ ชื่อกลาง นามสกุล

Name Middle name Surname

๔) เกิดเมื่อวันที่ เดือน พ.ศ. อายุ ปี เดือน

๕) ศาสนา ☐ พุทธ ☐ คริสต์ ☐ อิสลาม ☐ อื่น ๆ (ระบุ)

๖) สถานภาพ ☐ โสด ☐ สมรสอยู่ด้วยกัน ☐ หย่า ☐ อื่น ๆ (ระบุ)

๗) ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน เลขที่ หมู่ที่ ตรอก/ซอย

ถนน หมู่บ้าน อำเภอ/เขต

จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์

มือถือ โทรสาร email

ลงชื่อ
(.....)

๘) ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ หมู่ที่ ตรอก/ซอย
ถนน หมู่บ้าน อำเภอ/เขต
จังหวัด รหัสไปรษณีย์
มือถือ โทรสาร email

๙) ความสัมพันธ์กับผู้เข้ารับการประเมิน (ต้องไม่ใช่ผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้รับการประเมิน)

☐ บิดา / มารดา ☐ คู่สมรส ☐ บุตร ☐ พี่ / น้อง (สายเลือดเดียวกัน)

☐ญาติอื่น ๆ (เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา หลาน) ☐ ผู้ปกครองตามกฎหมาย

☐ เจ้าหน้าที่สถานสงเคราะห์ / สถานดูแล ☐ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข / บุคลากรทางการแพทย์

☐ อื่น ๆ ระบุ

โดยได้แนบหลักฐาน คือ

๑๐) ให้ข้อมูลแทนเนื่องจาก

☐ ผู้เข้ารับการประเมินไม่สามารถอ่านออก และไม่สามารถเขียนหนังสือภาษาไทยได้

☐ ผู้เข้ารับการประเมินสามารถอ่านหนังสือภาษาไทยได้แต่ไม่เข้าใจความหมาย

☐ ผู้เข้ารับการประเมินมีภาวะเจ็บป่วยรุนแรง/เรื้อรัง ไม่สามารถทำแบบประเมินได้ด้วยตนเอง

☐ ผู้เข้ารับการประเมินไม่สามารถให้ข้อมูลได้ครบถ้วนด้วยตนเอง

☐ อื่น ๆ ระบุ

ลงชื่อ
(.....)

คำแนะนำในการทำแบบประเมินหมวดที่ ๒

แบบประเมินฉบับนี้เป็นการประเมินความพึงการด้วยตนเอง โดยมุ่งเน้นการพิจารณาข้อจำกัดในการดำเนินชีวิตของผู้เข้ารับการประเมินอันเกิดจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน แบบประเมินประกอบด้วย ๓ หมวด ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องกรอกรายละเอียดข้อมูลให้ครบถ้วนในหมวดที่ ๑ และหมวดที่ ๒ ก่อนเจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอจะสรุปผลการประเมินความพึงการ โดยข้อมูลในแบบประเมินทั้ง ๓ หมวด ประกอบด้วย

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

หมวดที่ ๒ การประเมินความพึงการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม ประกอบด้วย

- ประเมินการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน (Social Participation)

หมวดที่ ๓ สรุปผลการประเมินความพึงการโดยเจ้าหน้าที่รับคำขอ

ให้ผู้เข้ารับการประเมินพิจารณาและให้คะแนนตามระดับความยากลำบากที่เกิดขึ้นจริงจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อมดังกล่าว โดยการคิดคะแนนจะพิจารณาจาก การประเมินการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน (Social Participation) เท่านั้น โดยแต่ละระดับคะแนนมีความหมาย ดังนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย
ระดับ ๔ (๔ คะแนน)	หมายถึง ไม่สามารถเข้าไปทำกิจกรรมหรือการมีส่วนร่วมในด้านนั้นได้เลย หรือไม่สามารถใช้งาน/ดำเนินการได้โดยสิ้นเชิง ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการดำเนินชีวิตประจำวันและการมีส่วนร่วมในสังคม
ระดับ ๓ (๓ คะแนน)	หมายถึง มีความยากลำบากอย่างมากในการทำกิจกรรมหรือการมีส่วนร่วมในด้านนั้น ต้องได้รับความช่วยเหลือหรือการสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ และส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตอย่างชัดเจน
ระดับ ๒ (๒ คะแนน)	หมายถึง มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง หรือในบางสถานการณ์ ยังสามารถทำกิจกรรมหรือมีส่วนร่วมได้ด้วยตนเองในระดับหนึ่ง แต่มีอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อความสะดวกหรือประสิทธิภาพในการดำเนินชีวิต
ระดับ ๑ (๑ คะแนน)	หมายถึง ไม่มีความยากลำบาก หรือมีเพียงเล็กน้อยจนไม่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต การทำกิจกรรม และการมีส่วนร่วมในสังคม
ระดับ ๐ (๐ คะแนน)	หมายถึง ไม่ทราบข้อมูล หรือไม่สามารถประเมินระดับความยากลำบากได้ในข้อนี้

ข้าพเจ้ารับทราบเรื่องคำแนะนำในการทำแบบประเมิน ปก.๑

☐ รับทราบ

ลงชื่อ _____
(.....)

หมวดที่ ๒ การประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม
 ประเมินการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน (Social Participation)
 ด้านข้อจำกัดของร่างกายในการการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน
 ให้ทำเครื่องหมาย ☒ ในช่องสี่เหลี่ยมหน้าระดับที่ท่านเลือกในแต่ละข้อ

ข้อ	ระดับความสามารถ/ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ				
การดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานและความปลอดภัย					
๑. การอยู่ตามลำพังโดยไม่เกิดอันตราย เช่น มีความยากลำบากในการดูแลตนเองและจัดการความปลอดภัยเมื่ออยู่ตามลำพัง ทั้งในสถานการณ์ปกติและเมื่อเกิดเหตุไม่คาดคิด เช่น ไฟฟ้าดับ อุปกรณ์ภายในบ้านชำรุด เกิดอุบัติเหตุเล็กน้อยภายในบ้าน หรือเหตุฉุกเฉินที่ต้องติดต่อขอความช่วยเหลือ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๒. การเข้าถึงที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมและเลือกได้ตามความต้องการ เช่น มีความยากลำบากในการเข้าถึงหรือเลือกที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมกับสภาพร่างกาย สภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการใช้งาน ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น รวมถึงการติดต่อประสานงานเพื่อขอรับสิทธิหรือบริการด้านที่อยู่อาศัย หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐

ลงชื่อ _____
 (.....)

ข้อ	ระดับความสามารถ/ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ				
๓. การใช้บริการด้านสุขภาพหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างต่อเนื่องเมื่อจำเป็น เช่น มีความยากลำบากในการสื่อสารกับบุคลากรทางการแพทย์ การนัดหมาย การรับการรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างต่อเนื่องตามความจำเป็น รวมถึงการเดินทางไปเข้ารับบริการ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๔. การปรับตัวต่อเหตุฉุกเฉินหรือภัยพิบัติร่วมกับชุมชนได้อย่างปลอดภัย เช่น มีความยากลำบากในการรับทราบข้อมูลข่าวสาร การอพยพ การปฏิบัติตามคำแนะนำ หรือการเข้าถึงความช่วยเหลือในสถานการณ์ฉุกเฉินหรือภัยพิบัติได้อย่างปลอดภัย หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
การตัดสินใจและการใช้ชีวิตอย่างอิสระ					
๕. การตัดสินใจเรื่องสำคัญของตนเองในชีวิตประจำวัน เช่น มีความยากลำบากในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องสำคัญของตนเอง เช่น การวางแผนการใช้ชีวิต การเลือกบริการที่เกี่ยวข้อง หรือการกำหนดแนวทางการดูแลตนเอง หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐

ลงชื่อ _____
(.....)

ข้อ	ระดับความสามารถ/ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ				
๖. การออกไปทำกิจกรรมนอกบ้าน ตามการตัดสินใจของตนเอง เช่น มีความยากลำบากในการเดินทางหรือออกไปทำกิจกรรมนอกบ้านตามความประสงค์ของตนเอง เช่น การไปพบปะผู้อื่น การทำธุระส่วนตัว หรือการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างสะดวกและปลอดภัย หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๗. การจัดการเรื่องการเงินส่วนบุคคลของตนเอง เช่น มีความยากลำบากในการบริหารจัดการรายรับรายจ่าย การทำธุรกรรมทางการเงิน การเข้าถึงบริการทางการเงิน หรือการตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้จ่ายของตนเองได้อย่างเหมาะสม หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
การเข้าถึงบริการและทรัพยากรที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวัน					
๘. การเข้าถึงบริการสาธารณะ เช่น มีความยากลำบากในการเดินทาง ติดต่о หรือใช้บริการสาธารณะ เช่น หน่วยงานของรัฐ สถานพยาบาล สถานศึกษา หรือระบบขนส่งสาธารณะ ได้อย่างสะดวกและเหมาะสม หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๙. การเข้าถึงแหล่งซื้อขายเครื่องอุปโภค บริโภค หรือการใช้บริการต่างๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น มีความยากลำบากในการเดินทางหรือเข้าถึงร้านค้า ตลาด ห้างสรรพสินค้า ร้านยา หรือสถานบริการที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างสะดวกและปลอดภัย หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐

ลงชื่อ _____
(.....)

ข้อ	ระดับความสามารถ/ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ				
การทำงาน การเรียนรู้ และการพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ					
๑๐. โอกาสในการเข้าถึงหรือเลือกงาน/อาชีพ ที่เหมาะสม เช่น มีความยากลำบากในการเข้าถึงข้อมูลตำแหน่งงาน การสมัครงาน หรือการเลือกงาน/อาชีพที่เหมาะสมกับสภาพร่างกายและศักยภาพของตนเอง รวมถึงการได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียม หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๑๑. การประกอบอาชีพ เช่น มีความยากลำบากในการปฏิบัติงาน การปรับตัวในสถานที่ทำงาน การใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่จำเป็น การเดินทางไปทำงาน หรือการรักษาความต่อเนื่องในการทำงานและสร้างรายได้ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๑๒. การเรียนรู้ตลอดชีวิต หรือการฝึกอาชีพ เช่น มีความยากลำบากในการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา การเข้าร่วมอบรม สัมมนา หรือการฝึกอาชีพเพื่อพัฒนาทักษะและเพิ่มโอกาสในการพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
การมีส่วนร่วมในครอบครัว ชุมชน และสังคม					
๑๓. การมีบทบาทในครอบครัวหรือชุมชน เช่น มีความยากลำบากในการปฏิบัติบทบาทหน้าที่ในครอบครัวหรือชุมชน เช่น การเป็นหัวหน้าครอบครัว การดูแลสมาชิกในบ้าน การเข้าร่วมประชุมในชุมชน หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐

ลงชื่อ _____
(.....)

ข้อ	ระดับความสามารถ/ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ				
๑๔. การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม เช่น มีความยากลำบากในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม เช่น งานเลี้ยง งานแต่งงาน งานประเพณี หรือกิจกรรมสังสรรค์ต่างๆ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๑๕. การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา เช่น มีความยากลำบากในการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา เช่น การทำบุญ เข้าวัด ฟังธรรม ละหมาด หรือพิธีกรรมทางศาสนาอื่นๆ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๑๖. การมีส่วนร่วมในองค์กรเครือข่าย หรือกลุ่มของคนพิการ/ชุมชน เช่น มีความยากลำบากในการเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กรหรือกลุ่ม เช่น การประชุมกลุ่ม การทำกิจกรรมอาสาสมัคร การร่วมวางแผนหรือดำเนินโครงการ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
การเข้าถึงข้อมูล เทคโนโลยี และสื่อสาธารณะ					
๑๗. การใช้เทคโนโลยีหรือสื่อสาธารณะเพื่อการมีส่วนร่วมในสังคม เช่น มีความยากลำบากในการใช้เทคโนโลยีหรือสื่อสาธารณะ เช่น โทรศัพท์มือถือ สื่อสังคมออนไลน์ การประชุมออนไลน์ การรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อดิจิทัล เพื่อการสื่อสารหรือมีส่วนร่วมในสังคม หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐

ลงชื่อ _____
(.....)

ข้อ	ระดับความสามารถ/ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ				
๑๘. การใช้เทคโนโลยีเพื่อรับบริการหรือทำธุรกรรมต่างๆ เช่น มีความยากลำบากในการใช้เทคโนโลยีเพื่อเข้าถึงบริการหรือทำธุรกรรม เช่น การลงทะเบียนรับสิทธิ การชำระเงินออนไลน์ การทำธุรกรรมทางธนาคาร หรือการใช้แอปพลิเคชันของหน่วยงานต่างๆ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
สิทธิ เสี่ยง ในการกำหนดสังคม					
๑๙. การเข้าร่วมกิจกรรมด้านการเมือง การแสดงออก หรือการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจของสังคม/ชุมชน เช่น มีความยากลำบากในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง หรือกระบวนการมีส่วนร่วมของสังคม เช่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การเข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็น การแสดงความคิดเห็นต่อหน่วยงานรัฐ หรือการมีส่วนร่วมในเวทีสาธารณะต่างๆ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
การพัฒนาศักยภาพและความก้าวหน้าในระยะยาว					
๒๐. การเข้าถึงโอกาสพัฒนาศักยภาพหรือความก้าวหน้าในชีวิตเท่าเทียมกับคนทั่วไป เช่น มีความยากลำบากในการเข้าถึงโอกาสในการพัฒนาตนเอง หรือสร้างความก้าวหน้าในชีวิต เช่น การเลื่อนตำแหน่ง การได้รับการอบรมพัฒนาทักษะ การได้รับทุนสนับสนุน หรือโอกาสในการแสดงศักยภาพอย่างเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐

ลงชื่อ _____
(.....)

ข้าพเจ้าเคยเข้ารับการรักษายาบาล/ฟื้นฟูที่.....ในเรื่องที่ขอประเมิน
ตั้งแต่ (วัน/เดือน/ปี).....
ผลการรักษา/ฟื้นฟู.....

ข้าพเจ้าขอระบุชื่อบุคคลที่รู้เห็นปัจจัยจำกัดในการใช้ชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม
หรือชุมชน (มิใช่บุคคลในครอบครัว) ได้แก่

๑. เลขประจำตัวประชาชน - - - -
ชื่อ- สกุล นาย/นาง/นางสาว/อื่นๆ (ระบุ) ตำแหน่ง
หน่วยงาน.....
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้..... หมู่ที่ ซอย/ถนน ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต จังหวัด รหัสไปรษณีย์
โทรศัพท์..... มือถือ โทรสาร email

๒. เลขประจำตัวประชาชน - - - -
ชื่อ- สกุล นาย/นาง/นางสาว/อื่นๆ (ระบุ) ตำแหน่ง
หน่วยงาน.....
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้..... หมู่ที่ ซอย/ถนน ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต จังหวัด รหัสไปรษณีย์
โทรศัพท์..... มือถือ โทรสาร email

๓. เลขประจำตัวประชาชน - - - -
ชื่อ- สกุล นาย/นาง/นางสาว/อื่นๆ (ระบุ) ตำแหน่ง
หน่วยงาน.....
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้..... หมู่ที่ ซอย/ถนน ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต จังหวัด รหัสไปรษณีย์
โทรศัพท์..... มือถือ โทรสาร email

๔. เลขประจำตัวประชาชน - - - -
ชื่อ- สกุล นาย/นาง/นางสาว/อื่นๆ (ระบุ) ตำแหน่ง
หน่วยงาน.....
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้..... หมู่ที่ ซอย/ถนน ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต จังหวัด รหัสไปรษณีย์
โทรศัพท์..... มือถือ โทรสาร email

ลงชื่อ _____
(.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า การให้ข้อมูลข้างต้น รวม หน้า เป็นความจริงทุกประการ และข้าพเจ้ายินยอมให้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของข้าพเจ้า เพื่อประโยชน์การวินิจฉัยความพิการ ตามกฎหมายหรือระเบียบ/ประกาศกำหนด และการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ที่ข้าพเจ้าให้ข้อมูลต่อไป

ขอรับรองว่าเป็นความจริง

.....
(.....)
ผู้เข้ารับการประเมิน

ขอรับรองว่าเป็นความจริง

.....
(.....)
พยานท่านที่ ๑ กรณีพิมพ์ลายนิ้วมือ

ขอรับรองว่าเป็นความจริง

.....
(.....)
พยานท่านที่ ๒ กรณีพิมพ์ลายนิ้วมือ

หมวดที่ ๓ สรุปผลการประเมินความพึงพอใจเจ้าหน้าที่รับคำขอ
สรุปผลคะแนน ส่วนของผู้เข้ารับการประเมิน (ปก.๑)

☐ ข้อจำกัดในการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน (Social Participation)	☐ มี คะแนน
---	---

คะแนนรวม..... คิดเป็นร้อยละ

(ได้ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน และมีสัดส่วน ๖๐ คะแนน)

☐ ผ่าน

☐ ไม่ผ่าน

ลงชื่อ _____

(.....)

เจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการ

แบบประเมินความพิการ
จากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม
เฉพาะบุคคลที่มีความบกพร่องของการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ได้แก่ ตา ใบหู ใบหน้า ศีรษะ นิ้วมือ
แขน ขา และลำตัว ที่เจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการ มองเห็นได้อย่างชัดเจน
(สำหรับผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัด)

วันที่ยื่นคำขอ เดือน พ.ศ.

สำหรับเจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการ

หน่วยงานรับคำขอ จังหวัด

เจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการ

ตำแหน่ง ประเมินความพิการของ ☐ การเคลื่อนไหว ☐ ทางร่างกาย
รายละเอียดความบกพร่อง..... ซึ่งมองเห็นได้อย่างชัดเจน

ของผู้ถูกประเมิน (ตามแบบ ปก.๑) ชื่อ - นามสกุล.....

ผู้ขอทำการประเมิน (ตามแบบ ปก.๒) รู้เห็นหรือถึงข้อจำกัดและปัจจัยอันอาจส่งผลกระทบต่อการประเมินของ
ผู้ถูกประเมิน (ตามแบบ ปก.๑) หรือไม่

☐ รู้เห็น เนื่องจาก

☐ ไม่รู้เห็น เนื่องจาก

หมายเหตุ หากตอบว่าไม่รู้เห็น ให้ยุติการประเมิน หากตอบว่ารู้เห็น ให้ทำแบบประเมินหมวดที่ ๑ ต่อ

หมวดที่ ๑ ส่วนข้อมูลทั่วไป
ของผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้ถูกประเมิน (คนที่)

๑) เลขประจำตัวประชาชน - - - -

๒) คำนำหน้านาม ☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว ☐ อื่นๆ (ระบุ)

๓) ชื่อ ชื่อกลาง นามสกุล

Name Middle name Surname

๔) เกิดเมื่อวันที่ เดือน พ.ศ. อายุ ปี เดือน

๕) ศาสนา ☐ พุทธ ☐ คริสต์ ☐ อิสลาม ☐ อื่น ๆ (ระบุ)

๖) สถานภาพ ☐ โสด ☐ สมรสอยู่ด้วยกัน ☐ หม้าย ☐ อื่น ๆ (ระบุ)

๗) ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน เลขที่ หมู่ที่ ตรอก/ซอย

ถนน หมู่บ้าน อำเภอ/เขต

จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์

มือถือ โทรสาร email

ลงชื่อ
(.....)

๘) ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ หมู่ที่ ตรอก/ซอย
ถนน หมู่บ้าน อำเภอ/เขต
จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์
มือถือ โทรสาร email

๙) การศึกษา

☐ ไม่ได้เรียน

จบการศึกษาชั้นสูงสุด ☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย
☐ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ☐ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
☐ อนุปริญญา ระบุสาขาที่จบการศึกษา
☐ ปริญญาตรี ระบุสาขาที่จบการศึกษา
☐ สูงกว่าปริญญาตรี ระบุสาขาที่จบการศึกษา
☐ อื่นๆ (ระบุ)

๑๐) อาชีพ

☐ ไม่ได้ประกอบอาชีพ สาเหตุ

ประกอบอาชีพ ☐ เกษตรกรรม ☐ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☐ ลูกจ้างเอกชน
☐ รับจ้างทั่วไป ☐ ธุรกิจส่วนตัว ☐ อาชีพอื่นๆ (ระบุ)

๑๑) รายได้จากการประกอบอาชีพ บาท/เดือน

๑๒) รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน (คำนวณจากรายได้ของทุกคนในครอบครัว)..... บาท/เดือน

๑๓) จำนวนบุคคลที่ต้องอุปการะ (ถ้ามี) คน

๑๔) ตำแหน่งทางสังคม

โดยแนบหลักฐานคือ

**ข้าพเจ้าเป็นผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดที่ทำการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม
ของผู้เข้ารับการประเมิน (ตามแบบ ปก.๑)**

๑) เลขประจำตัวประชาชน - - - -

๒) คำนำนาม ☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว ☐ อื่นๆ (ระบุ)

๓) ชื่อ ชื่อกลาง นามสกุล

Name Middle name Surname

๔) เกิดเมื่อวันที่ เดือน พ.ศ. อายุ ปี เดือน

๕) สถานภาพ ☐ โสด ☐ สมรสอยู่ด้วยกัน ☐ หม้าย ☐ อื่น ๆ (ระบุ)

๖) ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน เลขที่ หมู่ที่ ตรอก/ซอย

ถนน หมู่บ้าน อำเภอ/เขต

จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์

มือถือ โทรสาร email

๗) ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ หมู่ที่ ตรอก/ซอย

ถนน หมู่บ้าน อำเภอ/เขต

จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์

มือถือ โทรสาร email

ลงชื่อ
(.....)

(ปก. ๒ – หน้า ๓)

คำแนะนำในการทำแบบประเมินสำหรับผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมิน

แบบประเมินฉบับนี้สำหรับผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมิน ทำการประเมินผู้เข้ารับการประเมิน โดยมุ่งเน้นการพิจารณาข้อจำกัดในการดำเนินชีวิตของผู้เข้ารับการประเมิน อันเกิดจากปัจจัยทางสังคม หรือพฤติกรรมแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน โดยจะต้องกรอกรายละเอียด ข้อมูลทั่วไปของผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมินให้ครบถ้วน และจัดทำแบบประเมินในหมวดที่ ๒ การประเมินการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน (Social Participation)

ข้าพเจ้ารับทราบเรื่องคำแนะนำในการทำแบบประเมิน ปก.๒

☐ รับทราบ

หมายเหตุ การรับรองเอกสารเป็นเท็จมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๗ กำหนดว่า ผู้ใดแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่ข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารมหาชนหรือเอกสารราชการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์สำหรับใช้เป็นพยานหลักฐาน โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ลงชื่อ _____
(.....)

คำแนะนำในการทำแบบประเมินหมวดที่ ๒

แบบประเมินฉบับนี้เป็นการประเมินของผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมิน โดยมุ่งเน้นการพิจารณาข้อจำกัดในการดำเนินชีวิตของผู้เข้ารับการประเมินอันเกิดจากปัจจัยทางสังคม หรือพฤติกรรมแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน แบบประเมินประกอบด้วย ๓ หมวด ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องกรอกรายละเอียดข้อมูลให้ครบถ้วนในหมวดที่ ๑ และหมวดที่ ๒ โดยข้อมูลในแบบประเมิน ประกอบด้วย

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

หมวดที่ ๒ การประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม ประกอบด้วย

- ประเมินการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน (Social Participation)

หมวดที่ ๓ สรุปผลการประเมินความพิการโดยเจ้าหน้าที่รับคำขอ

ให้ผู้เข้ารับการประเมินพิจารณาและให้คะแนนตามระดับความยากลำบากที่เกิดขึ้นจริงจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อมดังกล่าว โดยแต่ละระดับคะแนนมีความหมาย ดังนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย
ระดับ ๔ (๔ คะแนน)	หมายถึง ไม่สามารถเข้าไปทำกิจกรรมหรือการมีส่วนร่วมในด้านนั้นได้เลย หรือไม่สามารถใช้งาน/ดำเนินการได้โดยสิ้นเชิง ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการดำเนินชีวิตประจำวันและการมีส่วนร่วมในสังคม
ระดับ ๓ (๓ คะแนน)	หมายถึง มีความยากลำบากอย่างมากในการทำกิจกรรมหรือการมีส่วนร่วมในด้านนั้น ต้องได้รับความช่วยเหลือหรือการสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ และส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตอย่างชัดเจน
ระดับ ๒ (๒ คะแนน)	หมายถึง มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง หรือในบางสถานการณ์ ยังสามารถทำกิจกรรมหรือมีส่วนร่วมได้ด้วยตนเองในระดับหนึ่ง แต่มีอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อความสะดวกหรือประสิทธิภาพในการดำเนินชีวิต
ระดับ ๑ (๑ คะแนน)	หมายถึง ไม่มีความยากลำบาก หรือมีเพียงเล็กน้อยจนไม่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิต การทำกิจกรรม และการมีส่วนร่วมในสังคม
ระดับ ๐ (๐ คะแนน)	หมายถึง ไม่ทราบข้อมูล หรือไม่สามารถประเมินระดับความยากลำบากได้ในข้อนั้น

ลงชื่อ _____
(.....)

(ปก. ๒ - หน้า ๕)

หมวดที่ ๒ การประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม
ประเมินการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน (Social Participation)
ด้านข้อจำกัดของร่างกายในการการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน
ให้ทำเครื่องหมาย ☒ ในช่องสี่เหลี่ยมหน้าระดับที่ท่านเลือกในแต่ละข้อ*

ข้อ	ระดับความสามารถ/ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ				
การดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานและความปลอดภัย					
๑. การอยู่ตามลำพังโดยไม่เกิดอันตราย เช่น มีความยากลำบากในการดูแลตนเองและจัดการความปลอดภัยเมื่ออยู่ตามลำพัง ทั้งในสถานการณ์ปกติและเมื่อเกิดเหตุไม่คาดคิด เช่น ไฟฟ้าดับ อุปกรณ์ภายในบ้านขัดข้อง เกิดอุบัติเหตุเล็กน้อยภายในบ้าน หรือเหตุฉุกเฉินที่ต้องติดต่อขอความช่วยเหลือ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๒. การเข้าถึงที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมและเลือกได้ตามความต้องการ เช่น มีความยากลำบากในการเข้าถึงหรือเลือกที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมกับสภาพร่างกาย สภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการใช้งาน ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น รวมถึงการติดต่อประสานงานเพื่อขอรับสิทธิหรือบริการด้านที่อยู่อาศัย หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐

ลงชื่อ _____
(.....)

ข้อ	ระดับความสามารถ/ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ				
๓. การใช้บริการด้านสุขภาพหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างต่อเนื่องเมื่อจำเป็น เช่น มีความยากลำบากในการสื่อสารกับบุคลากรทางการแพทย์ การนัดหมาย การรับการรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างต่อเนื่องตามความจำเป็น รวมถึงการเดินทางไปเข้ารับบริการ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๔. การปรับตัวต่อเหตุฉุกเฉินหรือภัยพิบัติร่วมกับชุมชนได้อย่างปลอดภัย เช่น มีความยากลำบากในการรับทราบข้อมูลข่าวสาร การอพยพ การปฏิบัติตามคำแนะนำ หรือการเข้าถึงความช่วยเหลือในสถานการณ์ฉุกเฉินหรือภัยพิบัติได้อย่างปลอดภัย หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
การตัดสินใจและการใช้ชีวิตอย่างอิสระ					
๕. การตัดสินใจเรื่องสำคัญของตนเองในชีวิตประจำวัน เช่น มีความยากลำบากในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องสำคัญของตนเอง เช่น การวางแผนการใช้ชีวิต การเลือกบริการที่เกี่ยวข้อง หรือการกำหนดแนวทางการดูแลตนเอง หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐

ลงชื่อ _____
(.....)

ข้อ	ระดับความสามารถ/ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ				
๖. การออกไปทำกิจกรรมนอกบ้าน ตามการตัดสินใจของตนเอง เช่น มีความยากลำบากในการเดินทางหรือออกไปทำกิจกรรมนอกบ้านตามความประสงค์ของตนเอง เช่น การไปพบปะผู้อื่น การทำธุระส่วนตัว หรือการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างสะดวกและปลอดภัย หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๗. การจัดการเรื่องการเงินส่วนบุคคลของตนเอง เช่น มีความยากลำบากในการบริหารจัดการรายรับรายจ่าย การทำธุรกรรมทางการเงิน การเข้าถึงบริการทางการเงิน หรือการตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้จ่ายของตนเองได้อย่างเหมาะสม หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
การเข้าถึงบริการและทรัพยากรที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวัน					
๘. การเข้าถึงบริการสาธารณะ เช่น มีความยากลำบากในการเดินทาง ติดต่о หรือใช้บริการสาธารณะ เช่น หน่วยงานของรัฐ สถานพยาบาล สถานศึกษา หรือระบบขนส่งสาธารณะ ได้อย่างสะดวกและเหมาะสม หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๙. การเข้าถึงแหล่งซื้อขายเครื่องอุปโภค บริโภค หรือการใช้บริการต่างๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น มีความยากลำบากในการเดินทางหรือเข้าถึงร้านค้า ตลาด ห้างสรรพสินค้า ร้านยา หรือสถานบริการที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างสะดวกและปลอดภัย หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐

ลงชื่อ _____
(.....)

ข้อ	ระดับความสามารถ/ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ				
การทำงาน การเรียนรู้ และการพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ					
๑๐. โอกาสในการเข้าถึงหรือเลือกงาน/อาชีพ ที่เหมาะสม เช่น มีความยากลำบากในการเข้าถึงข้อมูลตำแหน่งงาน การสมัครงาน หรือการเลือกงาน/อาชีพที่เหมาะสมกับสภาพร่างกายและศักยภาพของตนเอง รวมถึงการได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียม หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๑๑. การประกอบอาชีพ เช่น มีความยากลำบากในการปฏิบัติงาน การปรับตัวในสถานที่ทำงาน การใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่จำเป็น การเดินทางไปทำงาน หรือการรักษาความต่อเนื่องในการทำงานและสร้างรายได้ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๑๒. การเรียนรู้ตลอดชีวิต หรือการฝึกอาชีพ เช่น มีความยากลำบากในการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา การเข้าร่วมอบรม สัมมนา หรือการฝึกอาชีพเพื่อพัฒนาทักษะและเพิ่มโอกาสในการพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
การมีส่วนร่วมในครอบครัว ชุมชน และสังคม					
๑๓. การมีบทบาทในครอบครัวหรือชุมชน เช่น มีความยากลำบากในการปฏิบัติบทบาทหน้าที่ในครอบครัวหรือชุมชน เช่น การเป็นหัวหน้าครอบครัว การดูแลสมาชิกในบ้าน การเข้าร่วมประชุมในชุมชน หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐

ลงชื่อ _____
(.....)

ข้อ	ระดับความสามารถ/ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ				
๑๔. การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม เช่น มีความยากลำบากในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม เช่น งานเลี้ยง งานแต่งงาน งานประเพณี หรือกิจกรรมสังสรรค์ต่างๆ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๑๕. การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา เช่น มีความยากลำบากในการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา เช่น การทำบุญ เข้าวัด ฟังธรรม ละหมาด หรือพิธีกรรมทางศาสนาอื่นๆ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๑๖. การมีส่วนร่วมในองค์กรเครือข่าย หรือกลุ่มของคนพิการ/ชุมชน เช่น มีความยากลำบากในการเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กรหรือกลุ่ม เช่น การประชุมกลุ่ม การทำกิจกรรมอาสาสมัคร การร่วมวางแผนหรือดำเนินโครงการ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
การเข้าถึงข้อมูล เทคโนโลยี และสื่อสาธารณะ					
๑๗. การใช้เทคโนโลยีหรือสื่อสาธารณะเพื่อการมีส่วนร่วมในสังคม เช่น มีความยากลำบากในการใช้เทคโนโลยีหรือสื่อสาธารณะ เช่น โทรศัพท์มือถือ สื่อสังคมออนไลน์ การประชุมออนไลน์ การรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อดิจิทัล เพื่อการสื่อสารหรือมีส่วนร่วมในสังคม หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐

ลงชื่อ _____
(.....)

ข้อ	ระดับความสามารถ/ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ				
๑๘. การใช้เทคโนโลยีเพื่อรับบริการหรือทำธุรกรรมต่างๆ เช่น มีความยากลำบากในการใช้เทคโนโลยีเพื่อเข้าถึงบริการหรือทำธุรกรรม เช่น การลงทะเบียนรับสิทธิ การชำระเงินออนไลน์ การทำธุรกรรมทางธนาคาร หรือการใช้แอปพลิเคชันของหน่วยงานต่างๆ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
สิทธิ เสี่ยง ในการกำหนดสังคม					
๑๙. การเข้าร่วมกิจกรรมด้านการเมือง การแสดงออก หรือการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจของสังคม/ชุมชน เช่น มีความยากลำบากในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง หรือกระบวนการมีส่วนร่วมของสังคม เช่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การเข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็น การแสดงความคิดเห็นต่อหน่วยงานรัฐ หรือการมีส่วนร่วมในเวทีสาธารณะต่างๆ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
การพัฒนาศักยภาพและความก้าวหน้าในระยะยาว					
๒๐. การเข้าถึงโอกาสพัฒนาศักยภาพหรือความก้าวหน้าในชีวิตเท่าเทียมกับคนทั่วไป เช่น มีความยากลำบากในการเข้าถึงโอกาสในการพัฒนาตนเอง หรือสร้างความก้าวหน้าในชีวิต เช่น การเลื่อนตำแหน่ง การได้รับการอบรมพัฒนาทักษะ การได้รับทุนสนับสนุน หรือโอกาสในการแสดงศักยภาพอย่างเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐

ลงชื่อ _____
(.....)

(ปก. ๒ – หน้า ๑๑)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า การให้ข้อมูลข้างต้น รวม หน้า เป็นความจริงทุกประการ และข้าพเจ้ายินยอมให้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของข้าพเจ้า เพื่อประโยชน์ในการวินิจฉัยความผิด การตามกฎหมาย หรือระเบียบ/ประกาศกำหนด และการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ที่ข้าพเจ้าให้ข้อมูลต่อไป

ขอรับรองว่าเป็นความจริง

.....
(.....)
ผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมิน

หมวดที่ ๓ สรุปผลการประเมินฯ โดยเจ้าหน้าที่รับคำขอ

สรุปผลคะแนน ส่วนของผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมิน (ปก.๒) อย่างน้อย ๒ คน

ผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดคนที่ ๑ (ชื่อ/นามสกุล))

☐ ข้อจำกัดในการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน (Social Participation)	☐ มี คะแนน
---	---

คะแนนรวม..... คิดเป็นร้อยละ

ผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดคนที่ ๒ (ชื่อ/นามสกุล))

☐ ข้อจำกัดในการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน (Social Participation)	☐ มี คะแนน
---	---

คะแนนรวม..... คิดเป็นร้อยละ

คะแนนเฉลี่ยของผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมิน คะแนน

คิดเป็นร้อยละ (ได้ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน และมีสัดส่วน ๓๐ คะแนน)

☐ ผ่าน

☐ ไม่ผ่าน

ลงชื่อ

(.....)

เจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการ

แบบประเมินความพิการ
จากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม
เฉพาะบุคคลที่มีความบกพร่องของการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ได้แก่ ตา ใบหู ใบหน้า ศีรษะ นิ้วมือ
แขน ขา และลำตัว ที่เจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการมองเห็นได้อย่างชัดเจน
(สำหรับเจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการ (ปก.๓))

วันที่ยื่นคำขอ เดือน พ.ศ.

หน่วยงานรับคำขอ จังหวัด

เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการ

ตำแหน่ง ประเมินความพิการของ ☐ การเคลื่อนไหว ☐ ทางร่างกาย
รายละเอียดความบกพร่อง..... ซึ่งมองเห็นได้อย่างชัดเจน

ทำการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม ของผู้เข้ารับการประเมิน
(ตามแบบ ปก.๑)

๑) เลขประจำตัวประชาชน - - - -

๒) คำนำนาม ☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว ☐ อื่นๆ (ระบุ)

๓) ชื่อ ชื่อกลาง นามสกุล

Name Middle name Surname

๔) เกิดเมื่อวันที่ เดือน พ.ศ. อายุ ปี เดือน

๕) ศาสนา ☐ พุทธ ☐ คริสต์ ☐ อิสลาม ☐ อื่น ๆ (ระบุ)

๖) สถานภาพ ☐ โสด ☐ สมรสอยู่ด้วยกัน ☐ หม้าย ☐ อื่น ๆ (ระบุ)

๗) ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน เลขที่ หมู่ที่ ตรอก/ซอย

ถนน หมู่บ้าน อำเภอ/เขต

จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์

มือถือ โทรสาร email

๘) ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ หมู่ที่ ตรอก/ซอย

ถนน หมู่บ้าน อำเภอ/เขต

จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์

มือถือ โทรสาร email

ลงชื่อ
(.....)

คำแนะนำในการทำแบบประเมิน

เป็นส่วนสำหรับบันทึกข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลให้คนพิการประสบความยากลำบากในการดำเนินชีวิตประจำวันด้วยการสอบถาม/ซักประวัติ ทั้งด้านความคิด ความรู้สึก ทักษะคิด การปรับตัว และการจัดการปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมที่อาจมีผลต่อความสามารถในการดำเนินชีวิต การมีส่วนร่วมในสังคม และการกำหนดแนวทางให้ความช่วยเหลือหรือการฟื้นฟูที่เหมาะสมกับสภาพของแต่ละบุคคล ประกอบด้วยปัจจัยปัจจัยด้านบุคคล (Personal Factors) และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental factors) โดยให้นำข้อมูลในส่วนนี้มาคิดรวมในการคำนวณคะแนน โดยกำหนดค่าน้ำหนักร้อยละ ๑๐ ของคะแนนรวมทั้งหมด ทั้งนี้ เพื่อสะท้อนสภาพแวดล้อมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของผู้เข้ารับการประเมินอย่างรอบด้าน โดยขอให้ผู้เข้ารับการประเมิน ☒ ในช่องสี่เหลี่ยมหน้าคำตอบที่เลือก โดยสามารถเลือกตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ

ให้บันทึกปัจจัยที่มีความยากลำบาก ในแต่ละข้อ โดยในแต่ละข้อจะมีคะแนนสูงสุดอยู่ที่ ๕ คะแนน และแต่ละปัจจัยมีค่าน้ำหนัก ๑ คะแนน ดังตาราง

ปัจจัยที่มีความยากลำบากภายในข้อนั้น	คะแนนต่อข้อนั้น
๑ ข้อ	๑ คะแนน
๒ ข้อ	๒ คะแนน
๓ ข้อ	๓ คะแนน
๔ ข้อ	๔ คะแนน
๕ ข้อ	๕ คะแนน
๕ ข้อขึ้นไป	๕ คะแนน (เนื่องจากคะแนนสูงสุดอยู่ที่ ๕ คะแนน)

ตัวอย่าง

ปัจจัยด้านบุคคล (Personal Factors) ข้อที่ ๑ สภาพร่างกายและสุขภาพโดยรวมของตนเอง ในชีวิตประจำวัน มีปัจจัยที่มีความยากลำบากภายในข้อ ๖ ปัจจัย อิงตามตารางการให้คะแนน กำหนดคะแนนสูงสุดต่อข้ออยู่ที่ ๕ คะแนน ดังนั้นแม้จะมีความยากลำบาก ๖ ปัจจัย ก็จะได้ ๕ คะแนนในข้อนั้น เนื่องจากคะแนนสูงสุดอยู่ที่ ๕ คะแนน และทำอย่างนี้ต่อไปทุกข้อจนครบและทำการรวมคะแนนและถ่วงน้ำหนักเป็นร้อยละ ๑๐ ต่อไป

ข้าพเจ้ารับทราบเรื่องคำแนะนำในการทำแบบประเมิน ปก.๓

☐ รับทราบ

ลงชื่อ _____
(.....)

ปัจจัยด้านบุคคล
(Personal Factors)

☒ ในช่องสี่เหลี่ยมหน้าคำตอบที่เลือก โดยสามารถเลือกตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ

ข้อ	บันทึกปัจจัยที่มีความยากลำบาก
๑. สภาพร่างกายและสุขภาพโดยรวมของตนเองในชีวิตประจำวัน	☐ มีโรคประจำตัวหรือภาวะทางร่างกายที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้ร่างกายในชีวิตประจำวัน ☐ มีข้อจำกัดในการใช้แขน ขา มือ นิ้วมือ หรืออวัยวะส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกาย ☐ มีความบกพร่องในการเคลื่อนไหวหรือการทรงตัว ☐ มีอาการปวด เหนื่อยล้า ชา หรือไม่สบายร่างกายเมื่อใช้ร่างกาย ☐ ไม่สามารถทำกิจกรรมที่ต้องใช้แรง ความเร็ว หรือความต่อเนื่องของร่างกายได้ตามปกติ ☐ ไม่สามารถทำกิจกรรมประจำวันได้อย่างคล่องตัว และต้องใช้เวลาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ☐ ต้องปรับเปลี่ยนท่าทางหรือวิธีการเคลื่อนไหวอยู่เสมอ มิฉะนั้นจะไม่สามารถทำกิจกรรมได้ ☐ ไม่สามารถทำกิจกรรมบางอย่างได้ หากปราศจากอุปกรณ์ช่วยเหลือหรือการสนับสนุนจากผู้อื่น ☐ ไม่สามารถดูแลตนเองในชีวิตประจำวันได้โดยลำพัง และจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นเป็นประจำ ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๒. ระดับพลังงาน ความอ่อนล้า หรือความเหนื่อยง่ายในการทำกิจกรรม	☐ มีภาวะอ่อนล้า เหนื่อยง่าย หรือพลังงานลดลงอย่างผิดปกติ ☐ มีอาการเหนื่อยล้าทางร่างกายแม้ทำกิจกรรมเพียงระยะเวลาสั้น ☐ มีอาการเหนื่อยล้าเมื่อทำกิจกรรมที่ต้องใช้แรง การเคลื่อนไหวต่อเนื่อง หรือการใช้งานซ้ำ ๆ ☐ ไม่สามารถใช้ร่างกายทำกิจกรรมต่อเนื่องเป็นเวลานานได้ตามปกติ ☐ จำเป็นต้องหยุดพักเป็นระยะ ๆ ระหว่างทำกิจกรรม มิฉะนั้นจะไม่สามารถดำเนินกิจกรรมต่อได้ ☐ มีอาการล้า ปวดเมื่อย หรือไม่สบายร่างกายเกือบตลอดวัน ☐ ความอ่อนล้าส่งผลกระทบต่อความสามารถในการดูแลตนเองหรือการทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน ☐ ความอ่อนล้าส่งผลกระทบต่อการทำงาน การศึกษา หรือการมีส่วนร่วมทางสังคม ☐ ภาวะเหนื่อยล้าดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับโรคประจำตัวหรือภาวะทางร่างกายอื่น ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) (ปก.๓)
๓. ความเจ็บปวด ความไม่สบาย หรืออาการที่รบกวนการใช้ชีวิต	☐ มีอาการเจ็บปวดหรือความไม่สบายทางร่างกายอย่างต่อเนื่องหรือเป็นประจำ ☐ มีอาการปวด ตึง ชา หรือไม่สบายบริเวณส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกาย ☐ มีอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ข้อต่อ หรือกระดูก อันเนื่องมาจากการใช้งานหรือการปรับท่าทาง

ลงชื่อ _____
(.....)

ชื่อ	บันทึกปัจจัยที่มีความยากลำบาก
	☐ มีอาการตึงหรือเจ็บเมื่อมีการเคลื่อนไหว การทรงตัว หรือการใช้ร่างกายซ้ำ ๆ ☐ จำเป็นต้องใช้ยา อุปกรณ์ช่วยเหลือ หรือเข้ารับการรักษาเพื่อบรรเทาอาการดังกล่าว ☐ อาการเจ็บปวดหรือความไม่สบายส่งผลกระทบต่อการทำกิจวัตรประจำวัน ☐ อาการเจ็บปวดหรือความไม่สบายส่งผลกระทบต่อการพักผ่อน การนอนหลับ หรือสภาวะทางอารมณ์ ☐ อาการเจ็บปวดหรือความไม่สบายส่งผลกระทบต่อการเรียน การศึกษา หรือการมีส่วนร่วมทางสังคม ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๔. สภาพจิตใจ อารมณ์ และกำลังใจในการดำเนินชีวิต	☐ มีภาวะเครียด วิตกกังวล หรือท้อใจเป็นครั้งคราว ☐ มีภาวะเครียด วิตกกังวล หรือท้อใจอย่างต่อเนื่องหรือเป็นประจำ ☐ มีความรู้สึกเศร้า หดหู่กำลังใจ หรือสิ้นหวัง ☐ ขาดแรงจูงใจหรือไม่ประสงค์จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ☐ มีความรู้สึกโดดเดี่ยว หรือขาดบุคคลให้การสนับสนุนทางจิตใจ ☐ มีอารมณ์แปรปรวนหรือหงุดหงิดง่ายจนกระทบต่อการดำเนินชีวิต ☐ สภาพจิตใจหรืออารมณ์เป็นอุปสรรคต่อการดูแลตนเองหรือการเคลื่อนไหว ☐ สภาพจิตใจหรืออารมณ์เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน การศึกษา หรือการมีส่วนร่วมทางสังคม ☐ เคยหรือกำลังได้รับการปรึกษา บำบัด หรือการดูแลด้านสุขภาพจิต ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๕. ความสามารถในการปรับตัวและรับมือกับอุปสรรคที่เกิดขึ้น	☐ ไม่สามารถจัดการอุปสรรคหรือปัญหาในชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเอง ☐ ไม่สามารถวางแผนหรือปรับวิธีการทำกิจกรรมให้เหมาะสมกับสภาพร่างกายหรือข้อจำกัดของตน ☐ มีความยากลำบากอย่างชัดเจนในการปรับตัวต่อความยากลำบากทางร่างกาย ☐ มีความยากลำบากในการรับมือกับอุปสรรคหรือปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ☐ มีความยากลำบากในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงหรือสถานการณ์ใหม่ในชีวิต ☐ หลีกเลี่ยงกิจกรรมบางอย่างเนื่องจากไม่สามารถรับมือกับความยากลำบากที่เกี่ยวข้องได้ ☐ ต้องใช้อุปกรณ์ช่วยหรือวิธีการเฉพาะเพื่อชดเชยข้อจำกัดในการดำเนินชีวิต ☐ ไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นได้เมื่อประสบความยากลำบาก ☐ ต้องพึ่งพาผู้อื่นในการจัดการปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น ☐ สามารถปรับตัวได้เพียงบางส่วน แต่ยังคงมีข้อจำกัดในการดำเนินชีวิต

ลงชื่อ _____
(.....)

ข้อ	บันทึกปัจจัยที่มีความยากลำบาก
	☐ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุน คำแนะนำ หรือการช่วยเหลือเพิ่มเติมเพื่อลดความยากลำบาก ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๖. ความสามารถในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเอง	☐ ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้อย่างเหมาะสมเมื่อเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ☐ ไม่สามารถระงับหรือสงบสติอารมณ์ได้เมื่อเกิดความเครียดหรือความขัดแย้ง ☐ มีปัญหาในการควบคุมอารมณ์เป็นครั้งคราว ☐ มีปัญหาในการควบคุมอารมณ์อย่างต่อเนื่องหรือเป็นประจำ ☐ แสดงอารมณ์รุนแรงหรือหงุดหงิดง่ายเกินสมควรแก่สถานการณ์ ☐ มีพฤติกรรมหุนหันพลันแล่นหรือขาดการยั้งคิดก่อนการกระทำ ☐ ควบคุมคำพูดหรือการแสดงออกไม่ได้เหมาะสมกับกาลเทศะหรือบริบท ☐ หลีกเลียง ถอนตัว หรือยุติกิจกรรมเมื่อเกิดอารมณ์ไม่พึงประสงค์ ☐ อารมณ์หรือพฤติกรรมของตนเป็นอุปสรรคต่อความสัมพันธ์กับผู้อื่น ☐ อารมณ์หรือพฤติกรรมของตนเป็นอุปสรรคต่อการทำงาน การศึกษา หรือการมีส่วนร่วมทางสังคม ☐ จำเป็นต้องมีบุคคลอื่นช่วยเตือน ควบคุม หรือกำกับพฤติกรรมในบางสถานการณ์ ☐ เคยหรือกำลังได้รับการปรึกษา บำบัด หรือการดูแลเกี่ยวกับการควบคุมอารมณ์หรือพฤติกรรม ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๗. ทักษะของตนเองต่อความยากลำบากของตน	☐ มีทัศนคติเชิงลบต่อการดำเนินชีวิตหรือสภาพความเป็นอยู่ของตน ☐ มองว่าความยากลำบากของตนเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการดำเนินชีวิต ☐ รู้สึกว่าความยากลำบากทำให้ไม่สามารถดำเนินชีวิตได้ตามที่ประสงค์ ☐ รู้สึกกังวลหรือขาดความมั่นใจเมื่อต้องเผชิญความยากลำบาก ☐ รู้สึกท้อใจ หดหู่กำลังใจ หรือสิ้นหวังเมื่อประสบความยากลำบาก ☐ ไม่พยายามแสวงหาวิธีการหรือแนวทางในการรับมือกับความยากลำบากที่เกิดขึ้น ☐ ยอมรับความยากลำบากของตนได้เพียงบางส่วน และยังคงมีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต ☐ หลีกเลียงสถานการณ์หรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดความยากลำบาก ☐ จำเป็นต้องได้รับกำลังใจหรือการสนับสนุนเพิ่มเติมในการเผชิญความยากลำบาก ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๘. ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน	☐ ขาดความรู้และความเข้าใจในการดูแลตนเองในชีวิตประจำวัน ☐ ขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับข้อจำกัดทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวของตน ☐ ขาดทักษะในการจัดการปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นใน

ลงชื่อ _____
 (.....)

ข้อ	บันทึกปัจจัยที่มีความยากลำบาก
	ชีวิตประจำวัน ☐ ไม่สามารถวางแผนหรือตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง ☐ มีความยากลำบากในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ☐ ไม่สามารถใช้ทรัพยากรหรืออุปกรณ์ช่วยเหลือเพื่อลดความยากลำบากได้อย่างเหมาะสม ☐ มีความรู้หรือทักษะในการจัดการปัญหาได้เพียงบางส่วน แต่ยังคงมีข้อจำกัดในการดำเนินชีวิต ☐ ต้องพึ่งพาผู้อื่นในการตัดสินใจหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ☐ จำเป็นต้องได้รับการแนะนำ การฝึกทักษะ หรือการสนับสนุนเพิ่มเติมในการจัดการปัญหา ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๙. การรับรู้คุณค่าในตนเองและความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม	☐ ขาดความมั่นใจในตนเองหรือไม่เห็นคุณค่าในตนเองอย่างเพียงพอ ☐ มีความรู้สึกที่ตนเองแตกต่างจากผู้อื่นหรือไม่ได้รับการยอมรับ ☐ มีความรู้สึกโดดเดี่ยวหรือไม่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม ☐ รับรู้คุณค่าในตนเองได้เพียงบางส่วน แต่ยังคงมีความไม่มั่นคงทางความรู้สึก ☐ หลีกเลี่ยงการเข้าสังคมหรือการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นเนื่องจากความไม่มั่นใจ ☐ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนหรือกำลังใจเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นและคุณค่าในตนเอง ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๑๐. เป้าหมาย ความคาดหวัง หรือความตั้งใจในการใช้ชีวิตต่อไป	☐ ไม่สามารถกำหนดเป้าหมายหรือทิศทางในการดำเนินชีวิตได้อย่างชัดเจน ☐ ขาดความหวังหรือความคาดหวังเชิงบวกต่อชีวิตในอนาคต ☐ มีเป้าหมายในชีวิตเพียงบางส่วน แต่ยังคงขาดความชัดเจนหรือความต่อเนื่อง ☐ รู้สึกไม่มั่นใจหรือวิตกกังวลเกี่ยวกับอนาคตของตนเอง ☐ เห็นว่าข้อจำกัดหรือความยากลำบากของตนเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมาย ☐ ไม่ตั้งใจพัฒนาตนเองหรือฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างต่อเนื่อง ☐ ไม่ให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพหรือการลดความยากลำบากในการดำเนินชีวิต ☐ ไม่มุ่งมั่นทำงาน ศึกษา หรือประกอบอาชีพตามศักยภาพของตน ☐ ไม่ประสงค์หรือหลีกเลี่ยงการมีส่วนร่วมในครอบครัว ชุมชน หรือสังคม ☐ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนหรือคำแนะนำเพิ่มเติมในการกำหนดเป้าหมายและวางแผนชีวิต ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ลงชื่อ _____
(.....)

๒. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม
(Environmental factors)

☒ ในช่องสี่เหลี่ยมหน้าคำตอบที่เลือก โดยสามารถเลือกตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ

ข้อ	บันทึกปัจจัยที่มีความยากลำบาก
๑. ที่อยู่อาศัยและสภาพบ้าน	☐ ที่อยู่อาศัยขาดความมั่นคง แข็งแรง หรือความปลอดภัยในระดับที่เหมาะสม ☐ โครงสร้างภายในบ้าน เช่น บันไดหรือพื้นต่างระดับ เป็นอุปสรรคต่อการเคลื่อนไหว ☐ พื้นภายในบ้านไม่เอื้อต่อการเคลื่อนไหวหรือการใช้รถเข็น/อุปกรณ์ช่วย ☐ ทางเดินภายในบ้านคับแคบ มีสิ่งกีดขวาง หรือจัดวางไม่เหมาะสม ☐ ห้องน้ำหรือพื้นที่สุขภัณฑ์ไม่เหมาะสมหรือมีข้อจำกัดต่อการใช้งาน ☐ ขาดราวจับ ทางลาด หรืออุปกรณ์ช่วยที่จำเป็นภายในบ้าน ☐ ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมสำหรับคนพิการ ☐ แสงสว่างหรือการระบายอากาศไม่เพียงพอ ☐ สภาพที่อยู่อาศัยเป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิดความยากลำบากในการดำเนินชีวิตประจำวัน ☐ จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุง ดัดแปลง หรือสนับสนุนด้านที่อยู่อาศัยเพิ่มเติม ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๒. ความห่างและการเข้าถึงสถานพยาบาล	☐ สถานพยาบาลตั้งอยู่ห่างจากที่อยู่อาศัยในระยะทางที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงบริการ ☐ การเดินทางไปสถานพยาบาลใช้เวลานานหรือมีความไม่สะดวกอย่างมีนัยสำคัญ ☐ เส้นทางไปสถานพยาบาลมีสภาพไม่เหมาะสมหรือเป็นอุปสรรคต่อคนพิการด้านการเคลื่อนไหว ☐ ขาดพาหนะที่เหมาะสมสำหรับการเดินทางไปสถานพยาบาล ☐ ขาดผู้ช่วยหรือผู้ดูแลในการเดินทางไปสถานพยาบาลเมื่อมีความจำเป็น ☐ มีความยากลำบากในการเข้ารับบริการทางการแพทย์หรือบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ ☐ ข้อจำกัดด้านระยะทางหรือการเข้าถึงส่งผลกระทบต่อความต่อเนื่องของการรักษาหรือการฟื้นฟู ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ลงชื่อ _____
(.....)

ข้อ	บันทึกปัจจัยที่มีความยากลำบาก
๓. การเดินทางและระบบขนส่ง	☐ ขาดพาหนะส่วนตัวหรือวิธีการเดินทางที่เหมาะสมกับสภาพความยากลำบาก ☐ ต้องพึ่งพาผู้อื่นในการเดินทางเป็นประจำ ☐ ระบบขนส่งสาธารณะไม่สามารถใช้งานได้หรือไม่ครอบคลุมพื้นที่อยู่อาศัย ☐ ระบบขนส่งสาธารณะไม่เอื้อต่อคนพิการด้านการเคลื่อนไหว ☐ จุดขึ้น-ลงพาหนะมีสภาพไม่สะดวกหรือไม่ปลอดภัย ☐ การเดินทางในชีวิตประจำวันมีความยากลำบากอย่างมีนัยสำคัญ ☐ ข้อจำกัดด้านการเดินทางเป็นอุปสรรคต่อการทำงาน การศึกษา หรือการดำเนินชีวิตประจำวัน ☐ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนหรือความช่วยเหลือเพิ่มเติมด้านการเดินทาง ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๔. การเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุข	การมีและการใช้สิทธิการรักษา ☐ ไม่มีสิทธิการรักษาพยาบาล ☐ มีสิทธิการรักษาพยาบาล แต่ไม่สามารถใช้สิทธิได้อย่างสะดวกหรือเต็มที่ ☐ ไม่ทราบหรือไม่เข้าใจสิทธิการรักษาพยาบาลของตนเอง ☐ การใช้สิทธิรักษาพยาบาลมีขั้นตอนยุ่งยากหรือเป็นอุปสรรคต่อการเข้ารับบริการ ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) ความเพียงพอของสิทธิและบริการ ☐ สิทธิรักษาที่มีไม่เพียงพอต่อการรักษาหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพ ☐ สิทธิรักษาที่มีครอบคลุมบริการไม่ครบถ้วนตามความจำเป็นทางการแพทย์ ☐ มีค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลนอกเหนือจากสิทธิที่ได้รับ ☐ ค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลเป็นภาระทางเศรษฐกิจและส่งผลต่อการเข้าถึงบริการอย่างต่อเนื่อง ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) การเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุข ☐ มีความยากลำบากในการเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุข ☐ ไม่สามารถเข้ารับบริการด้านสาธารณสุขได้อย่างต่อเนื่องตามความจำเป็น ☐ บริการหรือสถานพยาบาลไม่เอื้อต่อข้อจำกัดด้านการเคลื่อนไหว ☐ กระบวนการรับบริการมีข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการรักษาหรือการฟื้นฟู ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ลงชื่อ _____
 (.....)

ข้อ	บันทึกปัจจัยที่มีความยากลำบาก
	ประเภทสิทธิการรักษาพยาบาล (บันทึกข้อมูลเท่านั้น-ไม่คิดคะแนน) ☐ สิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (บัตรทอง) ☐ สิทธิประกันสังคม ☐ สิทธิสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการ ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๕. สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับความยากลำบาก	☐ สถานที่สาธารณะหรือหน่วยงานที่จำเป็นต้องใช้บริการขาดสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม ☐ ขาดทางลาด ราวจับ ลิฟต์ หรือพื้นที่รองรับการเคลื่อนไหวในสถานที่สาธารณะ ☐ ห้องน้ำสำหรับคนพิการในสถานที่สาธารณะไม่เพียงพอหรือไม่เหมาะสม ☐ สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ไม่สามารถใช้งานได้จริงหรือไม่ปลอดภัย ☐ ป้ายสัญลักษณ์หรือข้อมูลสำหรับคนพิการไม่ชัดเจนหรือไม่เพียงพอ ☐ การขาดสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นอุปสรรคต่อการติดต่อราชการ การทำงาน การศึกษา หรือการมีส่วนร่วมทางสังคม ☐ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนหรือปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่สาธารณะเพิ่มเติม ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๖. สภาพแวดล้อมในชุมชน	☐ สภาพแวดล้อมในชุมชนไม่เอื้อต่อการดำเนินชีวิต ☐ สภาพแวดล้อมในชุมชนขาดความปลอดภัยหรือมีความเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย ☐ ทางเท้า ถนน หรือพื้นที่สาธารณะมีสภาพชำรุด ไม่เหมาะสม หรือเป็นอุปสรรคต่อการใช้งาน ☐ พื้นที่สาธารณะในชุมชนขาดสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับความยากลำบาก ☐ การออกจากที่อยู่อาศัยเพื่อทำกิจกรรมในชุมชนมีความยากลำบากอย่างมีนัยสำคัญ ☐ ข้อจำกัดของสภาพแวดล้อมในชุมชนเป็นอุปสรรคต่อการทำงาน การศึกษา หรือการมีส่วนร่วมทางสังคม ☐ สภาพแวดล้อมในชุมชนส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวันโดยรวม ☐ จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงหรือพัฒนาสภาพแวดล้อมในชุมชนเพิ่มเติม ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๗. การสนับสนุนจากครอบครัว	☐ ขาดการดูแลหรือการสนับสนุนจากครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ ☐ ครอบครัวไม่เข้าใจสภาพความพิการหรือข้อจำกัดของตนอย่างเพียงพอ ☐ ครอบครัวไม่ให้ความสนใจหรือการสนับสนุนทางจิตใจในการดำเนินชีวิต ☐ ครอบครัวไม่ให้ความช่วยเหลือด้านการเดินทางหรือการทำ

ลงชื่อ _____
(.....)

ข้อ	บันทึกปัจจัยที่มีความยากลำบาก
	กิจวัตรประจำวันตามความจำเป็น ☐ ครอบครัวมีข้อจำกัดด้านเวลา ทรัพยากร หรือศักยภาพในการให้การสนับสนุน ☐ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิต ☐ การขาดการสนับสนุนจากครอบครัวก่อให้เกิดหรือเพิ่มระดับความยากลำบากในการดำรงชีวิต ☐ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนหรือการช่วยเหลือจากครอบครัวเพิ่มเติม ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๘. การสนับสนุนจากชุมชนหรือเครือข่ายสังคม	☐ ขาดการช่วยเหลือหรือการสนับสนุนจากชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ☐ ขาดการดูแลหรือความช่วยเหลือจากเครือข่ายสังคม เช่น เพื่อน เพื่อนบ้าน หรืออาสาสมัครสาธารณสุข ☐ ชุมชนหรือเครือข่ายสังคมขาดความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพความพิการหรือข้อจำกัดของตน ☐ ไม่ได้รับการยอมรับหรือกำลังใจจากบุคคลในชุมชน ☐ ชุมชนหรือเครือข่ายสังคมมีข้อจำกัดด้านทรัพยากรหรือศักยภาพในการให้การสนับสนุน ☐ รู้สึกโดดเดี่ยวหรือไม่เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ☐ การขาดการสนับสนุนจากชุมชนหรือเครือข่ายสังคมเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิต ☐ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนหรือเสริมสร้างเครือข่ายทางสังคมเพิ่มเติม ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๙. การเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร และบริการภาครัฐ	☐ ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร หรือบริการภาครัฐได้อย่างสะดวกหรือทันท่วงที ☐ ขาดข้อมูล ข่าวสาร หรือไม่ทราบสิทธิ สวัสดิการ และบริการที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ ☐ ไม่ได้รับข้อมูลหรือการประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานภาครัฐอย่างต่อเนื่อง ☐ ไม่สามารถติดต่อหรือรับบริการจากหน่วยงานภาครัฐได้ด้วยตนเอง ☐ ขั้นตอนหรือกระบวนการรับบริการภาครัฐมีความยุ่งยากหรือเป็นอุปสรรค ☐ ต้องพึ่งพาผู้อื่นในการติดต่อ ประสานงาน หรือรับบริการจากหน่วยงานภาครัฐ ☐ ข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูลหรือบริการภาครัฐส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิต ☐ จำเป็นต้องได้รับข้อมูล คำแนะนำ หรือการสนับสนุนเพิ่มเติมจากหน่วยงานภาครัฐ ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ลงชื่อ _____
(.....)

ข้อ	บันทึกปัจจัยที่มีความยากลำบาก
๑๐. ทศนคติและการยอมรับของสังคมรอบข้าง	☐ บุคคลรอบข้างมีทศนคติในทางลบหรือไม่ยอมรับสภาพความยากลำบากของตน ☐ บุคคลรอบข้างขาดความเข้าใจหรือความตระหนักเกี่ยวกับยากลำบาก ☐ ไม่ได้รับความเข้าใจ ความเคารพ หรือการปฏิบัติอย่างเหมาะสมจากสังคมรอบข้าง ☐ เคยได้รับการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม การตีตรา หรือการเลือกปฏิบัติ ☐ ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลรอบข้างเมื่อมีความจำเป็น ☐ รู้สึกไม่มั่นใจ อึดอัด หรือไม่สามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติ ☐ ทศนคติหรือการปฏิบัติของสังคมรอบข้างเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิต ☐ จำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมความเข้าใจและการยอมรับจากสังคมเพิ่มเติม ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ปัจจัยด้านบุคคล (Personal Factors)

รวม คะแนน

ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม(Environmental factors)

รวม คะแนน

รวม คะแนน คิดเป็นร้อยละ

(ได้ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน และมีสัดส่วน ๑๐ คะแนน)

☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน

ลงชื่อ _____
 (.....)

เจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการ

แบบสรุปผลการประเมินความพิการ
จากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม

เฉพาะบุคคลที่มีความบกพร่องของการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ได้แก่ ตา ใบหู ใบหน้า ศีรษะ นิ้วมือ
แขน ขา และลำตัว ที่เจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการมองเห็นได้อย่างชัดเจน
ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการ (ปก.๔)

วันที่สรุปผลคะแนน เดือน พ.ศ.

หน่วยงานรับคำขอ จังหวัด

เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการ

ตำแหน่ง ประเมินความพิการของ ☐ การเคลื่อนไหว ☐ ทางร่างกาย
รายละเอียดความบกพร่อง..... ซึ่งมองเห็นได้อย่างชัดเจน
ทำการสรุปผลการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม ของผู้เข้ารับการ
ประเมิน (ตามแบบ ปก.๑)

๑) เลขประจำตัวประชาชน - - - -

๒) คำนำนามานาม ☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว ☐ อื่นๆ (ระบุ)

๓) ชื่อ ชื่อกลาง นามสกุล

Name Middle name Surname

๔) เกิดเมื่อวันที่ เดือน พ.ศ. อายุ ปี เดือน

๑. สรุปผลคะแนน ส่วนของผู้เข้ารับการประเมิน (ปก.๑)

☐ ข้อจำกัดในการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน (Social Participation)	☐ มี คะแนน
---	---

คะแนนรวม..... คิดเป็นร้อยละ

(ได้ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน และมีสัดส่วน ๖๐ คะแนน)

☐ ผ่าน

☐ ไม่ผ่าน

ลงชื่อ _____
(.....)

๒. สรุปผลคะแนน ส่วนของผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมิน (ปก.๒) อย่างน้อย ๒ คน

ผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดท่านที่ ๑ (ชื่อ/นามสกุล

☐ ข้อจำกัดในการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน (Social Participation)	☐ มี คะแนน
---	---

คะแนนรวม..... คิดเป็นร้อยละ

ผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดท่านที่ ๒ (ชื่อ/นามสกุล

☐ ข้อจำกัดในการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน (Social Participation)	☐ มี คะแนน
---	---

คะแนนรวม..... คิดเป็นร้อยละ

คะแนนเฉลี่ยของผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมิน คะแนน
คิดเป็นร้อยละ (ได้ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน และมีสัดส่วน ๓๐ คะแนน)

☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน

๓. สรุปผลคะแนน ส่วนข้อจำกัดในส่วนของผู้เข้ารับการประเมิน (ปก.๓)

☐ ข้อจำกัดในปัจจัยส่วนบุคคล (Personal Factors)	☐ มี คะแนน
☐ ข้อจำกัดในปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental factors)	☐ มี คะแนน

คะแนนรวม..... คิดเป็นร้อยละ

(ได้ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน และมีสัดส่วน ๑๐ คะแนน)

☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน

สรุปผลการประเมินตามแบบ (ปก.๑) (ปก.๒) (ปก.๓) คะแนนถ่วงน้ำหนักสามส่วนรวมกัน

คิดเป็นร้อยละ

(ร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป หรืออย่างต่ำ ๗๐ คะแนนขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์เสนอจดทะเบียนคนพิการ)

☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน

ลงชื่อ
(.....)

จากการประเมินความพิการทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม พบว่า ผู้เข้ารับการประเมิน

☐ ไม่เข้าข่ายความพิการ

เนื่องจากไม่ผ่านเกณฑ์ในส่วน.....

☐ เข้าข่ายความพิการ

เนื่องจากผ่านเกณฑ์ทั้งสามส่วนมี.....คะแนน คิดเป็นร้อยละ..... (ร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป)

ในประเภทความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย

กลุ่มย่อย ระบุ.....

บันทึกความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่รับคำขอ

.....
.....
.....

ลงลายมือชื่อผู้จัดทำ

.....

(.....)

เจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการ

ภาคผนวก

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

เรื่อง ประเพณีและหลักเกณฑ์ความพิการ

พ.ศ. ๒๕๖๘

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เกี่ยวกับประเพณีและหลักเกณฑ์ความพิการ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเพณีและหลักเกณฑ์ความพิการ พ.ศ. ๒๕๖๘”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเพณีและหลักเกณฑ์ความพิการ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๒

(๒) ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเพณีและหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

(๓) ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเพณีและหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕

ข้อ ๔ ให้กำหนดประเพณีความพิการ ดังนี้

- (๑) ความพิการทางการเห็น
- (๒) ความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย
- (๓) ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย
- (๔) ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม
- (๕) ความพิการทางสติปัญญา
- (๖) ความพิการทางการเรียนรู้
- (๗) ความพิการออทิสติก

ข้อ ๕ หลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางการเห็น ได้แก่

(๑) ตาบอด หมายถึง บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากบุคคลนั้นสูญเสียการเห็นโดยเมื่อตรวจวัดการเห็นของสายตาข้างที่ดีกว่า (ข้างที่ดีที่สุด) เมื่อได้รับการแก้ไขด้วยแว่นตาแล้ว (Best corrected distance

visual acuity) ยังอยู่ในระดับแย่กว่าหรือน้อยกว่า ๓ ส่วน ๖๐ เมตร (๓/๖๐) หรือ ๑๐ ส่วน ๒๐๐ ฟุต (๑๐/๒๐๐) จนถึงไม่สามารถรับแสงได้ หรือมีลานสายตาแคบกว่า ๑๐ องศา

(๒) ตาเห็นเลือนราง หมายถึง บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากบุคคลนั้นสูญเสียการเห็นตั้งแต่ระดับปานกลาง จนถึงระดับรุนแรง หากตรวจวัดการเห็นของสายตาข้างที่ตึกว่า (ข้างที่ด้อยที่สุด) เมื่อได้รับการแก้ไขด้วยแว่นตาแล้วยังอยู่ในระดับแย่กว่าหรือน้อยกว่า ๖ ส่วน ๑๘ เมตร (๖/๑๘) หรือ ๒๐ ส่วน ๗๐ ฟุต (๒๐/๗๐) จนถึงระดับ ๓ ส่วน ๖๐ เมตร (๓/๖๐) หรือ ๑๐ ส่วน ๒๐๐ ฟุต (๑๐/๒๐๐) หรือมีลานสายตาแคบกว่า ๓๐ องศา ลงไปจนถึง ๑๐ องศา

ข้อ ๖ หลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ได้แก่

(๑) หูหนวก หมายถึง บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากบุคคลนั้นมีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีผลการตรวจการได้ยินโดยใช้เสียงความถี่ที่ ๕๐๐ เฮิรตซ์ ๑,๐๐๐ เฮิรตซ์ ๒,๐๐๐ เฮิรตซ์ และ ๔,๐๐๐ เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ได้นิดกว่า มีการสูญเสียการได้ยินเฉลี่ยที่ความถี่ของเสียงตั้งแต่ ๘๐ เดซิเบล (dB HL) ขึ้นไป โดยต้องใช้เครื่องมือเฉพาะสำหรับตรวจการได้ยินและตรวจในสถานพยาบาลของรัฐ หรือสถานพยาบาลเอกชนที่รัฐกำหนด

(๒) หูตึง หมายถึง บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากบุคคลนั้นมีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีผลการตรวจการได้ยินโดยใช้เสียงความถี่ที่ ๕๐๐ เฮิรตซ์ ๑,๐๐๐ เฮิรตซ์ ๒,๐๐๐ เฮิรตซ์ และ ๔,๐๐๐ เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ได้นิดกว่า มีการสูญเสียการได้ยินเฉลี่ยที่ความถี่ของเสียงน้อยกว่า ๘๐ เดซิเบล (dB HL) ลงมาจนถึง ๔๐ เดซิเบล (dB HL) ในผู้ใหญ่ หรือน้อยกว่า ๘๐ เดซิเบล (dB HL) ลงมาจนถึง ๓๕ เดซิเบล (dB HL) ในเด็กที่มีอายุไม่เกิน ๑๕ ปี โดยต้องใช้เครื่องมือเฉพาะสำหรับตรวจการได้ยินและตรวจในสถานพยาบาลของรัฐหรือสถานพยาบาลเอกชนที่รัฐกำหนด

(๓) การสื่อความหมาย หมายถึง บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากบุคคลนั้นมีความบกพร่องทางการสื่อความหมาย ทั้งด้านการพูดและภาษา เช่น ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ผู้ป่วยสมองพิการ (Cerebral Palsy) ที่มีปัญหาการพูดแบบ dysarthria ระดับรุนแรง ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ผู้ป่วยที่ได้รับอุบัติเหตุทางสมองที่มีปัญหาการสื่อสารแบบ aphasia, dysarthria หรือ apraxia ผู้ป่วยกลุ่มที่มีความเสื่อม (Degenerative change) ของระบบประสาท เป็นต้น

ข้อ ๗ หลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ได้แก่

(๑) ความพิการทางการเคลื่อนไหว หมายถึง บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากบุคคลนั้นมีความบกพร่องหรือการสูญเสียความสามารถของอวัยวะต่าง ๆ สำหรับการเคลื่อนไหว เช่น มือ เท้า แขน ขา

หน้า ๖๘

เล่ม ๑๔๒ ตอนพิเศษ ๓๘๘ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๘

อาจมาจากสาเหตุอัมพาต แขน ขา อ่อนแรง แขน ขาขาด หรือภาวะเจ็บป่วยเรื้อรังจนมีผลกระทบต่อการทำงานมือ เท้า แขน ขา

(๒) ความพิการทางร่างกาย หมายถึง บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากบุคคลนั้นมีความบกพร่อง หรือความผิดปกติของศีรษะ ใบหน้า ลำตัว หรือภาพลักษณ์ภายนอกของร่างกายที่เห็นได้อย่างชัดเจน

ข้อ ๘ หลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม ได้แก่

(๑) ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากกลุ่มโรคจิตเวช หมายถึง บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากบุคคลนั้นมีความบกพร่องหรือความผิดปกติทางจิตใจ หรือสมองในส่วนของการรับรู้ อารมณ์ หรือความคิด ตามหลักเกณฑ์การวินิจฉัยในระบบ ICD (The International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems) ทั้งนี้ อาการโรคจิตเวชนั้นต้องมีลักษณะรุนแรง เรื้อรัง และมีการรักษาต่อเนื่องอย่างน้อยหกเดือนนับตั้งแต่ได้รับการตรวจวินิจฉัย แต่ไม่สามารถรักษาให้หายได้

(๒) ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากกลุ่มโรคสมองเสื่อม หมายถึง บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากบุคคลนั้นมีความบกพร่องหรือผิดปกติทางสมรรถภาพปริชานหรือทักษะสมอง (Cognition) ได้แก่ ความจำ การตัดสินใจ การวางแผน การรับรู้ด้านมิติสัมพันธ์ การใช้ภาษา สมาธิหรือความใส่ใจ หรือความสามารถในการรับรู้เกี่ยวกับสังครอบตัว โดยกลุ่มโรคสมองเสื่อมจะต้องมีลักษณะค่อนข้างรุนแรง (Moderately severe) ขึ้นไป เรื้อรัง และมีการรักษาต่อเนื่องอย่างน้อยหกเดือนนับตั้งแต่ได้รับการตรวจวินิจฉัย แต่ไม่สามารถรักษาให้หายได้

ข้อ ๙ หลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางสติปัญญา หมายถึง บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากบุคคลนั้นมีความบกพร่องหรือมีข้อจำกัดเกี่ยวกับภาวะทางสติปัญญาโดยมีพัฒนาการล่าช้ากว่าปกติ หรือมีระดับเขาวนปัญญาต่ำกว่าบุคคลทั่วไป หรือมีระดับเขาวนปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์วินิจฉัยทางการแพทย์ ทำให้บุคคลนั้นมีข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ เช่น การเรียน การทำงาน หรือการใช้ชีวิตประจำวัน

ข้อ ๑๐ หลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางการเรียนรู้ หมายถึง บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากบุคคลนั้นมีความบกพร่องในการทำงานของสมอง ทำให้มีข้อจำกัดในการเรียนรู้โดยเฉพาะการอ่านหนังสือ การเขียนหนังสือ หรือการคิดคำนวณ โดยกระทำได้น้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐานชัดเจน แต่ระดับเขาวนปัญญาปกติเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลทั่วไป

ข้อ ๑๑ หลักเกณฑ์กำหนดความพิการออทิสติก หมายถึง บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากบุคคลนั้นมีความบกพร่อง

หน้า ๖๙

เล่ม ๑๔๒ ตอนพิเศษ ๓๘๘ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๘

ในการทำงานของสมอง ทำให้มีข้อจำกัดในการสื่อสารทางสังคม และการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ในหลากหลายบริบท มีแบบแผนพฤติกรรม ความสนใจ หรือกิจกรรมที่จำกัดซ้ำ ๆ ตามเกณฑ์ การวินิจฉัยเกี่ยวกับโรคออทิสติก ในระดับสากล

ข้อ ๑๒ ให้ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเป็นผู้ตรวจวินิจฉัยและออกเอกสารรับรองความพิการ ตามข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๙ ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ เพื่อประกอบคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

ในกรณีที่บุคคลใดมีสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์หรือสามารถวินิจฉัย ได้จากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม เช่น การวินิจฉัยโดยพิจารณาจากข้อมูลที่บ่งชี้สภาวะสุขภาพ และความเปราะบางของบุคคล ทั้งทางด้านการทำงานของร่างกายและโครงสร้างของร่างกาย จิตใจ การปฏิบัติกิจกรรมของแต่ละบุคคล ความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมหรือสภาวะสุขภาพ ของบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ผู้มีอำนาจออกบัตรจะออกบัตรประจำตัวคนพิการ โดยไม่ต้องให้มีการตรวจวินิจฉัย ตามวรรคหนึ่งก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดี กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประกาศกำหนด

ข้อ ๑๓ ให้ผู้ซึ่งได้รับการวินิจฉัยความพิการตามประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕ และมีบัตรประจำตัวคนพิการแล้ว ให้ใช้บัตรประจำตัวคนพิการนั้นต่อไปจนหมดอายุโดยไม่ต้องวินิจฉัยความพิการใหม่

ข้อ ๑๔ ให้อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการจัดทำคู่มือเกณฑ์การวินิจฉัยความพิการ แบบเอกสาร และวิธีการปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศนี้

ข้อ ๑๕ ให้ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามประกาศนี้ กรณีมีข้อโต้แย้งในการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้เสนอปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์วินิจฉัยชี้ขาด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๘

อัครา พรหมเผ่า

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

คำสั่งกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ที่ บอผด/๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานกำหนดหลักเกณฑ์และความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์
หรือสามารถวินิจฉัยได้จากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม

ตามประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์
ความพิการ พ.ศ. ๒๕๖๘ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๘ กำหนดประเภทความพิการ ๗ ประเภท ประกอบด้วย
มติคณะอนุกรรมการด้านกฎหมาย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๘ เห็นชอบ
ให้ดำเนินการทบทวนการวินิจฉัยและตรวจประเมินความพิการทางสังคมให้ครอบคลุมกับการพิจารณาหลักเกณฑ์
ความพิการต่อไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงมีคำสั่งแต่งตั้ง
คณะทำงานกำหนดหลักเกณฑ์และความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์ หรือสามารถวินิจฉัยได้จากปัจจัย
ทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบ

๑. นายสุพล บริสุทธิ์ ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย
กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	ที่ปรึกษาคณะทำงาน
๒. ผู้เชี่ยวชาญด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	ประธานคณะทำงาน
๓. ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	รองประธานคณะทำงาน
๔. ผู้แทนสถาบันสิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพ
ทางการแพทย์แห่งชาติ กรมการแพทย์	คณะทำงาน
๕. ผู้แทนสำนักงานสถิติแห่งชาติ	คณะทำงาน
๖. ผู้แทนองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ	คณะทำงาน
๗. ผู้แทนสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
กระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
๘. นายกสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
๙. นายกสมาคมบัณฑิตตาบอดไทย	คณะทำงาน
๑๐. นายกสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
๑๑. นายกสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
๑๒. นายกสมาคมผู้ปกครองออทิสซึม (ไทย)	คณะทำงาน
๑๓. นายกสมาคมเพื่อผู้บกพร่องทางจิตแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน

๑๔. นายก ...

๑๔. นายกสมาคมคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
๑๕. นายกสมาคมผู้ปกครองคนพิการทางสติปัญญาแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
๑๖. นายกสมาคมครูการศึกษาพิเศษไทย	คณะทำงาน
๑๗. ผู้แทนสถาบันราชสุดา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล	คณะทำงาน
๑๘. ผู้อำนวยการกองส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการคนพิการ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	คณะทำงาน
๑๙. ผู้อำนวยการกองคุ้มครองสวัสดิภาพและพัฒนาคนพิการ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	คณะทำงาน
๒๐. ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมสิทธิ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	คณะทำงาน
๒๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลภรณ์ โคตรบึงแก	คณะทำงาน
๒๒. ดร.วิจิตา ราชตะนันท์กุล	คณะทำงาน
๒๓. แพทย์หญิงดลฤดี ศรีศุภผล	คณะทำงาน
๒๔. แพทย์หญิงดารณี สุวพันธ์	คณะทำงาน
๒๕. แพทย์หญิงวัชรารัฐ ไร่โพธิ์	คณะทำงาน
๒๖. นางสาวเครือวัลย์ เทียงธรรม	คณะทำงาน
๒๗. นายภาคภูมิ จตุพรพรจันทร์	คณะทำงาน
๒๘. ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและติดตามประเมินผล กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	คณะทำงาน และเลขานุการ
๒๙. ผู้อำนวยการศูนย์ข้อมูลคนพิการและเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ
๓๐. ผู้แทนสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่และอำนาจ

๑. กำหนดเครื่องมือการวินิจฉัยจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม ที่มุ่งเน้นอุปสรรคทางสังคม สิ่งแวดล้อม และทัศนคติ
๒. กำหนดแบบเอกสารการประเมินตามเกณฑ์ความพิการที่สามารถเห็นหรือสามารถวินิจฉัยได้จากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม
๓. จัดทำคู่มือ แนวทาง และวิธีการตรวจประเมินความพิการที่สามารถวินิจฉัยได้จากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม ให้เป็นไปตามแบบประเมินความพิการทางสังคม

สั่ง ณ วันที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นางสาวสนธยา บุญอุษิต)

อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ

การออกบัตร และการกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการ การกำหนดสิทธิ หรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิ และการขอสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ

พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดการออกบัตรประจำตัวคนพิการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ (๗) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และมาตรา ๑๙ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบมาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติจึงกำหนดระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ การออกบัตร และการกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการ การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิ และการขอสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ และการออกบัตร การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิ การขอสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๒

(๒) ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ และการออกบัตร การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิ การขอสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

(๓) ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ และการออกบัตร การกำหนดสิทธิหรือ

การเปลี่ยนแปลงสิทธิ การขอสละสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“บัตร” หมายความว่า บัตรประจำตัวคนพิการ

“ผู้ถือบัตร” หมายความว่า ผู้มีชื่อเป็นเจ้าของบัตร

“ผู้ดูแลคนพิการ” หมายความว่า บิดา มารดา บุตร สามิ ภรรยา ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลอื่นใดที่รับดูแลหรืออุปการะคนพิการ

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

ข้อ ๕ ให้ผู้อำนวยการรักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจกำหนดรูปแบบบัตร ข้อมูลของผู้ถือบัตร ตลอดจนแบบเอกสารต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้ รวมทั้งมีอำนาจกำหนดวิธีปฏิบัติอื่นใด เพื่อพัฒนารูปแบบและวิธีการออกบัตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

หมวด ๑

การยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการ

ข้อ ๖ คนพิการซึ่งมีสัญชาติไทยไม่ว่าจะอยู่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดอื่นอาจยื่นคำขอมิบัตรต่อสำนักงาน สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด หรือหน่วยงานของรัฐ ตามที่ผู้อำนวยการหรือผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศกำหนด แล้วแต่กรณี

ข้อ ๗ ในกรณีที่คนพิการเป็นผู้เยาว์ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนไร้ความสามารถ หรือในกรณีที่คนพิการมีสภาพความพิการถึงขั้นไม่สามารถไปยื่นคำขอด้วยตนเองได้ ผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาลหรือผู้ดูแลคนพิการ แล้วแต่กรณี ยื่นคำขอแทนได้

ข้อ ๘ การยื่นคำขอมิบัตร ให้คนพิการหรือบุคคลตามข้อ ๗ ยื่นคำขอตามแบบที่ผู้อำนวยการกำหนดพร้อมด้วยเอกสารหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) สำเนาเอกสารประจำตัวอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

(ก) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน

(ข) สำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการ

(ค) สำเนาสูติบัตรสำหรับบุคคลอายุต่ำกว่าสิบห้าปี

(ง) หนังสือรับรองการเกิดตามแบบที่กรมการปกครองกำหนด

(๒) สำเนาทะเบียนบ้านของคนพิการ

(๓) รูปถ่ายขนาด ๑ นิ้ว ถ่ายมาแล้วไม่เกิน ๖ เดือนจำนวน ๒ รูป ในกรณีที่คนพิการไม่ได้มายื่นคำขอด้วยตนเอง

(๔) เอกสารรับรองความพิการซึ่งรับรองโดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมของสถานพยาบาลของรัฐ หรือสถานพยาบาลเอกชนที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนด เว้นแต่กรณีสภาพความพิการเป็นที่เห็นได้ โดยประจักษ์ตามประกาศสำนักงาน เรื่อง แบบและรายละเอียดของสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้ โดยประจักษ์ไม่ต้องมีเอกสารรับรองความพิการ ทั้งนี้ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอถ่ายภาพสภาพความพิการไว้เป็นหลักฐาน

ในกรณีคนพิการมีหลักฐานตามทะเบียนบ้านว่ามีสัญชาติไทยและมีเลขประจำตัวประชาชน แต่ไม่มีเอกสารตาม (๑) ให้เจ้าหน้าที่รับคำขอออกบัตรบันทึกปากคำเจ้าบ้าน หรือพยานบุคคลหนึ่งคน ซึ่งเป็นข้าราชการระดับปฏิบัติการหรือเทียบเท่าขึ้นไป กำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน หรือประธานชุมชน ว่าเป็นบุคคลเดียวกันกับบุคคลที่มีชื่อตามทะเบียนบ้าน

ในกรณีบุคคลตามข้อ ๗ ยื่นคำขอแทนคนพิการ ให้นำสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาทะเบียนบ้านของบุคคลนั้นและหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าได้รับมอบอำนาจจากคนพิการหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับคนพิการเนื่องจากเป็นผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาล หรือผู้ดูแลคนพิการ แล้วแต่กรณี

ในกรณีเอกสารหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่รับคำขอแจ้งผู้ยื่นคำขอดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด หากผู้ยื่นคำขอไม่ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าไม่ประสงค์จะมีบัตรตามคำขอ

เจ้าหน้าที่รับคำขอตามวรรคสี่ หมายความว่า ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงาน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด โรงพยาบาล ราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐซึ่งได้รับแต่งตั้งจากผู้อำนวยการ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ให้มีหน้าที่ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ในการออกบัตรตามระเบียบนี้

ข้อ ๙ ในกรณีการออกบัตรมีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย หรือหน่วยงานของรัฐอื่นแล้ว ให้ผู้อำนวยการประกาศยกเลิก โดยไม่ต้องมีเอกสารตามข้อ ๘ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ก็ได้

หมวด ๒

การออกบัตรและการกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการ

ข้อ ๑๐ บัตรมีสองประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) บัตรที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์

(๒) บัตรที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์

ข้อ ๑๑ บัตรต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อตัว ชื่อสกุล วันเดือนปีเกิด รูปถ่าย ที่อยู่ตามทะเบียนบ้านในขณะยื่นคำขอ เลขประจำตัวประชาชน และประเภทความพิการของผู้ถือบัตร

(๒) ชื่อตัว ชื่อสกุล และเลขบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ดูแลคนพิการหนึ่งคน เว้นแต่ผู้ถือบัตรไม่มีผู้ดูแลคนพิการ

(๓) ลายมือชื่อ หรือตราลายมือชื่อของผู้อำนวยความสะดวก และตราประจำกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ วันออกบัตรและวันบัตรหมดอายุ เว้นแต่เป็นกรณีบัตรตามข้อ ๑๐ (๒) ให้เป็นลายมือชื่อของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตร

กรณีรายการตาม (๒) ผู้ดูแลคนพิการต้องเป็นผู้ซึ่งมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกันกับคนพิการ หรือเป็นผู้ดูแลคนพิการซึ่งคนพิการอาศัยอยู่ด้วยตามความเป็นจริง ในกรณีที่มีผู้ดูแลคนพิการ ทั้งสองประเภทดังกล่าว ให้ระบุชื่อผู้ดูแลคนพิการซึ่งคนพิการแจ้งว่าได้อุปการะหรืออาศัยอยู่ด้วย เป็นสำคัญ ทั้งนี้ กรณีคนพิการมีได้มาแจ้งหรือไม่สามารถแจ้งได้ ให้มีหนังสือจากข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ สมาชิกสภาท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือประธานชุมชน แห่งนั้นรับรองว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ดูแลคนพิการจริง

ข้อ ๑๒ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตร ได้แก่ นายทะเบียน หรือข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากผู้อำนวยความสะดวก หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ให้มีอำนาจอนุมัติออกบัตร ให้แก่ผู้ถือบัตร

ข้อ ๑๓ เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรเห็นว่าผู้ยื่นคำขอได้ดำเนินการถูกต้องและครบถ้วน แล้วให้จัดเก็บข้อมูลของผู้ถือบัตรตามแบบที่ผู้อำนวยความสะดวกกำหนดไว้ในระบบคอมพิวเตอร์เพื่อทำบัตร เว้นแต่กรณีการออกบัตรที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ให้เจ้าหน้าที่รับคำขอเขียนบันทึกการดังกล่าว ให้อนุมัติออกบัตรให้แก่ผู้ยื่นคำขอ

ในกรณีได้มีการอนุมัติบัตรแล้ว แต่ไม่สามารถออกบัตรให้แก่ผู้ถือบัตรได้ทัน ให้ผู้มีอำนาจออกบัตร มีหนังสือรับรองให้แก่ผู้ยื่นคำขอเพื่อใช้แทนบัตรตามระยะเวลาที่กำหนดได้ ทั้งนี้ ตามแบบที่ผู้อำนวยความสะดวก กำหนด

ข้อ ๑๔ ในกรณีเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรมีคำสั่งเป็นหนังสือไม่อนุมัติออกบัตรให้แก่ผู้ยื่นคำขอ ให้ผู้นั้นมีสิทธิยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อผู้ออกคำสั่งตามที่ได้รับคำขอนั้นภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งดังกล่าว

ให้ผู้ออกคำสั่งพิจารณาคำอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำอุทธรณ์ ดังกล่าวแล้ว ให้แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์พร้อมเหตุผลเป็นหนังสือต่อผู้อุทธรณ์ทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่พิจารณาอุทธรณ์เสร็จ

หน้า ๒๓

เล่ม ๑๓๐ ตอนพิเศษ ๑๘๒ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖

หมวด ๓

การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิและการขอสละสิทธิของคนพิการ

ข้อ ๑๕ คนพิการซึ่งมีบัตรตามระเบียบนี้ มีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นจากรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๑๖ เพื่อประโยชน์ในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิตามข้อ ๑๕ ให้สำนักงานและหน่วยงานของรัฐจัดทำคู่มือการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิดังกล่าว ทั้งนี้ คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการอาจยื่นคำขอให้มีการกำหนดสิทธิหรือเปลี่ยนแปลงสิทธิต่อหน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายอื่นกำหนด หรือตามที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ หรือหน่วยงานของรัฐกำหนดก็ได้

ข้อ ๑๗ ในกรณีที่มีการกำหนดสิทธิหรือเปลี่ยนแปลงสิทธิตามคำขอตามข้อ ๑๖ แล้ว ถ้าประสงค์จะขอสละสิทธินั้นให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ แล้วแต่กรณี แจ้งความประสงค์สละสิทธินั้นเป็นหนังสือต่อหน่วยงานของรัฐซึ่งกำหนดสิทธิหรือเปลี่ยนแปลงสิทธินั้น

หมวด ๔

อายุบัตรประจำตัวคนพิการ

ข้อ ๑๘ ให้บัตรมีอายุแปดปีนับแต่วันที่ออกบัตร

การออกบัตรตามวรรคหนึ่ง ให้แก่บุคคลผู้ถือบัตรมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป หรือมีสภาพความพิการเป็นที่เห็นได้โดยประจักษ์ ให้ใช้บัตรนั้นต่อไปได้ตลอดชีวิต

ข้อ ๑๙ เมื่อบัตรหมดอายุ ให้คนพิการหรือบุคคลตามข้อ ๗ ยื่นคำขอต่อเจ้าหน้าที่เพื่อขอให้ผู้มีอำนาจออกบัตรใหม่ ภายในสามสิบวันก่อนบัตรจะหมดอายุ

การยื่นคำขอตามวรรคหนึ่งให้นำเอกสารหลักฐานตามข้อ ๘ (๑) (๒) หรือ (๓) และบัตรที่หมดอายุไปประกอบการพิจารณาด้วย

ข้อ ๒๐ เมื่อเจ้าหน้าที่รับคำขอได้รับคำขอตามข้อ ๑๙ แล้ว ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการ หากพบว่าผู้ถือบัตรเป็นบุคคลที่มีสภาพความพิการเป็นที่เห็นได้โดยประจักษ์ หรือเจ้าหน้าที่เห็นว่าผู้ถือบัตรยังคงมีสภาพความพิการเป็นไปตามฐานข้อมูล ก็เสนอออกบัตรให้แก่ผู้ยื่นคำขอได้

(๒) ในกรณีเจ้าหน้าที่เห็นว่าผู้ถือบัตรมีสภาพความพิการไม่เป็นไปตามฐานข้อมูล ก็ส่งผู้นั้นไปให้ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตรวจวินิจฉัยและออกใบรับรองความพิการตามข้อ ๘ (๔) ก่อนเสนอออกบัตรให้แก่ผู้ยื่นคำขอต่อไป

หน้า ๒๔

เล่ม ๑๓๐ ตอนพิเศษ ๑๘๒ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖

ในกรณีได้มีการอนุมัติบัตรแล้ว แต่ไม่สามารถออกบัตรให้แก่ผู้ถือบัตรได้ทัน ให้นำความในข้อ ๑๓ วรคสอง มาใช้บังคับ

ข้อ ๒๑ เมื่อบัตรชำรุดสูญหาย หรือมีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญเกี่ยวกับคนพิการ ซึ่งบุคคลดังกล่าวมีข้อมูลครบถ้วนในฐานข้อมูลทะเบียนคนพิการแล้ว ให้ยื่นคำขอมีบัตรใหม่ได้โดยนำเอกสารตามข้อ ๘ (๑) (๒) หรือ (๓) ประกอบการพิจารณาด้วย

ข้อ ๒๒ กรณีเจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอตรวจสอบข้อมูลในฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการแล้วพบว่าข้อมูลของผู้ยื่นคำขอยังไม่ถูกต้องครบถ้วน ก็ให้สอบถามหรือขอเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมตามความจำเป็นรายการ

ข้อ ๒๓ ในกรณีผู้ถือบัตรถึงแก่ความตายหรือได้รับการฟื้นฟูจนไม่มีสภาพความพิการหรือมีความประสงค์จะยกเลิกการมีบัตร ให้ผู้ถือบัตรหรือบุคคลตามข้อ ๗ แจ้งต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรเพื่อจำหน่ายชื่อออกจากฐานข้อมูลทะเบียนบัตรต่อไป

กรณีผู้ถือบัตรหรือบุคคลตามข้อ ๗ มิได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วเสนอความเห็นต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรพิจารณาจำหน่ายชื่อออกจากฐานข้อมูลทะเบียนบัตรต่อไป

การดำเนินการตามวรรคสอง ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถือบัตรหรือบุคคลตามข้อ ๗ ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้นำจำหน่ายชื่อออกจากฐานข้อมูลทะเบียนบัตรและแจ้งสิทธิอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับหนังสือ รวมทั้งมีหนังสือแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นภูมิลำเนาของบุคคลนั้นด้วย

ข้อ ๒๔ ในกรณีที่มีการเชื่อมต่อข้อมูลคนพิการกับบัตรประจำตัวประชาชนครบถ้วนแล้ว ให้ผู้อำนวยการประกาศให้ใช้บัตรประจำตัวประชาชนแทนบัตรประจำตัวคนพิการตามระเบียบนี้ได้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖

สันติ พร้อมพัฒน์

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

ประกาศกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการกำหนดบุคคลใดมีสภาพความพิการ
ที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์
พ.ศ. ๒๕๖๔

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๒ ของประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ พ.ศ. ๒๕๖๘ ประกอบกับมติคณะทำงานจัดทำคู่มือการวินิจฉัยและตรวจประเมินความพิการ และความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๔ เห็นชอบให้มีการประกาศกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการกำหนดบุคคลใดมีสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์ อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จึงออกประกาศ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการกำหนดบุคคลใดมีสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์”

ข้อ ๒ ประกาศนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ถัดจากวันที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกประกาศสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ เรื่อง แบบและรายละเอียดของสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อ ๔ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการกำหนดบุคคลใดมีสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์ตามประเภทความพิการ ดังต่อไปนี้

(๑) ประเภทความพิการทางการเห็น โดยรายละเอียดประกอบการพิจารณา ดังนี้

ก. หลักเกณฑ์ในการพิจารณา ได้แก่ บุคคลที่ตาบอดทั้งสองข้าง เนื่องจากไม่มีลูกตาทั้งสองข้าง หรือไม่มีลูกตาดำทั้งสองข้าง หรือมีลูกตาสีขาวขุ่น ทั้งสองข้าง หรือมีลูกตาฝ่อทั้งสองข้าง

ข. วิธีการพิจารณา โดยใช้วิธีการสังเกตเห็นสภาพความพิการด้วยตนเอง และให้มีภาพถ่ายที่เห็นสภาพความพิการไว้เป็นหลักฐาน

ค. เงื่อนไขพิจารณา ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการได้พิจารณาแล้วเชื่อว่าสภาพความพิการนั้นไม่สามารถปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ฟันฟูและรักษาพยาบาลให้ดีขึ้นเท่ากับบุคคลทั่วไปได้

(๒) ประเภทความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย โดยรายละเอียดประกอบการพิจารณา ดังนี้

ก. หลักเกณฑ์ในการพิจารณา ได้แก่ บุคคลที่ไม่มีหูทั้งสองข้าง

หน้า ๒๔

เล่ม ๑๔๓ ตอนพิเศษ ๗๕ ง ราชกิจจานุเบกษา

๒๐ มีนาคม ๒๕๖๔

ข. วิธีการพิจารณา โดยใช้วิธีการสังเกตเห็นสภาพความพิการด้วยตนเอง และให้มีภาพถ่ายที่เห็นสภาพความพิการไว้เป็นหลักฐาน

ค. เงื่อนไขพิจารณา ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการได้พิจารณาแล้วเชื่อว่าสภาพความพิการนั้นไม่สามารถปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ฟันฟูและรักษาพยาบาลให้ดีขึ้นเท่าบุคคลทั่วไปได้

(๓) ประเภทความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย โดยรายละเอียดประกอบการพิจารณา ดังนี้

ก. หลักเกณฑ์ในการพิจารณา ได้แก่

๑. บุคคลที่แขนขาข้างหนึ่งข้างใด หรือบุคคลที่มีมือขาข้างหนึ่งข้างใดโดยให้พิจารณาจากนิ้วมือขาตั้งแต่ ๒ ข้อมขึ้นไปอย่างน้อย ๓ นิ้ว หรือนิ้วโป้งขาทั้ง ๒ ข้อม

๒. บุคคลที่ขาขาข้างหนึ่งข้างใด ตั้งแต่ระดับข้อเท้าขึ้นไปอย่างน้อยหนึ่งข้าง

๓. บุคคลที่มีความสูงผิดปกติสำหรับบุคคลที่อายุเกิน ๑๘ ปี โดยเพศหญิงมีความสูงน้อยกว่าหรือเท่ากับ ๑๒๐ เซนติเมตร ส่วนเพศชายมีความสูงน้อยกว่าหรือเท่ากับ ๑๓๐ เซนติเมตร

ข. วิธีการพิจารณา โดยใช้วิธีการสังเกตเห็นสภาพความพิการด้วยตนเองและให้มีภาพถ่ายที่เห็นสภาพความพิการไว้เป็นหลักฐาน

ค. เงื่อนไขการพิจารณา ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการได้พิจารณาแล้วเชื่อว่าสภาพความพิการนั้นไม่สามารถปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ฟันฟูและรักษาพยาบาลให้ดีขึ้นเท่าบุคคลทั่วไปได้

ข้อ ๕ ประเภทความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม ประเภทความพิการทางสติปัญญา ประเภทความพิการทางการเรียนรู้ และประเภทความพิการออทิสติก ไม่สามารถพิจารณาสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์ได้ ทั้งนี้ ให้มีการวินิจฉัย ตามข้อ ๑๒ แห่งประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ พ.ศ. ๒๕๖๔

ข้อ ๖ เอกสารประกอบการประเมินสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์ ตามข้อ ๔ ให้เป็นไปตามแบบและรายละเอียดท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

สนธยา บุญญะจิต

อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

แบบบันทึกและรายละเอียดการกำหนดบุคคลใดมีสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์

สถานที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....
ตำแหน่ง.....สังกัด.....
ได้ประเมิน ด.ช./ด.ญ./นาย/นาง/นางสาว/อื่น ๆ (ระบุ).....
เลขประจำตัวประชาชน ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

พบว่า มีความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์ตามประกาศกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการกำหนดบุคคลใดมีสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์ พร้อมทั้งได้แนบภาพถ่ายมาด้วย ดังนี้

๑. ประเภทความพิการทางการเห็น

- ☐ ไม่มีลูกตาทั้งสองข้าง
☐ ไม่มีลูกตาดำทั้งสองข้าง
☐ ลูกตาสีขาวขุ่นทั้งสองข้าง
☐ ลูกตาฝ่อทั้งสองข้าง

๒. ประเภทความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

- ☐ ไม่มีหูทั้งสองข้าง

๓. ประเภทความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย

- ☐ แขนขาข้างหนึ่งข้างใด
☐ มือขาข้างหนึ่งข้างใดโดยให้พิจารณาจากนิ้วมือขาตั้งแต่ ๒ ข้อขึ้นไปอย่างน้อย ๓ นิ้ว
☐ นิ้วโป้งขาดทั้ง ๒ ข้อ
☐ ขาขาข้างหนึ่งข้างใด ตั้งแต่ระดับข้อเท้าขึ้นไปอย่างน้อยหนึ่งข้าง
☐ มีความสูงผิดปกติ
 ○ เพศหญิงมีความสูงน้อยกว่าหรือเท่ากับ ๑๒๐ เซนติเมตร
 ○ เพศชายมีความสูงน้อยกว่าหรือเท่ากับ ๑๓๐ เซนติเมตร
 ทั้งนี้ พิจารณาวินิจฉัยในบุคคลที่อายุมากกว่า ๑๘ ปี

การเกิดความพิการ

- ☐ ตั้งแต่เกิด ☐ ภายหลัง ระยะเวลา จำนวน.....ปี.....เดือน

สาเหตุของความพิการ

- ☐ พันธุกรรม ☐ โรคติดเชื้อ ☐ อุบัติเหตุทางถนน ☐ อุบัติเหตุจากการทำงาน
☐ อุบัติเหตุอื่น ๆ ☐ ไม่ทราบสาเหตุ ☐ โรคอื่น ๆ ระบุ.....

หลักฐานเชิงประจักษ์ ได้ถ่ายภาพให้เห็นสภาพความพิการไว้เป็นหลักฐาน จำนวน.....ภาพ

ลงชื่อ.....
(.....)
ตำแหน่ง.....
เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตร

หน้า ๒๕

เล่ม ๑๔๓ ตอนพิเศษ ๗๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๐ มีนาคม ๒๕๖๔

ประกาศกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม
เฉพาะบุคคลที่มีความบกพร่องของการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ได้แก่ ตา ใบหู ใบหน้า ศีรษะ
นิ้วมือ แขน ขา และลำตัว ที่เจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการมองเห็นได้อย่างชัดเจน

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๒ วรรคสอง แห่งประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ พ.ศ. ๒๕๖๘ ประกอบคำแนะนำของคณะทำงานกำหนดหลักเกณฑ์และความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์หรือสามารถวินิจฉัยได้จากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ที่ได้กำหนดแบบประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม และคู่มือหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อมเฉพาะบุคคลที่มีความบกพร่องของการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ได้แก่ ตา ใบหู ใบหน้า ศีรษะ นิ้วมือ แขน ขา และลำตัว ที่เจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการมองเห็นได้อย่างชัดเจน จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อมเฉพาะบุคคลที่มีความบกพร่องของการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ได้แก่ ตา ใบหู ใบหน้า ศีรษะ นิ้วมือ แขน ขา และลำตัว ที่เจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการมองเห็นได้อย่างชัดเจน

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อมเฉพาะบุคคลที่มีความบกพร่องของการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ได้แก่ ตา ใบหู ใบหน้า ศีรษะ นิ้วมือ แขน ขา และลำตัว ที่เจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการมองเห็นได้อย่างชัดเจน ให้เป็นไปตามแบบประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อมเฉพาะบุคคลที่มีความบกพร่องของการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ได้แก่ ตา ใบหู ใบหน้า ศีรษะ นิ้วมือ แขน ขา และลำตัว ที่เจ้าหน้าที่รับคำขอ มีบัตรประจำตัวคนพิการมองเห็นได้อย่างชัดเจน แบบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๔ ให้กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จัดทำคู่มือหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อมเฉพาะบุคคลที่มีความบกพร่องของการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ได้แก่ ตา ใบหู ใบหน้า ศีรษะ นิ้วมือ แขน ขา และลำตัว ที่เจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการมองเห็นได้อย่างชัดเจน ต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

สนธยา บุญญภูจิต

อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(ปก.๓ - หน้า๓)

รูปถ่าย
ขนาด ๓.๕ นิ้ว

แบบประเมินความพิการ
จากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม
เฉพาะบุคคลที่มีความบกพร่องของการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ได้แก่ ตา ใบหู ใบหน้า สिरขะ นิ้วมือ
แขน ขา และลำตัว ที่เจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการ มองเห็นได้อย่างชัดเจน
(สำหรับผู้เข้ารับการประเมิน)

วันที่ยื่นคำขอ เดือน พ.ศ.
หน่วยงานรับคำขอ จังหวัด
เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการ
ตำแหน่ง ประเมินความพิการของ ☐ การเคลื่อนไหว ☐ ทางร่างกาย
รายละเอียดความบกพร่อง..... ซึ่งมองเห็นได้อย่างชัดเจน
หมายเหตุ กรณีผู้เข้ารับการประเมินสามารถอ่านและเขียนได้ ให้ผู้เข้ารับการประเมินเป็นผู้จัดทำและกรอก
แบบประเมินความพิการทางสังคมด้วยตนเอง พร้อมลงลายมือชื่อกำกับในเอกสารทุกหน้าที่กำหนด
ให้ลงลายมือชื่อ ในกรณีที่ผู้เข้ารับการประเมินไม่สามารถอ่านออก เขียนไม่ได้ หรือแม้อ่านได้แต่ไม่สามารถ
เข้าใจเนื้อหาในแบบประเมิน ให้ผู้แทนเป็นผู้จัดทำแบบประเมินแทน โดยต้องให้ผู้เข้ารับการประเมินพิมพ์
ลายนิ้วมือ กำกับในทุกหน้าที่มีช่องลงลายมือชื่อ เพื่อรับรองความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลที่ได้จัดทำขึ้น

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ข้อมูลของผู้เข้ารับการประเมิน (ประเมินตนเอง)

- ๑) เลขประจำตัวประชาชน
๒) คำนำนานาม ☐ เด็กชาย ☐ เด็กหญิง ☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว ☐ อื่นๆ (ระบุ)
๓) ชื่อ ชื่อกลาง นามสกุล
Name Middle name Surname
๔) เกิดเมื่อวันที่ เดือน พ.ศ. อายุ ปี เดือน
๕) ศาสนา ☐ พุทธ ☐ คริสต์ ☐ อิสลาม ☐ อื่น ๆ (ระบุ)
๖) สถานภาพ ☐ โสด ☐ สมรสอยู่ด้วยกัน ☐ หม้าย ☐ อื่น ๆ (ระบุ)
๗) ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน เลขที่ หมู่ที่ ตรอก/ซอย
ถนน หมู่บ้าน อำเภอ/เขต
จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์
มือถือ โทรสาร email

ลงชื่อ

(ปก.๑ - หน้า ๒)

๔) ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ หมู่ที่ ตระกาศ/ซอย
ถนน หมู่บ้าน อำเภอ/เขต
จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์
มือถือ โทรสาร email

๔) การศึกษา

☐ ไม่ได้เรียน

จบการศึกษาระดับชั้นสูงสุด ☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย
☐ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ☐ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
☐ อนุปริญญา ระบุสาขาที่จบการศึกษา
☐ ปริญญาตรี ระบุสาขาที่จบการศึกษา
☐ สูงกว่าปริญญาตรี ระบุสาขาที่จบการศึกษา
☐ อื่นๆ (ระบุ)

๓๐) ยาชี้พ

☐ ไม่ได้ประกอบอาชีพ สาเหตุ

ประกอบอาชีพ ☐ เกษตรกรรม ☐ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☐ ลูกจ้างเอกชน
☐ รับจ้างทั่วไป ☐ ธุรกิจส่วนตัว ☐ อาชีพอื่นๆ (ระบุ)

๓๓) รายได้จากการประกอบอาชีพ บาท/เดือน

๑๒) รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน (คำนวณจากรายได้ของทุกคนในครอบครัว)..... บาท/เดือน

๑๓) จำนวนบุคคลที่ต้องอุปการะ (ถ้ามี) คน

ขอรับการประเมินเนื่องจาก

☐ ให้ข้อมูลด้วยตนเอง ☐ มีผู้ให้ข้อมูลแทน เกี่ยวข้องเป็น

๑.๒ ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลแทน (กรณีที่มีผู้ให้ข้อมูลแทน)

๑) เลขประจำตัวประชาชน
๒) คำนำนาม ☐ เด็กชาย ☐ เด็กหญิง ☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว ☐ อื่นๆ (ระบุ)
๓) ชื่อ ชื่อกลาง นามสกุล
Name Middle name Surname
๔) เกิดเมื่อวันที่ เดือน พ.ศ. อายุ ปี เดือน
๕) ศาสนา ☐ พุทธ ☐ คริสต์ ☐ อิสลาม ☐ อื่น ๆ (ระบุ)
๖) สถานภาพ ☐ โสด ☐ สมรสอยู่ด้วยกัน ☐ หม้าย ☐ อื่น ๆ (ระบุ)
๗) ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน เลขที่ หมู่ที่ ตรอก/ซอย
ถนน หมู่บ้าน อำเภอ/เขต
จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์
มือถือ โทรสาร email

ลงชื่อ _____

(ปก.๑ - หน้า ๓)

๘) ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ หมู่ที่ ตรอก/ซอย
ถนน หมู่บ้าน อำเภอ/เขต
จังหวัด รหัสไปรษณีย์
มือถือ โทรสาร email

๙) ความสัมพันธ์กับผู้รับการประเมิน (ต้องไม่ใช่ผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้รับการประเมิน)

- ☐ บิดา / มารดา ☐ คู่สมรส ☐ บุตร ☐ พี่ / น้อง (สายเลือดเดียวกัน)
☐ญาติอื่น ๆ (เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา หลาน) ☐ ผู้ปกครองตามกฎหมาย
☐ เจ้าหน้าที่สถานสงเคราะห์ / สถานดูแล ☐ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข / บุคลากรทางการแพทย์
☐ อื่น ๆ ระบุ

โดยได้แนบหลักฐาน คือ

๑๐) ให้ข้อมูลแทนเนื่องจาก

- ☐ ผู้รับการประเมินไม่สามารถอ่านออก และไม่สามารถเขียนหนังสือภาษาไทยได้
☐ ผู้รับการประเมินสามารถอ่านหนังสือภาษาไทยได้แต่ไม่เข้าใจความหมาย
☐ ผู้รับการประเมินมีภาวะเจ็บป่วยรุนแรง/เรื้อรัง ไม่สามารถทำแบบประเมินได้ด้วยตนเอง
☐ ผู้รับการประเมินไม่สามารถให้ข้อมูลได้ครบถ้วนด้วยตนเอง
☐ อื่น ๆ ระบุ

ลงชื่อ _____
(.....)

(ปก.๑ - หน้า ๔)

คำแนะนำในการทำแบบประเมินหมวดที่ ๒

แบบประเมินฉบับนี้เป็นการประเมินความพึงการด้วยตนเอง โดยมุ่งเน้นการพิจารณาข้อจำกัดในการดำเนินชีวิตของผู้เข้ารับการประเมินอันเกิดจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน แบบประเมินประกอบด้วย ๓ หมวด ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องกรอกรายละเอียดข้อมูลให้ครบถ้วนในหมวดที่ ๑ และหมวดที่ ๒ ก่อนเจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอจะสรุปผลการประเมินความพึงการ โดยข้อมูลในแบบประเมินทั้ง ๓ หมวด ประกอบด้วย

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

หมวดที่ ๒ การประเมินความพึงการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม ประกอบด้วย

- ประเมินการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน (Social Participation)

หมวดที่ ๓ สรุปผลการประเมินความพึงการโดยเจ้าหน้าที่รับคำขอ

ให้ผู้เข้ารับการประเมินพิจารณาและให้คะแนนตามระดับความยากลำบากที่เกิดขึ้นจริงจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อมดังกล่าว โดยการคิดคะแนนจะพิจารณาจาก การประเมินการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน (Social Participation) เท่านั้น โดยแต่ละระดับคะแนนมีความหมาย ดังนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย
ระดับ ๔ (๔ คะแนน)	หมายถึง ไม่สามารถเข้าไปทำกิจกรรมหรือการมีส่วนร่วมในด้านนั้นได้เลย หรือไม่สามารถใช้งาน/ดำเนินการได้โดยสิ้นเชิง ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการดำเนินชีวิตประจำวันและการมีส่วนร่วมในสังคม
ระดับ ๓ (๓ คะแนน)	หมายถึง มีความยากลำบากอย่างมากในการทำกิจกรรมหรือการมีส่วนร่วมในด้านนั้น ต้องได้รับความช่วยเหลือหรือการสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ และส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตอย่างชัดเจน
ระดับ ๒ (๒ คะแนน)	หมายถึง มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง หรือในบางสถานการณ์ ยังสามารถทำกิจกรรมหรือมีส่วนร่วมได้ด้วยตนเองในระดับหนึ่ง แต่มีอุปสรรคที่ส่งผลต่อความสะดวกหรือประสิทธิภาพในการดำเนินชีวิต
ระดับ ๑ (๑ คะแนน)	หมายถึง ไม่มีมีความยากลำบาก หรือมีเพียงเล็กน้อยจนไม่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิต การทำกิจกรรม และการมีส่วนร่วมในสังคม
ระดับ ๐ (๐ คะแนน)	หมายถึง ไม่ทราบข้อมูล หรือไม่สามารถประเมินระดับความยากลำบากได้ในข้อนี้

ข้าพเจ้ารับทราบเรื่องคำแนะนำในการทำแบบประเมิน ปก.๑

☐ รับทราบ

ลงชื่อ _____
(.....)

(ปก.๑ - หน้า ๕)

หมวดที่ ๒ การประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม
ประเมินการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน (Social Participation)
ด้านข้อจำกัดของร่างกายในการการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน
ให้ทำเครื่องหมาย ☒ ในช่องสี่เหลี่ยมหน้าระดับที่ท่านเลือกในแต่ละข้อ*

ข้อ	ระดับความสามารถ/ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ				
การดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานและความปลอดภัย					
๑. การอยู่ตามลำพังโดยไม่เกิดอันตราย เช่น มีความยากลำบากในการดูแลตนเองและจัดการความปลอดภัยเมื่ออยู่ตามลำพัง ทั้งในสถานการณ์ปกติและเมื่อเกิดเหตุไม่คาดคิด เช่น ไฟฟ้าดับ อุปกรณ์ภายในบ้านขัดข้อง เกิดอุบัติเหตุเล็กน้อยภายในบ้าน หรือเหตุฉุกเฉินที่ต้องติดต่อขอความช่วยเหลือ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๒. การเข้าถึงที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมและเลือกได้ตามความต้องการ เช่น มีความยากลำบากในการเข้าถึงหรือเลือกที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมกับสภาพร่างกาย สภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการใช้งาน ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น รวมถึงการติดต่อประสานงานเพื่อขอรับสิทธิหรือบริการด้านที่อยู่อาศัย หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐

ลงชื่อ _____
(.....)

(ปก.๑ - หน้า ๖)

ข้อ	ระดับความสามารถ/ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ				
๓. การใช้บริการด้านสุขภาพหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างต่อเนื่องเมื่อจำเป็น เช่น มีความยากลำบากในการสื่อสารกับบุคลากรทางการแพทย์ การนัดหมาย การรับการรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างต่อเนื่องตามความจำเป็น รวมถึงการเดินทางไปเข้ารับบริการ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๔. การปรับตัวต่อเหตุฉุกเฉินหรือภัยพิบัติร่วมกับชุมชนได้อย่างปลอดภัย เช่น มีความยากลำบากในการรับทราบข้อมูลข่าวสาร การอพยพ การปฏิบัติตามคำแนะนำ หรือการเข้าถึงความช่วยเหลือในสถานการณ์ฉุกเฉินหรือภัยพิบัติได้อย่างปลอดภัยหรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
การตัดสินใจและการใช้ชีวิตอย่างอิสระ					
๕. การตัดสินใจเรื่องสำคัญของตนเองในชีวิตประจำวัน เช่น มีความยากลำบากในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องสำคัญของตนเอง เช่น การวางแผนการใช้ชีวิต การเลือกบริการที่เกี่ยวข้อง หรือการกำหนดแนวทางการดูแลตนเอง หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐

ลงชื่อ _____

(ปก.๑ - หน้า ๗)

ข้อ	ระดับความสามารถ/ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ				
๖. การออกไปทำกิจกรรมนอกบ้าน ตามการตัดสินใจของตนเอง เช่น มีความยากลำบากในการ เดินทางหรือออกไปทำกิจกรรมนอก บ้านตามความประสงค์ของตนเอง เช่น การไปพบปะผู้อื่น การทำธุระ ส่วนตัว หรือการเข้าร่วมกิจกรรม ต่างๆ ได้อย่างสะดวกและปลอดภัย หรืออื่นๆ	ไม่สามารถ ทำได้เลย	มีความ ยากลำบาก มาก	มีความ ยากลำบาก เป็น บางครั้ง	ไม่มีความ ยากลำบาก	ไม่ทราบ ข้อมูล /ไม่ สามารถ ประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๗. การจัดการเรื่องการเงินส่วน บุคคลของตนเอง เช่น มีความยากลำบากในการ บริหารจัดการรายรับรายจ่าย การ ทำธุรกรรมทางการเงิน การเข้าถึง บริการทางการเงิน หรือการตัดสินใจ เกี่ยวกับการใช้จ่ายของตนเองได้ อย่างเหมาะสม หรืออื่นๆ	ไม่สามารถ ทำได้เลย	มีความ ยากลำบาก มาก	มีความ ยากลำบาก เป็น บางครั้ง	ไม่มีความ ยากลำบาก	ไม่ทราบ ข้อมูล /ไม่ สามารถ ประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
การเข้าถึงบริการและทรัพยากรที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวัน					
๘. การเข้าถึงบริการสาธารณะ เช่น มีความยากลำบากในการ เดินทาง ติดต่อ หรือใช้บริการ สาธารณะ เช่น หน่วยงานของรัฐ สถานพยาบาล สถานศึกษา หรือ ระบบขนส่งสาธารณะ ได้อย่าง สะดวกและเหมาะสม หรืออื่นๆ	ไม่สามารถ ทำได้เลย	มีความ ยากลำบาก มาก	มีความ ยากลำบาก เป็น บางครั้ง	ไม่มีความ ยากลำบาก	ไม่ทราบ ข้อมูล /ไม่ สามารถ ประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๙. การเข้าถึงแหล่งซื้อขายเครื่อง อุปโภค บริโภค หรือการใช้บริการ ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น มีความยากลำบากในการ เดินทางหรือเข้าถึงร้านค้า ตลาด ห้างสรรพสินค้า ร้านยา หรือสถาน บริการที่จำเป็นต่อการดำรง ชีวิตประจำวันได้อย่างสะดวกและ ปลอดภัย หรืออื่นๆ	ไม่สามารถ ทำได้เลย	มีความ ยากลำบาก มาก	มีความ ยากลำบาก เป็น บางครั้ง	ไม่มีความ ยากลำบาก	ไม่ทราบ ข้อมูล /ไม่ สามารถ ประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐

ลงชื่อ _____

(ปก.๑ - หน้า ๘)

ข้อ	ระดับความสามารถ/ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ				
การทำงาน การเรียนรู้ และการพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ					
๑๐. โอกาสในการเข้าถึงหรือเลือกงาน/อาชีพ ที่เหมาะสม เช่น มีความยากลำบากในการเข้าถึงข้อมูลตำแหน่งงาน การสมัครงาน หรือการเลือกงาน/อาชีพที่เหมาะสมกับสภาพร่างกายและศักยภาพของตนเอง รวมถึงการได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียม หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๑๑. การประกอบอาชีพ เช่น มีความยากลำบากในการปฏิบัติงาน การปรับตัวในสถานที่ทำงาน การใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่จำเป็น การเดินทางไปทำงาน หรือการรักษาความต่อเนื่องในการทำงานและสร้างรายได้ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๑๒. การเรียนรู้ตลอดชีวิต หรือการฝึกอาชีพ เช่น มีความยากลำบากในการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา การเข้าร่วมอบรม สัมมนา หรือการฝึกอาชีพ เพื่อพัฒนาทักษะและเพิ่มโอกาสในการพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
การมีส่วนร่วมในครอบครัว ชุมชน และสังคม					
๑๓. การมีบทบาทในครอบครัวหรือชุมชน เช่น มีความยากลำบากในการปฏิบัติบทบาทหน้าที่ในครอบครัวหรือชุมชน เช่น การเป็นหัวหน้าครอบครัว การดูแลสมาชิกในบ้าน การเข้าร่วมประชุมในชุมชน หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐

ลงชื่อ _____

(ปก.๑ - หน้า ๙)

ข้อ	ระดับความสามารถ/ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ				
๑๔. การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม เช่น มีความยากลำบากในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม เช่น งานเลี้ยง งานแต่งงาน งานประเพณี หรือกิจกรรมสังสรรค์ต่างๆ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๑๕. การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา เช่น มีความยากลำบากในการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา เช่น การทำบุญ เข้าวัด ฟังธรรม ละหมาด หรือพิธีกรรมทางศาสนาอื่นๆ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๑๖. การมีส่วนร่วมในองค์กรเครือข่าย หรือกลุ่มของคนพิการ/ชุมชน เช่น มีความยากลำบากในการเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กรหรือกลุ่ม เช่น การประชุมกลุ่ม การทำกิจกรรมอาสาสมัคร การร่วมวางแผนหรือดำเนินโครงการ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
การเข้าถึงข้อมูล เทคโนโลยี และสื่อสาธารณะ					
๑๗. การใช้เทคโนโลยีหรือสื่อสาธารณะเพื่อการมีส่วนร่วมในสังคม เช่น มีความยากลำบากในการใช้เทคโนโลยีหรือสื่อสาธารณะ เช่น โทรศัพท์มือถือ สื่อสังคมออนไลน์ การประชุมออนไลน์ การรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อดิจิทัล เพื่อการสื่อสารหรือมีส่วนร่วมในสังคม หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐

ลงชื่อ _____
(.....)

(ปก.๑ - หน้า ๑๐)

ข้อ	ระดับความสามารถ/ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ				
๑๘. การใช้เทคโนโลยีเพื่อรับบริการหรือทำธุรกรรมต่างๆ เช่น มีความยากลำบากในการใช้เทคโนโลยีเพื่อเข้าถึงบริการหรือทำธุรกรรม เช่น การลงทะเบียนรับสิทธิ การชำระเงินออนไลน์ การทำธุรกรรมทางธนาคาร หรือการใช้แอปพลิเคชันของหน่วยงานต่างๆ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
สิทธิ เสี่ยง ในการกำหนดสังคม					
๑๙. การเข้าร่วมกิจกรรมด้านการเมือง การแสดงออก หรือการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจของสังคม/ชุมชน เช่น มีความยากลำบากในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง หรือกระบวนการมีส่วนร่วมของสังคม เช่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การเข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็น การแสดงความคิดเห็นต่อหน่วยงานรัฐ หรือการมีส่วนร่วมในเวทีสาธารณะต่างๆ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
การพัฒนาศักยภาพและความก้าวหน้าในระยะยาว					
๒๐. การเข้าถึงโอกาสพัฒนาศักยภาพหรือความก้าวหน้าในชีวิตเท่าเทียมกับคนทั่วไป เช่น มีความยากลำบากในการเข้าถึงโอกาสในการพัฒนาตนเอง หรือสร้างความสำเร็จในชีวิต เช่น การเลื่อนตำแหน่ง การเข้ารับการอบรมพัฒนาทักษะ การได้รับทุนสนับสนุน หรือโอกาสในการแสดงศักยภาพอย่างเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐

ลงชื่อ _____
(.....)

(ปก.๑ - หน้า ๑๑)

ข้าพเจ้าเคยเข้ารับการรักษายาบาล/พื้นฟูที่.....ในเรื่องที่ขอประเมิน
ตั้งแต่ (วัน/เดือน/ปี).....
ผลการรักษา/พื้นฟู.....

ข้าพเจ้าขอระบุชื่อบุคคลที่เห็นปัจจัยจำกัดในการใช้ชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม
หรือชุมชน (มีใช้บุคคลในครอบครัว) ได้แก่

๑. เลขประจำตัวประชาชน - - - -
ชื่อ- สกุล นาย/นาง/นางสาว/อื่นๆ (ระบุ) ตำแหน่ง
หน่วยงาน.....
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้..... หมู่ที่ ซอย/ถนน ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต จังหวัด รหัสไปรษณีย์
โทรศัพท์..... มือถือ โทรสาร email

๒. เลขประจำตัวประชาชน - - - -
ชื่อ- สกุล นาย/นาง/นางสาว/อื่นๆ (ระบุ) ตำแหน่ง
หน่วยงาน.....
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้..... หมู่ที่ ซอย/ถนน ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต จังหวัด รหัสไปรษณีย์
โทรศัพท์..... มือถือ โทรสาร email

๓. เลขประจำตัวประชาชน - - - -
ชื่อ- สกุล นาย/นาง/นางสาว/อื่นๆ (ระบุ) ตำแหน่ง
หน่วยงาน.....
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้..... หมู่ที่ ซอย/ถนน ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต จังหวัด รหัสไปรษณีย์
โทรศัพท์..... มือถือ โทรสาร email

๔. เลขประจำตัวประชาชน - - - -
ชื่อ- สกุล นาย/นาง/นางสาว/อื่นๆ (ระบุ) ตำแหน่ง
หน่วยงาน.....
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้..... หมู่ที่ ซอย/ถนน ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต จังหวัด รหัสไปรษณีย์
โทรศัพท์..... มือถือ โทรสาร email

ลงชื่อ.....
(.....)

(ปก.๑ - หน้า ๑๒)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า การให้ข้อมูลข้างต้น รวม หน้า เป็นความจริงทุกประการ และข้าพเจ้า
ยินยอมให้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของข้าพเจ้า เพื่อประโยชน์ในการวินิจฉัยความพิการตามกฎหมาย
หรือระเบียบ/ประกาศกำหนด และการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ที่ข้าพเจ้าให้ข้อมูลต่อไป

ขอรับรองว่าเป็นความจริง

.....
(.....)
ผู้ได้รับการประเมิน

ขอรับรองว่าเป็นความจริง

.....
(.....)
พยานท่านที่ ๑ กรณีพิมพ์ลายนิ้วมือ

ขอรับรองว่าเป็นความจริง

.....
(.....)
พยานท่านที่ ๒ กรณีพิมพ์ลายนิ้วมือ

(ปก.๓ - หน้า ๑๓)

หมวดที่ ๓ สรุปผลการประเมินความพึงการโดยเจ้าหน้าที่รับคำขอ
สรุปผลคะแนน ส่วนของผู้เข้ารับการประเมิน (ปก.๑)

☐ ข้อจำกัดในการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน (Social Participation)	☐ มี คะแนน
---	---

คะแนนรวม..... คิดเป็นร้อยละ

(ได้ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน และมีสัดส่วน ๖๐ คะแนน)

☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน

ลงชื่อ

(.....)

เจ้าหน้าที่รับคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ

(ปก. ๒ - หน้า ๑)

แบบประเมินความพิการ

จากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม

เฉพาะบุคคลที่มีความบกพร่องของการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ได้แก่ ตา ใบหู ใบหน้า ศีรษะ นิ้วมือ
แขน ขา และลำตัว ที่เจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการ มองเห็นได้อย่างชัดเจน

(สำหรับผู้เห็นปัจจัยจำกัด)

รูปถ่าย

ขนาด ๓.๕ นิ้ว

วันที่ยื่นคำขอ เดือน พ.ศ.

สำหรับเจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการ

หน่วยงานรับคำขอ จังหวัด

เจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการ

ตำแหน่ง ประเมินความพิการของ ☐ การเคลื่อนไหว ☐ ทางร่างกาย

รายละเอียดความบกพร่อง..... ซึ่งมองเห็นได้อย่างชัดเจน

ของผู้ถูกประเมิน (ตามแบบ ปก.๑) ชื่อ - นามสกุล.....

ผู้ขอทำการประเมิน (ตามแบบ ปก.๒) รู้เห็นหรือถึงข้อจำกัดและปัจจัยอันอาจส่งผลกระทบต่อการประเมินของ

ผู้ถูกประเมิน (ตามแบบ ปก.๑) หรือไม่

☐ รู้เห็น เนื่องจาก

☐ ไม่รู้เห็น เนื่องจาก

หมายเหตุ หากตอบว่าไม่รู้เห็น ให้ยุติการประเมิน หากตอบว่ารู้เห็น ให้ทำแบบประเมินหมวดที่ ๑ ต่อ

หมวดที่ ๑ ส่วนข้อมูลทั่วไป

ของผู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้ถูกประเมิน

๑) เลขประจำตัวประชาชน - - - -

๒) คำนำหน้านาม ☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว ☐ อื่นๆ (ระบุ)

๓) ชื่อ ชื่อกลาง นามสกุล

Name Middle name Surname

๔) เกิดเมื่อวันที่ เดือน พ.ศ. อายุ ปี เดือน

๕) ศาสนา ☐ พุทธ ☐ คริสต์ ☐ อิสลาม ☐ อื่นๆ (ระบุ)

๖) สถานภาพ ☐ โสด ☐ สมรสอยู่ด้วยกัน ☐ หม้าย ☐ อื่นๆ (ระบุ)

๗) ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน เลขที่ หมู่ที่ ตรอก/ซอย

ถนน หมู่บ้าน อำเภอ/เขต

จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์

มือถือ โทรสาร email

ลงชื่อ

(.....)

(ปก. ๒ - หน้า ๒)

๘) ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ หมู่ที่ ตรอก/ซอย
ถนน หมู่บ้าน อำเภอ/เขต
จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์
มือถือ โทรสาร email

๙) การศึกษา

☐ ไม่ได้เรียน

จบการศึกษาชั้นสูงสุด ☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย
☐ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ☐ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
☐ อนุปริญญา ระบุสาขาที่จบการศึกษา
☐ ปริญญาตรี ระบุสาขาที่จบการศึกษา
☐ สูงกว่าปริญญาตรี ระบุสาขาที่จบการศึกษา
☐ อื่นๆ (ระบุ)

๑๐) อาชีพ

☐ ไม่ได้ประกอบอาชีพ สาเหตุ

ประกอบอาชีพ ☐ เกษตรกรรม ☐ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☐ ลูกจ้างเอกชน
☐ รับจ้างทั่วไป ☐ ธุรกิจส่วนตัว ☐ อาชีพอื่นๆ (ระบุ)

๑๑) รายได้จากการประกอบอาชีพ บาท/เดือน

๑๒) รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน (คำนวณจากรายได้ของทุกคนในครอบครัว) บาท/เดือน

๑๓) จำนวนบุคคลที่ต้องอุปการะ (ถ้ามี) คน

๑๔) ตำแหน่งทางสังคม
โดยแนบหลักฐานคือ

ข้าพเจ้าเป็นผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดที่ทำการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม
ของผู้เข้ารับการประเมิน (ตามแบบ ปก.๑)

๑) เลขประจำตัวประชาชน - - - -

๒) คำนำนานาม ☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว ☐ อื่นๆ (ระบุ)

๓) ชื่อ ชื่อกลาง นามสกุล
Name Middle name Surname

๔) เกิดเมื่อวันที่ เดือน พ.ศ. อายุ ปี เดือน

๕) สถานภาพ ☐ โสด ☐ สมรสอยู่ด้วยกัน ☐ หย่า ☐ อื่นๆ (ระบุ)

๖) ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน เลขที่ หมู่ที่ ตรอก/ซอย

ถนน หมู่บ้าน อำเภอ/เขต

จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์

มือถือ โทรสาร email

๗) ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ หมู่ที่ ตรอก/ซอย

ถนน หมู่บ้าน อำเภอ/เขต

จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์

มือถือ โทรสาร email

ลงชื่อ
(.....)

(ปก. ๒ – หน้า ๓)

คำแนะนำในการทำแบบประเมินสำหรับผู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมิน

แบบประเมินฉบับนี้สำหรับผู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมิน ทำการประเมินผู้เข้ารับการประเมิน โดยมุ่งเน้นการพิจารณาข้อจำกัดในการดำเนินชีวิตของผู้เข้ารับการประเมิน อันเกิดจากปัจจัยทางสังคม หรือพฤติกรรมแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน โดยจะต้องกรอกรายละเอียด ข้อมูลทั่วไปของผู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมินให้ครบถ้วน และจัดทำแบบประเมินในหมวดที่ ๒ การประเมินการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน (Social Participation)

ข้าพเจ้ารับทราบเรื่องคำแนะนำในการทำแบบประเมิน ปก.๒

☐ รับทราบ

หมายเหตุ การรับรองเอกสารเป็นเท็จมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๗ กำหนดว่า ผู้ใดแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่ข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารมหาชนหรือเอกสารราชการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์สำหรับใช้เป็นพยานหลักฐาน โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ลงชื่อ _____
(.....)

(ปก.๒ - หน้า ๔)

คำแนะนำในการทำแบบประเมินหมวดที่ ๒

แบบประเมินฉบับนี้เป็นการประเมินของผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมิน โดยมุ่งเน้นการพิจารณาข้อจำกัดในการดำเนินชีวิตของผู้เข้ารับการประเมินอันเกิดจากปัจจัยทางสังคม หรือเหตุการณ์แวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเข้ามีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน แบบประเมินประกอบด้วย ๓ หมวด ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องกรอกรายละเอียดข้อมูลให้ครบถ้วนในหมวดที่ ๑ และหมวดที่ ๒ โดยข้อมูลในแบบประเมิน ประกอบด้วย

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

หมวดที่ ๒ การประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือเหตุการณ์แวดล้อม ประกอบด้วย

- ประเมินการเข้ามีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน (Social Participation)

หมวดที่ ๓ สรุปผลการประเมินความพิการโดยเจ้าหน้าที่รับคำขอ

ให้ผู้เข้ารับการประเมินพิจารณาและให้คะแนนตามระดับความยากลำบากที่เกิดขึ้นจริงจากปัจจัยทางสังคมหรือเหตุการณ์แวดล้อมดังกล่าว โดยแต่ละระดับคะแนนมีความหมาย ดังนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย
ระดับ ๔ (๔ คะแนน)	หมายถึง ไม่สามารถเข้าไปทำกิจกรรมหรือการมีส่วนร่วมในด้านนั้นได้เลย หรือไม่สามารถใช้งาน/ดำเนินการได้โดยสิ้นเชิง ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการดำเนินชีวิตประจำวันและการมีส่วนร่วมในสังคม
ระดับ ๓ (๓ คะแนน)	หมายถึง มีความยากลำบากอย่างมากในการทำกิจกรรมหรือการมีส่วนร่วมในด้านนั้น ต้องได้รับความช่วยเหลือหรือการสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ และส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตอย่างชัดเจน
ระดับ ๒ (๒ คะแนน)	หมายถึง มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง หรือในบางสถานการณ์ ยังสามารถทำกิจกรรมหรือมีส่วนร่วมได้ด้วยตนเองในระดับหนึ่ง แต่มีอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อความสะดวกหรือประสิทธิภาพในการดำเนินชีวิต
ระดับ ๑ (๑ คะแนน)	หมายถึง ไม่มีความยากลำบาก หรือมีเพียงเล็กน้อยจนไม่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิต การทำกิจกรรม และการมีส่วนร่วมในสังคม
ระดับ ๐ (๐ คะแนน)	หมายถึง ไม่ทราบข้อมูล หรือไม่สามารถประเมินระดับความยากลำบากได้ในข้อนี้

ลงชื่อ _____
(.....)

(ปก. ๒ - หน้า ๕)

หมวดที่ ๒ การประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม
 ประเมินการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน (Social Participation)
 ด้านข้อจำกัดของร่างกายในการการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน
 ให้ทำเครื่องหมาย ☒ ในช่องสี่เหลี่ยมหน้าระดับที่ท่านเลือกในแต่ละข้อ*

ข้อ	ระดับความสามารถ/ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ				
การดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานและความปลอดภัย					
๑. การอยู่ตามลำพังโดยไม่เกิดอันตราย เช่น มีความยากลำบากในการดูแลตนเองและจัดการความปลอดภัยเมื่ออยู่ตามลำพัง ทั้งในสถานการณ์ปกติและเมื่อเกิดเหตุไม่คาดคิด เช่น ไฟฟ้าดับ อุปกรณ์ภายในบ้านขัดข้อง เกิดอุบัติเหตุเล็กน้อยภายในบ้าน หรือเหตุฉุกเฉินที่ต้องติดต่อขอความช่วยเหลือ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๒. การเข้าถึงที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมและเลือกได้ตามความต้องการ เช่น มีความยากลำบากในการเข้าถึงหรือเลือกที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมกับสภาพร่างกาย สภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการใช้งาน ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น รวมถึงการติดต่อประสานงานเพื่อขอรับสิทธิหรือบริการด้านที่อยู่อาศัย หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐

ลงชื่อ _____
 (.....)

(ปก. ๒ - หน้า ๖)

ข้อ	ระดับความสามารถ/ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ				
๓. การใช้บริการด้านสุขภาพหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างต่อเนื่องเมื่อจำเป็น เช่น มีความยากลำบากในการสื่อสารกับบุคลากรทางการแพทย์ การนัดหมาย การรับการรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างต่อเนื่องตามความจำเป็น รวมถึงการเดินทางไปเข้ารับบริการ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๔. การปรับตัวต่อเหตุฉุกเฉินหรือภัยพิบัติร่วมกับชุมชนได้อย่างปลอดภัย เช่น มีความยากลำบากในการรับทราบข้อมูลข่าวสาร การอพยพ การปฏิบัติตามคำแนะนำ หรือการเข้าถึงความช่วยเหลือในสถานการณ์ฉุกเฉินหรือภัยพิบัติได้อย่างปลอดภัย หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
การตัดสินใจและการใช้ชีวิตอย่างอิสระ					
๕. การตัดสินใจเรื่องสำคัญของตนเองในชีวิตประจำวัน เช่น มีความยากลำบากในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องสำคัญของตนเอง เช่น การวางแผนการใช้ชีวิต การเลือกบริการที่เกี่ยวข้อง หรือการกำหนดแนวทางการดูแลตนเอง หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐

ลงชื่อ _____
(.....)

(ปก. ๒ - หน้า ๗)

ข้อ	ระดับความสามารถ/ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ				
๖. การออกไปทำกิจกรรมนอกบ้าน ตามการตัดสินใจของตนเอง เช่น มีความยากลำบากในการเดินทางหรือออกไปทำกิจกรรมนอกบ้านตามความประสงค์ของตนเอง เช่น การไปพบปะผู้อื่น การทำธุระส่วนตัว หรือการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างสะดวกและปลอดภัย หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๗. การจัดการเรื่องการเงินส่วนบุคคลของตนเอง เช่น มีความยากลำบากในการบริหารจัดการรายรับรายจ่าย การทำธุรกรรมทางการเงิน การเข้าถึงบริการทางการเงิน หรือการตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้จ่ายของตนเองได้อย่างเหมาะสม หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
การเข้าถึงบริการและทรัพยากรที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวัน					
๘. การเข้าถึงบริการสาธารณะ เช่น มีความยากลำบากในการเดินทาง ติดต่อ หรือใช้บริการสาธารณะ เช่น หน่วยงานของรัฐ สถานพยาบาล สถานศึกษา หรือระบบขนส่งสาธารณะ ได้อย่างสะดวกและเหมาะสม หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๙. การเข้าถึงแหล่งซื้อขายเครื่องอุปโภค บริโภค หรือการใช้บริการต่างๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น มีความยากลำบากในการเดินทางหรือเข้าถึงร้านค้า ตลาด ห้างสรรพสินค้า ร้านยา หรือสถานบริการที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างสะดวกและปลอดภัย หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐

ลงชื่อ _____
 (.....)

(ปก. ๒ - หน้า ๘)

ข้อ	ระดับความสามารถ/ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ				
การทำงาน การเรียนรู้ และการพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ					
๑๐. โอกาสในการเข้าถึงหรือเลือกงาน/อาชีพ ที่เหมาะสม เช่น มีความยากลำบากในการเข้าถึงข้อมูลตำแหน่งงาน การสมัครงาน หรือการเลือกงาน/อาชีพที่เหมาะสมกับสภาพร่างกายและศักยภาพของตนเอง รวมถึงการได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียม หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๑๑. การประกอบอาชีพ เช่น มีความยากลำบากในการปฏิบัติงาน การปรับตัวในสถานที่ทำงาน การใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่จำเป็น การเดินทางไปทำงาน หรือการรักษาความต่อเนื่องในการทำงานและสร้างรายได้ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๑๒. การเรียนรู้ตลอดชีวิต หรือการฝึกอาชีพ เช่น มีความยากลำบากในการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา การเข้าร่วมอบรม สัมมนา หรือการฝึกอาชีพ เพื่อพัฒนาทักษะและเพิ่มโอกาสในการพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
การมีส่วนร่วมในครอบครัว ชุมชน และสังคม					
๑๓. การมีบทบาทในครอบครัวหรือชุมชน เช่น มีความยากลำบากในการปฏิบัติบทบาทหน้าที่ในครอบครัวหรือชุมชน เช่น การเป็นหัวหน้าครอบครัว การดูแลสมาชิกในบ้าน การเข้าร่วมประชุมในชุมชน หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล / ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐

ลงชื่อ _____
(.....)

(ปก. ๒ - หน้า ๙)

ข้อ	ระดับความสามารถ/ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ				
๑๔. การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม เช่น มีความยากลำบากในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม เช่น งานเลี้ยง งานแต่งงาน งานประเพณี หรือกิจกรรมสังสรรค์ต่างๆ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๑๕. การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา เช่น มีความยากลำบากในการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา เช่น การทำบุญ เข้าวัด ฟังธรรม ละหมาด หรือพิธีกรรมทางศาสนาอื่นๆ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
๑๖. การมีส่วนร่วมในองค์กรเครือข่าย หรือกลุ่มของคนพิการ/ชุมชน เช่น มีความยากลำบากในการเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กรหรือกลุ่ม เช่น การประชุมกลุ่ม การทำกิจกรรมอาสาสมัคร การร่วมวางแผนหรือดำเนินโครงการ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
การเข้าถึงข้อมูล เทคโนโลยี และสื่อสาธารณะ					
๑๗. การใช้เทคโนโลยีหรือสื่อสาธารณะเพื่อการมีส่วนร่วมในสังคม เช่น มีความยากลำบากในการใช้เทคโนโลยีหรือสื่อสาธารณะ เช่น โทรศัพท์มือถือ สื่อสังคมออนไลน์ การประชุมออนไลน์ การรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อดิจิทัล เพื่อการสื่อสารหรือมีส่วนร่วมในสังคม หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐

ลงชื่อ _____
(.....)

(ปก. ๒ - หน้า ๑๐)

ข้อ	ระดับความสามารถ/ตัวบ่งชี้คุณลักษณะ				
๑๘. การใช้เทคโนโลยีเพื่อรับบริการหรือทำธุรกรรมต่างๆ เช่น มีความยากลำบากในการใช้เทคโนโลยีเพื่อเข้าถึงบริการหรือทำธุรกรรม เช่น การลงทะเบียนรับสิทธิการชำระเงินออนไลน์ การทำธุรกรรมทางธนาคาร หรือการใช้แอปพลิเคชันของหน่วยงานต่างๆ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
สิทธิ เสี่ยง ในการกำหนดสังคม					
๑๙. การเข้าร่วมกิจกรรมด้านการเมือง การแสดงออก หรือการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจของสังคม/ชุมชน เช่น มีความยากลำบากในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง หรือกระบวนการมีส่วนร่วมของสังคม เช่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การเข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็น การแสดงความคิดเห็นต่อหน่วยงานรัฐ หรือการมีส่วนร่วมในเวทีสาธารณะต่างๆ หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐
การพัฒนาศักยภาพและความก้าวหน้าในระยะยาว					
๒๐. การเข้าถึงโอกาสพัฒนาศักยภาพหรือความก้าวหน้าในชีวิตเท่าเทียมกับคนทั่วไป เช่น มีความยากลำบากในการเข้าถึงโอกาสในการพัฒนาตนเอง หรือสร้างความก้าวหน้าในชีวิต เช่น การเลื่อนตำแหน่ง การได้รับการอบรมพัฒนาทักษะ การได้รับทุนสนับสนุน หรือโอกาสในการแสดงศักยภาพอย่างเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป หรืออื่นๆ	ไม่สามารถทำได้เลย	มีความยากลำบากมาก	มีความยากลำบากเป็นบางครั้ง	ไม่มีความยากลำบาก	ไม่ทราบข้อมูล/ไม่สามารถประเมิน
	(๔) ☐	(๓) ☐	(๒) ☐	(๑) ☐	(๐) ☐

ลงชื่อ _____
(.....)

(ปก. ๒ - หน้า ๓๓)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า การให้ข้อมูลข้างต้น รวม หน้า เป็นความจริงทุกประการ และข้าพเจ้า
ยินยอมให้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของข้าพเจ้า เพื่อประโยชน์ในการวินิจฉัยความผิดตามกฎหมาย
หรือระเบียบ/ประกาศกำหนด และการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ที่ข้าพเจ้าให้ข้อมูลต่อไป

ขอรับรองว่าเป็นความจริง

.....
(.....)
ผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมิน

(ปก. ๒ - หน้า ๑๒)

หมวดที่ ๓ สรุปผลการประเมินความพึงพอใจโดยเจ้าหน้าที่รับคำขอ

สรุปผลคะแนน ส่วนของผู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมิน (ปก.๒) อย่างน้อย ๒ คน

ผู้เห็นปัจจัยจำกัดท่านที่ ๑ (ชื่อ/นามสกุล))

☐ ข้อจำกัดในการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน (Social Participation)	☐ มี คะแนน
---	---

คะแนนรวม..... คิดเป็นร้อยละ

ผู้เห็นปัจจัยจำกัดท่านที่ ๒ (ชื่อ/นามสกุล))

☐ ข้อจำกัดในการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน (Social Participation)	☐ มี คะแนน
---	---

คะแนนรวม..... คิดเป็นร้อยละ

คะแนนเฉลี่ยของผู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมิน คะแนน

คิดเป็นร้อยละ (ได้ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน และมีสัดส่วน ๓๐ คะแนน)

☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน

ลงชื่อ

(.....)

เจ้าหน้าที่รับคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ

(ปก. ๓ - หน้า ๓)

แบบประเมินความพิการ
จากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม
เฉพาะบุคคลที่มีความบกพร่องของการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ได้แก่ ตา ใบหู ใบหน้า ศีรษะ นิ้วมือ
แขน ขา และลำตัว ที่เจ้าหน้าที่รับคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ มองเห็นได้อย่างชัดเจน
(สำหรับเจ้าหน้าที่รับคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ (ปก.๓))

วันที่ยื่นคำขอ เดือน พ.ศ.

หน่วยงานรับคำขอ จังหวัด
เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ
ตำแหน่ง ประเมินความพิการของ ☐ การเคลื่อนไหว ☐ ทางร่างกาย
รายละเอียดความบกพร่อง..... ซึ่งมองเห็นได้อย่างชัดเจน

ทำการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม ของผู้เข้ารับการประเมิน
(ตามแบบ ปก.๑)

- ๑) เลขประจำตัวประชาชน - - - -
๒) คำนำหน้านาม ☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว ☐ อื่นๆ (ระบุ)
๓) ชื่อ ชื่อกลาง นามสกุล
Name Middle name Surname
๔) เกิดเมื่อวันที่ เดือน พ.ศ. อายุ ปี เดือน
๕) ศาสนา ☐ พุทธ ☐ คริสต์ ☐ อิสลาม ☐ อื่น ๆ (ระบุ)
๖) สถานภาพ ☐ โสด ☐ สมรสอยู่ด้วยกัน ☐ หม้าย ☐ อื่น ๆ (ระบุ)
๗) ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน เลขที่ หมู่ที่ ตรอก/ซอย
ถนน หมู่บ้าน อำเภอ/เขต
จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์
มือถือ โทรสาร email (ปก. ๒ - หน้า ๒)
๘) ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ หมู่ที่ ตรอก/ซอย
ถนน หมู่บ้าน อำเภอ/เขต
จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์
มือถือ โทรสาร email

ลงชื่อ
(.....)

(ปก. ๓ - หน้า ๒)

คำแนะนำในการทำแบบประเมิน

เป็นส่วนสำหรับบันทึกข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลให้คนพิการประสบความยากลำบากในการดำเนินชีวิตประจำวันด้วยการสอบถาม/ซักประวัติ ทั้งด้านความคิด ความรู้สึก ทัศนคติ การปรับตัว และการจัดการปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมที่อาจมีผลต่อความสามารถในการดำเนินชีวิต การมีส่วนร่วมในสังคม และการกำหนดแนวทางให้ความช่วยเหลือหรือการฟื้นฟูที่เหมาะสมกับสภาพของแต่ละบุคคล ประกอบด้วยปัจจัยปัจจัยด้านบุคคล (Personal Factors) และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental factors) โดยให้นำข้อมูลในส่วนนี้มาคิดรวมในการคำนวณคะแนน โดยกำหนดค่าน้ำหนักร้อยละ ๑๐ ของคะแนนรวมทั้งหมด ทั้งนี้ เพื่อสะท้อนสภาพแวดล้อมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของผู้เข้ารับการประเมินอย่างรอบด้าน โดยขอให้ผู้เข้ารับการประเมิน ☒ ในช่องสี่เหลี่ยมหน้าคำตอบที่เลือก โดยสามารถเลือกตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ

ให้บันทึกปัจจัยที่มีความยากลำบาก ในแต่ละข้อ โดยในแต่ละข้อจะมีคะแนนสูงสุดอยู่ที่ ๕ คะแนน และแต่ละปัจจัยมีค่าน้ำหนัก ๑ คะแนน ดังตาราง

ปัจจัยที่มีความยากลำบากภายในข้อนั้น	คะแนนต่อข้อนั้น
๑ ข้อ	๑ คะแนน
๒ ข้อ	๒ คะแนน
๓ ข้อ	๓ คะแนน
๔ ข้อ	๔ คะแนน
๕ ข้อ	๕ คะแนน
๕ ข้อขึ้นไป	๕ คะแนน (เนื่องจากคะแนนสูงสุดอยู่ที่ ๕ คะแนน)

ตัวอย่าง

ปัจจัยด้านบุคคล (Personal Factors) ข้อที่ ๓ สภาพร่างกายและสุขภาพโดยรวมของตนเองในชีวิตประจำวัน มีปัจจัยที่มีความยากลำบากภายในข้อ ๖ ปัจจัย อิงตามตารางการให้คะแนน กำหนดคะแนนสูงสุดต่อข้ออยู่ที่ ๕ คะแนน ดังนั้นแม้จะมีความยากลำบาก ๖ ปัจจัย ก็จะได้ ๕ คะแนนในข้อนั้น เนื่องจากคะแนนสูงสุดอยู่ที่ ๕ คะแนน และทำอย่างนี้ต่อไปทุกข้อจนครบและทำการรวมคะแนนและถ่วงน้ำหนักเป็นร้อยละ ๑๐ ต่อไป

ข้าพเจ้ารับทราบเรื่องคำแนะนำในการทำแบบประเมิน ปก.๓

☐ รับทราบ

ลงชื่อ _____
(.....)

(ปก. ๓ - หน้า ๓)

ปัจจัยด้านบุคคล
(Personal Factors)

☒ ในช่องสี่เหลี่ยมหน้าคำตอบที่เลือก โดยสามารถเลือกตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ

ข้อ	บันทึกปัจจัยที่มีความยากลำบาก
๑. สภาพร่างกายและสุขภาพโดยรวมของตนเองในชีวิตประจำวัน	☐ มีโรคประจำตัวหรือภาวะทางร่างกายที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้ร่างกายในชีวิตประจำวัน ☐ มีข้อจำกัดในการใช้แขน ขา มือ นิ้วมือ หรืออวัยวะส่วนหนึ่งของร่างกาย ☐ มีความบกพร่องในการเคลื่อนไหวหรือการทรงตัว ☐ มีอาการปวด เหนื่อยล้า ขา หรือไม่สบายร่างกายเมื่อใช้ร่างกาย ☐ ไม่สามารถทำกิจกรรมที่ต้องใช้แรง ความเร็ว หรือความต่อเนื่องของร่างกายได้ตามปกติ ☐ ไม่สามารถทำกิจวัตรประจำวันได้อย่างคล่องตัว และต้องใช้เวลาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ☐ ต้องปรับเปลี่ยนท่าทางหรือวิธีการเคลื่อนไหวอยู่เสมอ มิฉะนั้นจะไม่สามารถทำกิจกรรมได้ ☐ ไม่สามารถทำกิจกรรมบางอย่างได้ หากปราศจากอุปกรณ์ช่วยเหลือหรือการสนับสนุนจากผู้อื่น ☐ ไม่สามารถดูแลตนเองในชีวิตประจำวันได้โดยลำพัง และจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นเป็นประจำ ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๒. ระดับพลังงาน ความอ่อนล้า หรือความเหนื่อยง่ายในการทำกิจกรรม	☐ มีภาวะอ่อนล้า เหนื่อยง่าย หรือพลังงานลดลงอย่างผิดปกติ ☐ มีอาการเหนื่อยล้าทางร่างกายแม้ทำกิจกรรมเพียงระยะเวลาสั้น ☐ มีอาการเหนื่อยล้าเมื่อทำกิจกรรมที่ต้องใช้แรง การเคลื่อนไหวต่อเนื่อง หรือการใช้งานซ้ำ ๆ ☐ ไม่สามารถใช้ร่างกายทำกิจกรรมต่อเนื่องเป็นเวลานานได้ตามปกติ ☐ จำเป็นต้องหยุดพักเป็นระยะ ๆ ระหว่างทำกิจกรรม มิฉะนั้นจะไม่สามารถดำเนินกิจกรรมต่อได้ ☐ มีอาการล้า ปวดเมื่อย หรือไม่สบายร่างกายเกือบตลอดเวลา ☐ ความอ่อนล้าส่งผลกระทบต่อความสามารถในการดูแลตนเองหรือการทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน ☐ ความอ่อนล้าส่งผลกระทบต่อการทำงาน การศึกษา หรือการมีส่วนร่วมทางสังคม ☐ ภาวะเหนื่อยล้าดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับโรคประจำตัวหรือภาวะทางร่างกายอื่น ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) (ปก.๓)
๓. ความเจ็บปวด ความไม่สบาย หรืออาการที่รบกวนการใช้ชีวิต	☐ มีอาการเจ็บปวดหรือความไม่สบายทางร่างกายอย่างต่อเนื่องหรือเป็นประจำ ☐ มีอาการปวด ตึง ขา หรือไม่สบายบริเวณส่วนหนึ่งของร่างกาย ☐ มีอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ข้อต่อ หรือกระดูก อันเนื่องมาจากการใช้งานหรือการปรับท่าทาง

ลงชื่อ _____
(.....)

(ปก. ๓ - หน้า ๔)

ชื่อ	บันทึกปัจจัยที่มีความยากลำบาก
	☐ มีอาการตึงหรือเจ็บเมื่อมีการเคลื่อนไหว การทรงตัว หรือการใช้ร่างกายซ้ำ ๆ ☐ จำเป็นต้องใช้ยา อุปกรณ์ช่วยเหลือ หรือเข้ารับการรักษาเพื่อบรรเทาอาการดังกล่าว ☐ อาการเจ็บปวดหรือความไม่สบายส่งผลกระทบต่อการทำกิจวัตรประจำวัน ☐ อาการเจ็บปวดหรือความไม่สบายส่งผลกระทบต่อการพักผ่อน การนอนหลับ หรือสภาวะทางอารมณ์ ☐ อาการเจ็บปวดหรือความไม่สบายส่งผลกระทบต่อการทำงาน การศึกษา หรือการมีส่วนร่วมทางสังคม ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๔. สภาพจิตใจ อารมณ์ และกำลังใจในการดำเนินชีวิต	☐ มีภาวะเครียด วิตกกังวล หรือท้อใจเป็นครั้งคราว ☐ มีภาวะเครียด วิตกกังวล หรือท้อใจอย่างต่อเนื่องหรือเป็นประจำ ☐ มีความรู้สึกเศร้า หมดกำลังใจ หรือสิ้นหวัง ☐ ขาดแรงจูงใจหรือไม่ประสงค์จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ☐ มีความรู้สึกโดดเดี่ยว หรือขาดบุคคลให้การสนับสนุนทางจิตใจ ☐ มีอารมณ์แปรปรวนหรือหงุดหงิดง่ายจนกระทบต่อการดำเนินชีวิต ☐ สภาพจิตใจหรืออารมณ์เป็นอุปสรรคต่อการดูแลตนเองหรือการเคลื่อนไหว ☐ สภาพจิตใจหรืออารมณ์เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน การศึกษา หรือการมีส่วนร่วมทางสังคม ☐ เคยหรือกำลังได้รับการปรึกษา บำบัด หรือการดูแลด้านสุขภาพจิต ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๕. ความสามารถในการปรับตัว และรับมือกับอุปสรรคที่เกิดขึ้น	☐ ไม่สามารถจัดการอุปสรรคหรือปัญหาในชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเอง ☐ ไม่สามารถวางแผนหรือปรับวิธีการทำกิจกรรมให้เหมาะสมกับสภาพร่างกายหรือข้อจำกัดของตน ☐ มีความยากลำบากอย่างชัดเจนในการปรับตัวต่อความยากลำบากทางร่างกาย ☐ มีความยากลำบากในการรับมือกับอุปสรรคหรือปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ☐ มีความยากลำบากในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงหรือสถานการณ์ใหม่ในชีวิต ☐ หลีกเลี่ยงกิจกรรมบางอย่างเนื่องจากไม่สามารถรับมือกับความยากลำบากที่เกี่ยวข้องได้ ☐ ต้องใช้อุปกรณ์ช่วยหรือวิธีการเฉพาะเพื่อชดเชยข้อจำกัดในการดำเนินชีวิต ☐ ไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นได้เมื่อประสบความยากลำบาก ☐ ต้องพึ่งพาผู้อื่นในการจัดการปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น ☐ สามารถปรับตัวได้เพียงบางส่วน แต่ยังคงมีข้อจำกัดในการดำเนินชีวิต

ลงชื่อ _____
(.....)

(ปก. ๓ - หน้า ๕)

ชื่อ	บันทึกปัจจัยที่มีความยากลำบาก
	☐ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุน คำแนะนำ หรือการช่วยเหลือเพิ่มเติมเพื่อลดความยากลำบาก ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๖. ความสามารถในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเอง	☐ ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้อย่างเหมาะสมเมื่อเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ☐ ไม่สามารถระงับหรือสงบสติอารมณ์ได้เมื่อเกิดความเครียดหรือความขัดแย้ง ☐ มีปัญหาในการควบคุมอารมณ์เป็นครั้งคราว ☐ มีปัญหาในการควบคุมอารมณ์อย่างต่อเนื่องหรือเป็นประจำ ☐ แสดงอารมณ์รุนแรงหรือหงุดหงิดง่ายเกินสมควรแก่สถานการณ์ ☐ มีพฤติกรรมรุนแรงหรือก้าวร้าวหรือขาดการยั้งคิดก่อนการกระทำ ☐ ควบคุมคำพูดหรือการแสดงออกไม่ได้เหมาะสมกับกาลเทศะหรือบริบท ☐ หลีกเลี่ยง ถอนตัว หรือยุติกิจกรรมเมื่อเกิดอารมณ์ไม่พึงประสงค์ ☐ อารมณ์หรือพฤติกรรมของตนเป็นอุปสรรคต่อความสัมพันธ์กับผู้อื่น ☐ อารมณ์หรือพฤติกรรมของตนเป็นอุปสรรคต่อการทำงาน การศึกษา หรือการมีส่วนร่วมทางสังคม ☐ จำเป็นต้องมีบุคคลอื่นช่วยเตือน ควบคุม หรือกำกับพฤติกรรมในบางสถานการณ์ ☐ เคยหรือกำลังได้รับการปรึกษา บำบัด หรือการดูแลเกี่ยวกับการควบคุมอารมณ์หรือพฤติกรรม ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๗. ทักษะของตนเองต่อความยากลำบากของตน	☐ มีทัศนคติเชิงลบต่อการดำเนินชีวิตหรือสภาพความเป็นอยู่ของตน ☐ มองว่าความยากลำบากของตนเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการดำเนินชีวิต ☐ รู้สึกว่าความยากลำบากทำให้ไม่สามารถดำเนินชีวิตได้ตามที่ประสงค์ ☐ รู้สึกกังวลหรือขาดความมั่นใจเมื่อต้องเผชิญความยากลำบาก ☐ รู้สึกท้อใจ หดหู่ กังวล หรือสิ้นหวังเมื่อประสบความยากลำบาก ☐ ไม่พยายามแสวงหาวิธีการหรือแนวทางในการรับมือกับความยากลำบากที่เกิดขึ้น ☐ ยอมรับความยากลำบากของตนได้เพียงบางส่วน และยังคงมีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต ☐ หลีกเลี่ยงสถานการณ์หรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดความยากลำบาก ☐ จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือหรือการสนับสนุนเพิ่มเติมในการเผชิญความยากลำบาก ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๘. ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน	☐ ขาดความรู้และความเข้าใจในการดูแลตนเองในชีวิตประจำวัน ☐ ขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับข้อจำกัดทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวของตน ☐ ขาดทักษะในการจัดการปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นใน

ลงชื่อ _____
 ()

(ปก. ๓ - หน้า ๖)

	ชีวิตประจำวัน ☐ ไม่สามารถวางแผนหรือตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง
ชื่อ	บันทึกปัจจัยที่มีความยากลำบาก ☐ มีความยากลำบากในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ☐ ไม่สามารถใช้ทรัพยากรหรืออุปกรณ์ช่วยเหลือเพื่อลดความยากลำบากได้อย่างเหมาะสม ☐ มีความรู้หรือทักษะในการจัดการปัญหาได้เพียงบางส่วน แต่ยังคงมีข้อจำกัดในการดำเนินชีวิต ☐ ต้องพึ่งพาผู้อื่นในการตัดสินใจหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ☐ จำเป็นต้องได้รับการแนะนำ การฝึกทักษะ หรือการสนับสนุนเพิ่มเติมในการจัดการปัญหา ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๙. การรับรู้คุณค่าในตนเองและความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม	☐ ขาดความมั่นใจในตนเองหรือไม่เห็นคุณค่าในตนเองอย่างเพียงพอ ☐ มีความรู้สึกว่าตนเองแตกต่างจากผู้อื่นหรือไม่ได้รับการยอมรับ ☐ มีความรู้สึกโดดเดี่ยวหรือไม่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม ☐ รับรู้คุณค่าในตนเองได้เพียงบางส่วน แต่ยังคงมีความไม่มั่นคงทางความรู้สึก ☐ หลีกเลี่ยงการเข้าสังคมหรือการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นเนื่องจากความไม่มั่นใจ ☐ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนหรือกำลังใจเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นและคุณค่าในตนเอง ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๑๐. เป้าหมาย ความคาดหวัง หรือความตั้งใจในการใช้ชีวิตต่อไป	☐ ไม่สามารถกำหนดเป้าหมายหรือทิศทางในการดำเนินชีวิตได้อย่างชัดเจน ☐ ขาดความหวังหรือความคาดหวังเชิงบวกต่อชีวิตในอนาคต ☐ มีเป้าหมายในชีวิตเพียงบางส่วน แต่ยังคงขาดความชัดเจนหรือความต่อเนื่อง ☐ รู้สึกไม่มั่นใจหรือวิตกกังวลเกี่ยวกับอนาคตของตนเอง ☐ เห็นว่าข้อจำกัดหรือความยากลำบากของตนเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมาย ☐ ไม่ตั้งใจพัฒนาตนเองหรือฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างต่อเนื่อง ☐ ไม่ให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพหรือการลดความยากลำบากในการดำเนินชีวิต ☐ ไม่มุ่งมั่นทำงาน ศึกษา หรือประกอบอาชีพตามศักยภาพของตน ☐ ไม่ประสงค์หรือหลีกเลี่ยงการมีส่วนร่วมในครอบครัว ชุมชน หรือสังคม ☐ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนหรือคำแนะนำเพิ่มเติมในการกำหนดเป้าหมายและวางแผนชีวิต ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ลงชื่อ _____
(.....)

(ปก. ๓ - หน้า ๗)

ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม
(Environmental factors)

☒ ในข้อนี้ให้เขียนหน้าคำตอบที่เลือก โดยสามารถเลือกตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ

ข้อ	บันทึกปัจจัยที่มีความยากลำบาก
๑. ที่อยู่อาศัยและสภาพบ้าน	☐ ที่อยู่อาศัยขาดความมั่นคง แข็งแรง หรือความปลอดภัยในระดับที่เหมาะสม ☐ โครงสร้างภายในบ้าน เช่น บันไดหรือพื้นต่างระดับ เป็นอุปสรรคต่อการเคลื่อนไหว ☐ พื้นภายในบ้านไม่เอื้อต่อการเคลื่อนไหวหรือการใช้รถเข็น/อุปกรณ์ช่วย ☐ ทางเดินภายในบ้านคับแคบ มีสิ่งกีดขวาง หรือจัดวางไม่เหมาะสม ☐ ห้องน้ำหรือพื้นที่สุขภัณฑ์ไม่เหมาะสมหรือมีข้อจำกัดต่อการใช้งาน ☐ ขาดราวจับ ทางลาด หรืออุปกรณ์ช่วยที่จำเป็นภายในบ้าน ☐ ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมสำหรับคนพิการ ☐ แสงสว่างหรือการระบายอากาศไม่เพียงพอ ☐ สภาพที่อยู่อาศัยเป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิดความยากลำบากในการดำเนินชีวิตประจำวัน ☐ จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุง ดัดแปลง หรือสนับสนุนด้านที่อยู่อาศัยเพิ่มเติม ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๒. ความห่างและการเข้าถึงสถานพยาบาล	☐ สถานพยาบาลตั้งอยู่ห่างจากที่อยู่อาศัยในระยะทางที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงบริการ ☐ การเดินทางไปสถานพยาบาลใช้เวลานานหรือมีความไม่สะดวกอย่างมีนัยสำคัญ ☐ เส้นทางไปสถานพยาบาลมีสภาพไม่เหมาะสมหรือเป็นอุปสรรคต่อคนพิการด้านการเคลื่อนไหว ☐ ขาดพาหนะที่เหมาะสมสำหรับการเดินทางไปสถานพยาบาล ☐ ขาดผู้ช่วยหรือผู้ดูแลในการเดินทางไปสถานพยาบาลเมื่อมีความจำเป็น ☐ มีความยากลำบากในการเข้ารับบริการทางการแพทย์หรือบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ ☐ ข้อจำกัดด้านระยะทางหรือการเข้าถึงส่งผลกระทบต่อความต้องการของการรักษาหรือการฟื้นฟู ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ลงชื่อ _____
(.....)

ชื่อ	บันทึกปัจจัยที่มีความยากลำบาก		
๓. การเดินทางและระบบขนส่ง	☐ ขาดพาหนะส่วนตัวหรือวิธีการเดินทางที่เหมาะสมกับสภาพความยากลำบาก ☐ ต้องพึ่งพาผู้อื่นในการเดินทางเป็นประจำ ☐ ระบบขนส่งสาธารณะไม่สามารถใช้งานได้หรือไม่ครอบคลุมพื้นที่อยู่อาศัย ☐ ระบบขนส่งสาธารณะไม่เอื้อต่อการเดินทางด้านการเคลื่อนไหว ☐ จุดขึ้น-ลงพาหนะมีสภาพไม่สะดวกหรือไม่ปลอดภัย ☐ การเดินทางในชีวิตประจำวันมีความยากลำบากอย่างมีนัยสำคัญ ☐ ข้อจำกัดด้านการเดินทางเป็นอุปสรรคต่อการทำงาน การศึกษา หรือการดำเนินชีวิตประจำวัน ☐ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนหรือความช่วยเหลือเพิ่มเติมด้านการเดินทาง ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)		
๔. การเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุข	การมีและการใช้สิทธิการรักษา ☐ ไม่มีสิทธิการรักษาพยาบาล ☐ มีสิทธิการรักษาพยาบาล แต่ไม่สามารถใช้สิทธิได้อย่างสะดวกหรือเต็มที่ ☐ ไม่ทราบหรือไม่เข้าใจสิทธิการรักษาพยาบาลของตนเอง ☐ การใช้สิทธิการรักษาพยาบาลมีขั้นตอนยุ่งยากหรือเป็นอุปสรรคต่อการเข้ารับบริการ ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)	ความเพียงพอของสิทธิและบริการ ☐ สิทธิรักษาที่ไม่เพียงพอต่อการรักษาหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพ ☐ สิทธิรักษาที่มีครอบคลุมบริการไม่ครบถ้วนตามความจำเป็นทางการแพทย์ ☐ มีค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลนอกเหนือจากสิทธิที่ได้รับ ☐ ค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลเป็นภาระทางเศรษฐกิจและส่งผลกระทบต่อเข้าถึงบริการอย่างต่อเนื่อง ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)	การเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุข ☐ มีความยากลำบากในการเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุข ☐ ไม่สามารถเข้ารับบริการด้านสาธารณสุขได้อย่างต่อเนื่องตามความจำเป็น ☐ บริการหรือสถานพยาบาลไม่เอื้อต่อข้อจำกัดด้านการเคลื่อนไหว ☐ กระบวนการรับบริการมีข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการรักษาหรือการฟื้นฟู ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ลงชื่อ _____
 (.....)

(ปก. ๓ - หน้า ๙)

ข้อ	บันทึกปัจจัยที่มีความยากลำบาก
	ประเภทสิทธิการรักษาพยาบาล (บันทึกข้อมูลเท่านั้น-ไม่คิดคะแนน) ☐ สิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (บัตรทอง) ☐ สิทธิประกันสังคม ☐ สิทธิสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการ ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๕. สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับความยากลำบาก	☐ สถานที่สาธารณะหรือหน่วยงานที่จำเป็นต้องใช้บริการขาดสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม ☐ ขาดทางลาด รววจับ ลิฟต์ หรือพื้นที่รองรับการเคลื่อนไหวในสถานที่สาธารณะ ☐ ห้องน้ำสำหรับคนพิการในสถานที่สาธารณะไม่เพียงพอหรือไม่เหมาะสม ☐ สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ไม่สามารถใช้งานได้จริงหรือไม่ปลอดภัย ☐ ป้ายสัญลักษณ์หรือข้อมูลสำหรับคนพิการไม่ชัดเจนหรือไม่เพียงพอ ☐ การขาดสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นอุปสรรคต่อการติดต่อราชการ การทำงาน การศึกษา หรือการมีส่วนร่วมทางสังคม ☐ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนหรือปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่สาธารณะเพิ่มเติม ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๖. สภาพแวดล้อมในชุมชน	☐ สภาพแวดล้อมในชุมชนไม่เอื้อต่อการดำเนินชีวิต ☐ สภาพแวดล้อมในชุมชนขาดความปลอดภัยหรือมีความเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย ☐ ทางเท้า ถนน หรือพื้นที่สาธารณะมีสภาพชำรุด ไม่เหมาะสม หรือเป็นอุปสรรคต่อการใช้งาน ☐ พื้นที่สาธารณะในชุมชนขาดสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับความยากลำบาก ☐ การออกจากที่อยู่อาศัยเพื่อทำกิจกรรมในชุมชนมีความยากลำบากอย่างมีนัยสำคัญ ☐ ข้อจำกัดของสภาพแวดล้อมในชุมชนเป็นอุปสรรคต่อการทำงาน การศึกษา หรือการมีส่วนร่วมทางสังคม ☐ สภาพแวดล้อมในชุมชนส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันโดยรวม ☐ จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงหรือพัฒนาสภาพแวดล้อมในชุมชนเพิ่มเติม ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๗. การสนับสนุนจากครอบครัว	☐ ขาดการดูแลหรือการสนับสนุนจากครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ ☐ ครอบครัวไม่เข้าใจสภาพความพิการหรือข้อจำกัดของตนอย่างเพียงพอ ☐ ครอบครัวไม่ให้ความสำคัญหรือการสนับสนุนทางจิตใจในการดำเนินชีวิต ☐ ครอบครัวไม่ให้ความช่วยเหลือด้านการเดินทางหรือการทำ

ลงชื่อ _____
(.....)

(ปก. ๓ - หน้า ๑๐)

ข้อ	บันทึกปัจจัยที่มีความยากลำบาก
	กิจวัตรประจำวันตามความจำเป็น ☐ ครอบครัวมีข้อจำกัดด้านเวลา ทรัพยากร หรือศักยภาพในการให้การสนับสนุน ☐ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิต ☐ การขาดการสนับสนุนจากครอบครัวก่อให้เกิดหรือเพิ่มระดับความยากลำบากในการดำรงชีวิต ☐ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนหรือการช่วยเหลือจากครอบครัวเพิ่มเติม ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๘. การสนับสนุนจากชุมชนหรือเครือข่ายสังคม	☐ ขาดการช่วยเหลือหรือการสนับสนุนจากชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ☐ ขาดการดูแลหรือความช่วยเหลือจากเครือข่ายสังคม เช่น เพื่อน เพื่อนบ้าน หรืออาสาสมัครสาธารณสุข ☐ ชุมชนหรือเครือข่ายสังคมขาดความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพความพิการหรือข้อจำกัดของตน ☐ ไม่ได้รับการยอมรับหรือกำลังใจจากบุคคลในชุมชน ☐ ชุมชนหรือเครือข่ายสังคมมีข้อจำกัดด้านทรัพยากรหรือศักยภาพในการให้การสนับสนุน ☐ รู้สึกโดดเดี่ยวหรือไม่เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ☐ การขาดการสนับสนุนจากชุมชนหรือเครือข่ายสังคมเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิต ☐ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนหรือเสริมสร้างเครือข่ายทางสังคมเพิ่มเติม ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
๙. การเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร และบริการภาครัฐ	☐ ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร หรือบริการภาครัฐได้อย่างสะดวกหรือทันทั่วถึง ☐ ขาดข้อมูล ข่าวสาร หรือไม่ทราบสิทธิสวัสดิการ และบริการที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ ☐ ไม่ได้รับข้อมูลหรือการประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานภาครัฐอย่างต่อเนื่อง ☐ ไม่สามารถติดต่อหรือรับบริการจากหน่วยงานภาครัฐได้ด้วยตนเอง ☐ ขั้นตอนหรือกระบวนการรับบริการภาครัฐมีความยุ่งยากหรือเป็นอุปสรรค ☐ ต้องพึ่งพาผู้อื่นในการติดต่อประสานงาน หรือรับบริการจากหน่วยงานภาครัฐ ☐ ข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูลหรือบริการภาครัฐส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิต ☐ จำเป็นต้องได้รับข้อมูล คำแนะนำ หรือการสนับสนุนเพิ่มเติมจากหน่วยงานภาครัฐ ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ลงชื่อ _____
(.....)

(ปก. ๓ - หน้า ๓๑)

ชื่อ	บันทึกปัจจัยที่มีความยากลำบาก
๑๐. ทัศนคติและการยอมรับของ สังคมรอบข้าง	☐ บุคคลรอบข้างมีทัศนคติในทางลบหรือไม่ยอมรับสภาพความ ยากลำบากของตน ☐ บุคคลรอบข้างขาดความเข้าใจหรือความตระหนักเกี่ยวกับ ยากลำบาก ☐ ไม่ได้รับความเข้าใจ ความเคารพ หรือการปฏิบัติอย่างเหมาะสม จากสังคมรอบข้าง ☐ เคยได้รับการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม การตีตรา หรือการเลือกปฏิบัติ ☐ ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลรอบข้างเมื่อมีความจำเป็น ☐ รู้สึกไม่มั่นใจ อึดอัด หรือไม่สามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติ ☐ ทัศนคติหรือการปฏิบัติของสังคมรอบข้างเป็นอุปสรรคต่อการ ดำเนินชีวิต ☐ จำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมความเข้าใจและการยอมรับจากสังคม เพิ่มเติม ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ปัจจัยด้านบุคคล (Personal Factors)

รวม คะแนน

ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental factors)

รวม คะแนน

รวม คะแนน คิดเป็นร้อยละ

(ได้ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน และมีสัดส่วน ๑๐ คะแนน)

☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน

ลงชื่อ

(.....)

เจ้าหน้าที่รับคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ

(ปก. ๔ - หน้า ๑)

แบบสรุปผลการประเมินความพิการ
จากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม

เฉพาะบุคคลที่มีความบกพร่องของการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ได้แก่ คา ใบหู ใบหน้า ศีรษะ นิ้วมือ
แขน ขา และลำตัว ที่เจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการ มองเห็นได้อย่างชัดเจน
ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการ (ปก.๔)

วันที่สรุปผลคะแนน เดือน พ.ศ.

หน่วยงานรับคำขอ จังหวัด

เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการ

ตำแหน่ง ประเมินความพิการของ ☐ การเคลื่อนไหว ☐ ทางร่างกาย
รายละเอียดความบกพร่อง..... ซึ่งมองเห็นได้อย่างชัดเจน

ทำการสรุปผลการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม ของผู้เข้ารับการ
ประเมิน (ตามแบบ ปก.๑)

๑) เลขประจำตัวประชาชน " " " "

๒) คำนำหน้านาม ☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว ☐ อื่นๆ (ระบุ)

๓) ชื่อ ชื่อกลาง นามสกุล

Name Middle name Surname

๔) เกิดเมื่อวันที่ เดือน พ.ศ. อายุ ปี เดือน

๑. สรุปผลคะแนน ส่วนของผู้เข้ารับการประเมิน (ปก.๑)

☐ ข้อจำกัดในการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน (Social Participation)	☐ มี คะแนน
---	---

คะแนนรวม..... คิดเป็นร้อยละ

(ได้ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน และมีสัดส่วน ๖๐ คะแนน)

☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน

ลงชื่อ _____
(.....)

(ปก. ๔ - หน้า ๒)

๒. สรุปผลคะแนน ส่วนของผู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมิน (ปก.๒) อย่างน้อย ๒ คน

ผู้เห็นปัจจัยจำกัดท่านที่ ๑ (ชื่อ/นามสกุล

☐ ข้อจำกัดในการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน (Social Participation)	☐ มี คะแนน
---	---

คะแนนรวม..... คิดเป็นร้อยละ

ผู้เห็นปัจจัยจำกัดท่านที่ ๒ (ชื่อ/นามสกุล

☐ ข้อจำกัดในการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน (Social Participation)	☐ มี คะแนน
---	---

คะแนนรวม..... คิดเป็นร้อยละ

คะแนนเฉลี่ยของผู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมิน คะแนน
คิดเป็นร้อยละ (ได้ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน และมีสัดส่วน ๓๐ คะแนน)
☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน

๓. สรุปผลคะแนน ส่วนข้อจำกัดในส่วนของผู้เข้ารับการประเมิน หรือ นักสังคมสงเคราะห์ ที่ได้จากการ
สัมภาษณ์ผู้เข้ารับการประเมิน (ปก.๓)

☐ ข้อจำกัดในปัจจัยด้านบุคคล (Personal Factors)	☐ มี คะแนน
☐ ข้อจำกัดในปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental factors)	☐ มี คะแนน

คะแนนรวม..... คิดเป็นร้อยละ
(ได้ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน และมีสัดส่วน ๑๐ คะแนน)
☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน

สรุปผลการประเมินตามแบบ (ปก.๑) (ปก.๒) (ปก.๓) คะแนนถ่วงน้ำหนักสามส่วนรวมกัน

คิดเป็นร้อยละ

(ร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป หรืออย่างต่ำ ๗๐ คะแนนขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์เสนอจดทะเบียนคนพิการ)

☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน

ลงชื่อ
(.....)

(ปก. ๔ - หน้า ๓)

จากการประเมินตามกรอบแนวคิด พบว่า ผู้เข้ารับการประเมิน

☐ ไม่เข้าช่วยความพิการ

เนื่องจากไม่ผ่านเกณฑ์ในส่วน.....

☐ เข้าช่วยความพิการ

เนื่องจากผ่านเกณฑ์ทั้งสามส่วนมี.....คะแนน คิดเป็นร้อยละ..... (ร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป)

ในประเภทความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย

กลุ่มย่อย ระบุ.....

บันทึกความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่รับคำขอ

.....
.....
.....

ลงลายมือชื่อผู้จัดทำ

.....
(.....)

เจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการ

๔. ตัวอย่างความบกพร่องของอวัยวะที่สามารถมองเห็นได้โดยชัดแจ้ง

ตัวอย่างความบกพร่องของอวัยวะตา

ตัวอย่างรูป

คำอธิบาย

CLASS I PHTHISICAL OCULAR DEFECT

CLASS II PHTHISICAL OCULAR DEFECT

CLASS III PHTHISICAL OCULAR DEFECT

CLASS IV PHTHISICAL OCULAR DEFECT

จากรูปพบความบกพร่องของอวัยวะตา โดยมีลักษณะ ลูกตาฝ่อลีบ ขนาดเล็กลงและเสียรูปอย่างชัดแจ้ง เมื่อเปรียบเทียบกับตาข้างปกติ บางรายพบตาดำขุ่น เป็นสีขาว และสูญเสียการมองเห็น

ในรายที่มีความรุนแรงมากขึ้น พบว่าลูกตาหดเล็ก และจมลึกเข้าไปในเบ้าตา เปลือกตาตกหรือปิดลง บางส่วน ทำให้ลักษณะของดวงตาผิดรูปอย่างเด่นชัด และในรายรุนแรงมากอาจแทบไม่เห็นโครงสร้าง ลูกตาเดิม เบ้าตายุบและผิดรูป

ลักษณะดังกล่าวมีผลต่อภาพลักษณ์ภายนอก ของบุคคล ก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ความมั่นใจ การเข้าสังคม หรือการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมของบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ

ที่มารูปภาพ Arya D, Aggarwal H, Singh SV. Chapter 9 - Treatment Planning and Prosthetic Management of Ocular Defects. In: Kharade PP, editor. Prosthetic Rehabilitation of Head and Neck Cancer Patients: Elsevier; 2024. p. 169-93.

ตัวอย่างความบกพร่องของอวัยวะใบหู

ตัวอย่างรูป

คำอธิบาย

จากรูปพบความบกพร่องของอวัยวะใบหูข้างใดข้างหนึ่ง โดยภาพด้านบนมีลักษณะใบหูหายไปทั้งหมด บริเวณตำแหน่งหูปรากฏเพียงผิวหนังหรือเนื้อเยื่อขนาดเล็ก ไม่มีโครงสร้างใบหูตามปกติ และอาจพบว่ามีรูหูตีบหรือปิดร่วมด้วย ซึ่งเป็นความผิดปกติที่เห็นได้อย่างชัดเจนจากภายนอก

ส่วนภาพด้านล่างพบใบหูมีขนาดเล็กและผิดรูปร่างอย่างชัดเจน โครงสร้างใบหูไม่สมบูรณ์ เหลือเพียงก้อนเนื้อหรือรูปร่างคล้ายติ่งเนื้อ และอาจมีความผิดปกติของรูหูร่วมด้วย

ลักษณะดังกล่าวมีผลต่อภาพลักษณ์ภายนอกของบุคคล ก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ความมั่นใจ การเข้าสังคม หรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ

* หากมีความบกพร่อง ๒ ข้างและตรงกับเงื่อนไขความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์ สามารถจดทะเบียนคนพิการได้เลย โดยไม่ต้องพบแพทย์

ที่มารูปภาพ The Microtia Trust. Types of ear deformities [Internet]. Available from: <https://www.themicrotiatrust.com/blog/types-of-ear-deformities>

ตัวอย่างความบกพร่องของอวัยวะใบหน้า

ตัวอย่างรูป

คำอธิบาย

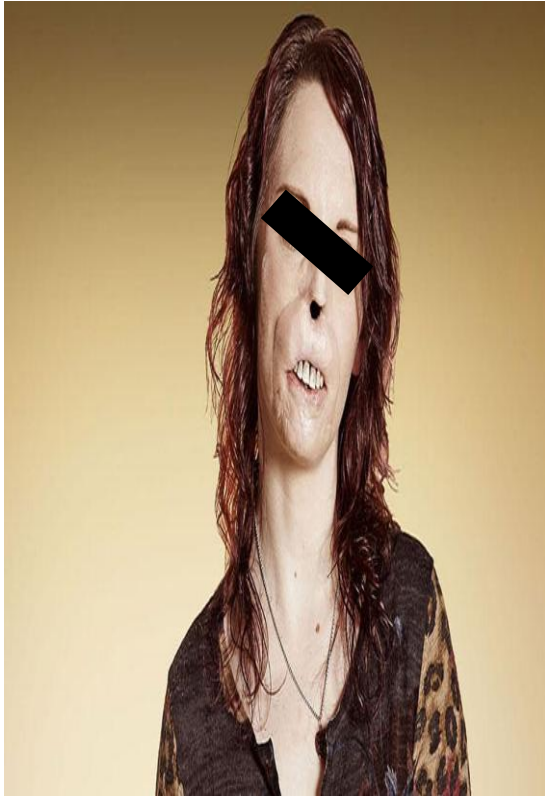
จากรูปพบความบกพร่องของอวัยวะใบหน้าอย่างรุนแรง โดยมีการสูญเสียโครงสร้างบริเวณเบ้าตา และเนื้อเยื่อรอบข้างของใบหน้าด้านหนึ่งอย่างชัดเจน ส่งผลให้ใบหน้าเกิดความไม่สมมาตรอย่างเด่นชัด

บริเวณรอยโรคถูกปิดทับด้วยเนื้อเยื่อผิวหนังจากการผ่าตัด ทำให้เห็นเป็นแผ่นผิวหนังขนาดใหญ่ร่วมกับรอยแผลเป็นและรอยเย็บแผล ส่งผลให้โครงสร้างใบหน้าบริเวณดังกล่าวผิดรูป และแตกต่างจากลักษณะทั่วไปอย่างชัดเจน

ลักษณะดังกล่าวสามารถสังเกตได้จากภายนอกอย่างชัดเจน และส่งผลต่อภาพลักษณ์ของใบหน้าโดยรวม ลักษณะดังกล่าวมีผลต่อภาพลักษณ์ภายนอกของบุคคล ก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ความมั่นใจ การเข้าสังคม หรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ

ที่มารูปภาพ NDTV News Desk. "Scaring customers": Man with facial disfigurement told to leave restaurant [Internet]. NDTV; 2024 Sep 28 [cited 2026 Mar 17]. Available from: <https://www.ndtv.com/world-news/man-with-facial-disfigurement-asked-to-leave-london-restaurant-for-scaring-customers-6667870>

ตัวอย่างรูป

คำอธิบาย

จากรูปพบความบกพร่องบริเวณกึ่งกลางใบหน้าอย่างรุนแรง โดยโครงสร้างจมูกภายนอกถูกทำลายหรือขาดหายไปทั้งหมด ทั้งสันจมูก ปีกจมูก และแกนกลางจมูก เผยให้เห็นช่องเปิดของโพรงจมูกและขอบกระดูกรอบโพรงจมูกอย่างชัดเจน

นอกจากนี้ ริมฝีปากบนและเนื้อเยื่อบริเวณโครงสร้างขากรรไกรด้านหน้าก็สูญเสียไปอย่างสิ้นเชิง ทำให้ไม่สามารถปิดริมฝีปากได้ เผยให้เห็นฟันบน และเหงือก ที่ผิดแปลกจากบุคคลทั่วไป

ลักษณะดังกล่าวสามารถสังเกตได้จากภายนอกอย่างชัดเจนและแตกต่างจากบุคคลทั่วไปในสังคม ลักษณะดังกล่าวมีผลต่อภาพลักษณ์ภายนอกของบุคคล ก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ความมั่นใจ การเข้าสังคม หรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ

ที่มารูปภาพ BBC News. How I lost my confidence when I lost my face [Internet]. BBC; 2016 Jan 12 [cited 2026 Mar 17]. Available from: <https://www.bbc.com/news/disability-35231120>

ตัวอย่างความบกพร่องของอวัยวะศีรษะ

ตัวอย่างรูป

คำอธิบาย

จากรูปพบความบกพร่องของกะโหลกศีรษะบริเวณหน้าผากและศีรษะส่วนหน้าที่มีการยุบตัวลึกลงไป เนื้อเยื่อผิวหนังและเนื้ออ่อนบริเวณดังกล่าวถูกกดทับจนเห็นขอบกระดูกที่ขาดไปอย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังมีรอยแผลเป็นและรอยเย็บจากการผ่าตัดที่ผ่านมา

ความบกพร่องนี้ทำให้รูปทรงศีรษะผิดไปจากปกติ ส่งผลต่อรูปร่างของใบหน้าและความมั่นคงของบริเวณศีรษะด้านบน

ลักษณะดังกล่าวสามารถสังเกตได้จากภายนอกและแตกต่างจากบุคคลทั่วไปในสังคม ลักษณะนี้มีผลต่อภาพลักษณ์ภายนอกของบุคคล ก่อให้เกิดผลกระทบ ต่อภาพลักษณ์ ความมั่นใจ การเข้าสังคม หรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ

ที่มารูปภาพ Medizzy. Incredibly well-performed skull deformity reconstruction giving back new life quality [Internet]. Medizzy; [cited 2026 Mar 17]. Available from: <https://medizzy.com/feed/122538>

ตัวอย่างรูป

คำอธิบาย

จากรูปพบความบวมพองของกระดูกหน้าผากบริเวณกึ่งกลางค่อนข้างขวาซึ่งมีการยุบตัวลึกลงไป ผิวหนังและเนื้อเยื่ออ่อนบริเวณดังกล่าวยุบตัวเผยให้เห็นขอบเขตของกะโหลกที่หายไปอย่างชัดเจน แม้ว่าผิวหนังจะสมานตัวดีแล้ว แต่ยังคงแตกต่างจากสภาพปกติอย่างเห็นได้ชัด

ความบวมพองนี้ทำให้รูปทรงศีรษะและใบหน้าส่วนบนผิดปกติ ส่งผลต่อรูปร่างของใบหน้าและบริเวณหน้าผาก

ลักษณะดังกล่าวสามารถสังเกตได้จากภายนอก และแตกต่างจากบุคคลทั่วไปในสังคม ลักษณะนี้มีผลต่อภาพลักษณ์ภายนอกของบุคคล ก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ความมั่นใจ การเข้าสังคม หรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ

ที่มารูปภาพ Northwell Health. Cranioplasty: Improving life after skull injury [Internet]. Northwell Health; [cited 2026 Mar 17]. Available from: <https://www.northwell.edu/news/insights/cranioplasty>

ตัวอย่างความบกพร่องของอวัยวะนิ้วมือ

ตัวอย่างรูป

คำอธิบาย

จากรูปพบความบกพร่องของนิ้วมือข้างขวา โดยเฉพาะนิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ ซึ่งมีการสูญเสียส่วนปลายของโครงสร้างนิ้วไปบางส่วน ทำให้เหลือต่ออวัยวะสั้น ๆ ของนิ้วแต่ละนิ้ว

ลักษณะดังกล่าวมีผลต่อภาพลักษณ์ภายนอกของบุคคล ก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ความมั่นใจ การเข้าสังคม หรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ

ที่มารูปภาพ iStock by Getty Images. การตัดแขนขา – ภาพถ่ายสต็อก [Internet]. iStock; [cited 2026 Mar 17]. Available from: <https://shorturl.at/EAYW6>

ตัวอย่างรูป

คำอธิบาย

จากภาพพบความบกพร่องทางมือในลักษณะนิ้วติดกัน นอกจากนี้ นิ้วนางและนิ้วก้อยมีเนื้อเยื่อผิวหนังเชื่อมติดกัน ทำให้การเคลื่อนไหวและการแยกนิ้วมีความจำกัด การสูญเสียและการติดกันของนิ้วมืองดกล่าวส่งผลต่อความสามารถในการหยิบจับสิ่งของและการใช้งานของมือ

ลักษณะดังกล่าวมีผลต่อภาพลักษณ์ภายนอกของบุคคล ก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ความมั่นใจ การเข้าสังคม หรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ

ที่มารูปภาพ Hospital for Special Surgery (HSS). Hand deformities: Congenital hand and arm differences [Internet]. HSS; [cited 2026 Mar 17]. Available from: <https://www.hss.edu/health-library/conditions-and-treatments/list/hand-deformities>

ตัวอย่างความบกพร่องของอวัยวะแขน

ตัวอย่างรูป

คำอธิบาย

จากภาพพบความบกพร่องของข้อศอกซ้ายในลักษณะโก่งออกด้านนอก ทำให้แกนปลายแขนเบนออกมากกว่าปกติและปุ่มกระดูกด้านในนูนเด่นชัด

ลักษณะดังกล่าวมีผลต่อภาพลักษณ์ภายนอกของบุคคล ก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ความมั่นใจ การเข้าสังคม หรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ

ที่มา Prepladder Medical PG Entrance. Clinical question: A 9-year-old boy presents to the clinic for the evaluation of... [Internet]. Facebook; [cited 2026 Mar 17]. Available from: <https://www.facebook.com/medical.pg.entrance.prepladder/posts/794081666083559>

ตัวอย่างความบกพร่องของอวัยวะขา

ตัวอย่างรูป

คำอธิบาย

จากภาพสังเกตได้ว่าเข่าทั้งสองข้างโก่งออกด้านนอกอย่างแจ้ง ส่งผลให้แนวเข่า/ขา เบนออกจากปกติ ต้องพยุงตัวด้วยไม้เท้า การเคลื่อนไหวมีความจำกัด ทำให้ การเดิน และการลุกนั่งไม่สมดุล และเห็นการโก่งของเข่าอย่างชัดเจน

ลักษณะดังกล่าวมีผลต่อภาพลักษณ์ภายนอกของบุคคล ก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ความมั่นใจ การเข้าสังคม หรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ

ที่มา University of Washington Orthopaedics and Sports Medicine. Osteoarthritis of the knee [Internet]. Seattle (WA): University of Washington; [cited 2026 Mar 17]. Available from: <https://orthop.washington.edu/patient-care/articles/knee/osteoarthritis-of-the-knee.html>

ตัวอย่างความบกพร่องของอวัยวะลำตัว

ตัวอย่างรูป

คำอธิบาย

ในภาพพบความบกพร่องของลำตัวที่สังเกตได้ชัดเจน ได้แก่ ออกนูนโปนออกด้านหน้าอย่างเด่นชัด กระดูกอกและซี่โครงยื่นสูง ผนังทรวงอกไม่สมมาตร ระดับไหล่และกระดูกไหปลาร้าไม่เท่ากัน กระดูกสันหลังมีการโค้งงอผิดปกติ ทั้งหมดนี้ทำให้ลำตัวมีรูปร่างผิดปกติ สังเกตเห็นความไม่สมดุลของโครงสร้างด้านหน้าและด้านข้างอย่างชัดเจน

ลักษณะดังกล่าวมีผลต่อภาพลักษณ์ภายนอกของบุคคล ก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ความมั่นใจ การเข้าสังคม หรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ

ที่มารูปภาพ Chevallier S, Cook S, Goy JJ. Heart failure in a patient with Noonan syndrome. Circulation. 2011 Jun 14;123(23):e629-30. doi: 10.1161/CIRCULATIONAHA.110.010025. PMID: 21670236.

๕. คำถามที่พบบ่อย (Q&A)

หมวดที่ ๑: เงื่อนไขการเข้ารับการประเมิน (สิทธิ/คุณสมบัติ)

คำถาม	คำตอบ/คำอธิบาย
กรณีผู้ขอรับการประเมินตาบอดข้างเดียว สามารถเข้ารับการประเมินจากปัจจัยทางสังคม หรือพฤติกรรมแวดล้อมได้หรือไม่ หากได้ จะจดทะเบียนเป็นคนพิการประเภทอะไร	กรณีมีความบกพร่องของอวัยวะตา กรณีตาบอดข้างเดียว สามารถเข้ารับการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคม หรือพฤติกรรมแวดล้อมได้ โดยกรณีที่ตาบอดข้างเดียว แบบที่มองเห็นได้โดยชัดแจ้ง (ตาขุ่น ตาปิด) สามารถเข้าทำการประเมินได้เลย แต่ในกรณีที่ตาบอดตาใส จะต้องใช้ใบรับรองแพทย์ หรือเอกสารรับรองความพิการที่แพทย์ระบุว่าตาบอดข้างเดียว
กรณีที่ผู้ขอเข้ารับการประเมินมีความบกพร่องประเภทตาบอดตาใส แล้วไม่มีใบรับรองแพทย์ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องมา จะสามารถขอเข้ามาทำการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมได้หรือไม่	ในกรณีตาบอดข้างเดียว ประเภทตาบอดตาใส จะต้องมียกเอกสารใบรับรองแพทย์ หรือเอกสารรับรองความพิการที่ระบุว่าตาบอดข้างเดียวมาประกอบด้วย เนื่องจากการตาบอดตาใส เจ้าหน้าที่ไม่สามารถมองเห็นได้อย่างชัดแจ้ง จึงต้องมีเอกสารมาประกอบการพิจารณา
กรณีที่ผู้ขอเข้ารับการประเมินมีความบกพร่องประเภทตาบอดตาใส แล้วไม่มีใบรับรองแพทย์ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องมา จะสามารถขอเข้ามาทำการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมได้หรือไม่	ไม่สามารถเข้ารับการประเมินได้ เนื่องจากต้องมีเอกสารใบรับรองแพทย์หรือใบรับรองความพิการในส่วนของการตาบอดตาใสมาด้วย เจ้าหน้าที่ต้องแนะนำให้พบแพทย์ก่อน
การประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม สำหรับคนที่มีความบกพร่องทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ได้แก่ ตา ใบหู ใบหน้า ศรีษะ นิ้วมือ แขน ขา และลำตัว ฯ เป็นความพิการประเภทใด	จัดเป็นความพิการประเภทที่ ๓ ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย
ตาบอดข้างเดียว จัดเป็นความพิการประเภทใด	จัดเป็นความพิการประเภทที่ ๓ ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย (ทางร่างกาย) เนื่องจากการแพทย์ตาบอดข้างเดียว ไม่จัดอยู่ในประเภทความพิการทางการเห็น เพราะยังสามารถมองเห็นได้และใช้ชีวิตประจำวันได้
ผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัด จะต้องใช้กี่คน	อย่างน้อย ๒ คน สูงสุดไม่เกิน ๔ คน

หมวดที่ ๒: หลักฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

คำถาม	คำตอบ/คำอธิบาย
กรณีผู้เข้ารับการประเมินมีความผิดปกติประเภทตาบอดตาใส ในหลักฐานที่ต้องให้แพทย์แนบมา จะต้องระบุข้อความว่าอย่างไร จึงจะสามารถทำการประเมินได้	ต้องเป็นเอกสารที่ระบุโดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมว่ามี การตาบอดในข้างใดข้างหนึ่ง
ในแบบปก. ๒ ต้องมีผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัด ๒ คน แต่ว่ามีแบบ ปก.๒ เพียง ๑ แบบ จะต้องกรอกอย่างไร	ในแบบฟอร์ม ปก. ๒ สามารถทำสำเนา ๒ ชุด และกรอก ข้อมูลคนที่ ๑ และคนที่ ๒ ได้
ผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัด ๒ คน มาทำแบบประเมินฯ พร้อมกับว่าที่คนพิการได้มั้ย	สามารถทำได้ แต่จะต้องทำแบบประเมินฯ ต่อหน้า เจ้าหน้าที่ กรณีไม่ได้มาพร้อมกัน เจ้าหน้าที่ติดต่อประสาน หรือทำหนังสือเชิญให้มาภายหลังได้ ตามรายชื่อที่ผู้เข้ารับการประเมินให้ไว้ท้ายแบบ ปก.๑ จำนวนสูงสุด ๔ คน หรืออย่างน้อยจำนวน ๒ คน และเจ้าหน้าที่เลือกประสาน/เชิญ จำนวน ๒ คน

หมวดที่ ๓ : บทบาทบุคคลที่เกี่ยวข้อง (ผู้รู้เห็น/ผู้ดูแล/เจ้าหน้าที่)

คำถาม	คำตอบ/คำอธิบาย
กรณีผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดจะมาเป็นผู้ดูแลคนพิการ ของผู้ที่เข้ารับการประเมินจะสามารถเป็นได้หรือไม่	ต้องแยกชัดเจน ไม่ควรซ้ำกัน เนื่องจากตามเล่มคู่มือฯ ผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดของผู้เข้ารับการประเมิน จะต้องมิใช่ บุคคลในครอบครัว
การประเมินแบบปก. ๓ ให้เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ทำแบบประเมิน แทนเจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการได้หรือไม่	กรณีผู้ว่าราชการจังหวัดจะต้องมีคำสั่งให้ อปท. เป็นหน่วยบริการในพื้นที่ และแต่งตั้งนักพัฒนาสังคมเป็นเจ้าหน้าที่รับคำขอ จึงจะสามารถดำเนินการจัดทำแบบ ปก.๑-ปก.๔ ได้ และรวบรวมส่งให้ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด ดำเนินการออกบัตรประจำตัวคนพิการต่อไป กรณีผู้ว่ามีคำสั่งให้ อปท. เป็นหน่วยบริการในพื้นที่ แต่ไม่ได้แต่งตั้งให้นักพัฒนาสังคมเป็นเจ้าหน้าที่ออกบัตร ไม่สามารถดำเนินการจัดทำแบบ ปก.๑ - ปก.๔ ได้ เพราะฉะนั้น ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดต้อง ดำเนินการจัดทำคำสั่งให้ผู้ว่าลงนามให้ อปท. เป็นหน่วย

คำถาม	คำตอบ/คำอธิบาย
	บริการในพื้นที่ และแต่งตั้งนักพัฒนาสังคมเป็นเจ้าหน้าที่รับคำขอ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับคนพิการในพื้นที่ห่างไกล สามารถติดต่อขอเข้ารับการประเมินได้ โดยไม่ต้องเดินทางไกลมาที่ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด
การเชิญผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัด สามารถใช้วิธีอื่นๆ ในการให้มาทำแบบประเมินแทนการมาที่ศูนย์บริการฯ ได้หรือไม่ เช่น การใช้การ Video Call	ตามเล่มคู่มือฯ ผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัด จะต้องจัดทำแบบประเมินฯ ต่อหน้าเจ้าหน้าที่ การใช้รูปแบบ Video Call ในการทำแบบประเมินถือว่าทำไม่ได้

หมวดที่ ๔: ขั้นตอน/ระยะเวลาในการดำเนินการ

คำถาม	คำตอบ/คำอธิบาย
กรณีผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัด ไม่สามารถมาทำแบบประเมินได้ภายในเวลา ๑๕ วัน จะต้องยื่นคำขอทำแบบประเมินใหม่หรือไม่	จะต้องมีหนังสือแจ้งให้ว่าที่คนพิการทราบ และจะต้องยื่นคำขอทำแบบประเมินใหม่
กรณีผู้เข้ารับการประเมิน ไม่ผ่านการประเมิน จะต้องทำอย่างไร	มีหนังสือแจ้งให้ผู้เข้ารับการประเมินทราบ
เจ้าหน้าที่รับคำขอจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน นับตั้งแต่วันที่รับคำขอและมีเอกสารครบถ้วน ๑๕ วันทำการ ใช่หรือไม่	๑๕ วันทำการ
กรณีคนพิการทั่วไปมาขอประเมินทางสังคม จะต้องทำอย่างไร	เจ้าหน้าที่จะต้องพิจารณาในส่วนของความพิการและความบกพร่อง ถ้าเข้าตามประกาศกระทรวงฯ ข้อ ๑๒ วรรค ๑ ที่ต้องให้แพทย์ประเมินวินิจฉัย สามารถแนะนำให้คนพิการเข้าพบแพทย์เพื่อขอรับเอกสารรับรองความพิการ ถ้าเจ้าหน้าที่พิจารณาเห็นถึงความบกพร่อง ได้แก่ตาบอด ข้างเดียว ใบหูขาด ศรีษะผิดปกติ นิ้วมือขาด เกร็งจนเคลื่อนไหวไม่ได้ แขน ขา และลำตัว ผิดรูปจนเห็นได้ชัด หรือมีอาการอื่นที่เป็นไปตามคำนิยามของคู่มือฯ ซึ่งเข้าข่ายจะต้องทำแบบประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม ก็ให้ว่าที่คนพิการประเมินตนเองได้เลย

หมวดที่ ๕: การจัดการภายหลังการประเมิน

คำถาม	คำตอบ/คำอธิบาย
กรณีบัตรประจำตัวคนพิการที่ประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อมหายต้องมาทำการประเมินใหม่หรือไม่	การต่ออายุบัตรประจำตัวคนพิการ จะต้องมีการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม ทุกครั้งที่มีการต่ออายุบัตรประจำตัวคนพิการ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงบัตรประจำตัวคนพิการในทุกรูปแบบ (เปลี่ยนข้อมูลหน้าบัตร บัตรหาย บัตรหมดอายุ เป็นต้น)
การจัดทำแบบประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม ต้องทำเป็นเอกสารหรือ ระบบ	จะต้องดำเนินการประเมินจากแบบ ปก.๑ - ปก.๔ โดยเอกสาร และเมื่อระบบพัฒนาเสร็จสิ้นจะต้องดำเนินการนำข้อมูลลงระบบ โดยเอกสารทุกชิ้นจะต้องเก็บไว้ ๑๐ ปี ตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ
ถ้าคนพิการประเมินทางการแพทย์ จะมาทางสังคมได้หรือไม่ และกรณีทางสังคม ไปทางการแพทย์ได้หรือไม่	กรณีคนพิการประเมินทางการแพทย์ ได้รับเอกสารรับรองความพิการ และมีบัตรประจำตัวคนพิการ กรณีต่อบัตรในครั้งถัดไป ต้องประเมินทางการแพทย์ทุกครั้ง แต่กรณีคนพิการที่ยื่นขอมิบัตรโดยประเมินความพิการทางสังคม ถ้าในภายหลังมีความพิการเพิ่มขึ้นและต้องประเมินทางการแพทย์ สามารถนำเอกสารรับรองความพิการยื่นจดทะเบียนคนพิการได้

หมวดที่ ๖: ความเสี่ยงและธรรมาภิบาล

คำถาม	คำตอบ/คำอธิบาย
การออกบัตรคนพิการ โดยประเมินจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม มีความเสี่ยงต่อการทุจริต เพราะอาจถูกใช้เป็นเครื่องมือของฐานการเมืองในระดับจังหวัด/ท้องถิ่น จะมีมาตรการป้องกันความเสี่ยงสำหรับเจ้าหน้าที่ของศูนย์บริการคนพิการจังหวัดอย่างไร	ขอให้ปฏิบัติตามคู่มือ/แนวทาง โดยยึดตามระเบียบปฏิบัติอย่างเคร่งครัด
กรณีคนพิการ ผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัดๆ และเจ้าหน้าที่รับคำขอ ร่วมกันทุจริต เพื่อให้คนพิการมีบัตร จะมีวิธีการจัดการอย่างไร	การรับรองเอกสารเป็นเท็จมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๗ กำหนดว่า ผู้ใดแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่จัดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารมหาชนหรือเอกสารราชการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์สำหรับใช้เป็นพยานหลักฐาน โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ที่ปรึกษาจัดทำคู่มือ

นางสาวสนธยา บุญญภูษิต
นายสุพล บริสุทธิ์
นางสาวศิริพร โรจนสุกาญจน
นางหทัย ศิริสินอุดมกิจ
คณะทำงานกำหนดหลักเกณฑ์และความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์หรือสามารถวินิจฉัยได้จากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม

อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
ที่ปรึกษาอธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
รองอธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
ผู้เชี่ยวชาญด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

คณะผู้จัดทำ :

๑. นางสาวยิ่งลักษณ์ ศรีบุญเรือง
๒. นางสาวธัญภัทร กุ้ยเหล็ก
๓. นางสาวศิริภา พิมพ์จิตร
๔. นายกานต์ ประทีปสว่างวงศ์
๕. นางสาวธีราสินี ฤทธิ์ธำพร
๖. นายอดุลย์ ไทยเจริญ
๗. นางสาวสภัสฐิตา คงคาร
๘. นางสาวอมิตา โสมชัย
๙. นางสาวจิตาภา คงนุกูล

ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและติดตามประเมินผล
นักสังคมสงเคราะห์ปฏิบัติการ
นักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ
นักพัฒนาสังคม
นักพัฒนาสังคม
นักพัฒนาสังคม
ผู้ช่วยปฏิบัติงานนักพัฒนาสังคม
ผู้ช่วยปฏิบัติงานนักพัฒนาสังคม

เอกสารประกอบเพิ่มเติม

อ้างอิง

๑. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเพณีและหลักเกณฑ์ความพิการ พ.ศ. ๒๕๖๘. ๒๕๖๘.
๒. สำนักงานสถิติแห่งชาติ ก. การสำรวจความพิการ พ.ศ. ๒๕๖๕ ๒๕๖๕.
๓. กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. สถานการณ์คนพิการในประเทศไทย. ๒๕๖๙.
๔. International classification of functioning, disability, and health : ICF. Version ๑.๐. Geneva : World Health Organization, [๒๐๐๑] ©๒๐๐๑; ๒๐๐๑.
๕. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.)
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.)

